

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

ΣΧΟΛΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ
ΤΜΗΜΑ: ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ
ΠΜΣ: ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ
ΕΠΙΣΤΗΜΗ
ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

**«Χρηματοοικονομικά των κατασκευών:
Οι απόψεις των κατασκευαστών»**

Μεταπτυχιακή φοιτήτρια: Νάτσιου Πολυξένη

Επιβλέπων Καθηγητής: Σωτηρόπουλος Ιωάννης

Πρέβεζα, 2020

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

ΣΧΟΛΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ
ΤΜΗΜΑ: ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ
ΠΜΣ: ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ
ΕΠΙΣΤΗΜΗ

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

**«Χρηματοοικονομικά των κατασκευών:
Οι απόψεις των κατασκευαστών»**

Μεταπτυχιακή φοιτήτρια: Νάτσιου Πολυξένη

Επιβλέπων Καθηγητής: Σωτηρόπουλος Ιωάννης

Πρέβεζα, 2020

"Construction finances: Manufacturer's views"

Εγκρίθηκε από τριμελή εξεταστική επιτροπή

Τόπος, Ημερομηνία : Πρέβεζα 5-11-2020

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

1. Μέλος επιτροπής

Όνομα Επίθετο: Σωτηρόπουλος Ιωάννης

τίτλος, βαθμίδα: Καθηγητής Πανεπιστημίου Ιωαννίνων

2. Μέλος επιτροπής

Όνομα Επίθετο: Γαλανού Αικατερίνη

τίτλος, βαθμίδα: Επίκουρη Καθηγήτρια Πανεπιστημίου Ιωαννίνων

3. Μέλος επιτροπής

Όνομα Επίθετο Γκανάς Ιωάννης

τίτλος, βαθμίδα: Καθηγητής Πανεπιστημίου Ιωαννίνων

Ο/Η Προϊστάμενος/η του Τμήματος

Όνομα Επίθετο Γκανάς Ιωάννης

τίτλος, βαθμίδα: Καθηγητής Πανεπιστημίου Ιωαννίνων

Υπογραφή

Δήλωση μη λογοκλοπής

Δηλώνω υπεύθυνα και γνωρίζοντας τις κυρώσεις του Ν. 2121/1993 περί Πνευματικής Ιδιοκτησίας, ότι η παρούσα πτυχιακή εργασία είναι εξ ολοκλήρου αποτέλεσμα δικής μου ερευνητικής εργασίας, δεν αποτελεί προϊόν αντιγραφής ούτε προέρχεται από ανάθεση σε τρίτους. Όλες οι πηγές που χρησιμοποιήθηκαν (κάθε είδους, μορφής και προέλευσης) για τη συγγραφή της περιλαμβάνονται στη βιβλιογραφία.

Νάτσιου Πολυξένη

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Για τη εκπόνηση της εργασίας θα ήθελα να ευχαριστήσω τον καθηγητή κ. Σωτηρόπουλο Ιωάννη για την καθοδήγηση, τη συμβολή και την υποστήριξή του σε κάθε στάδιο της παρούσας εργασίας.

Περίληψη

Η διπλωματική αυτή εργασία έχει τίτλο «Χρηματοοικονομικά των κατασκευών: Οι απόψεις των κατασκευαστών» και πραγματεύεται τον τρόπο με τον οποίο οι επιχειρήσεις του κατασκευαστικού κλάδου διαχειρίζονται σημαντικές οικονομικές λειτουργίες όπως τον τρόπο χρηματοδότησής τους, τις απαιτήσεις, τα αποθέματα, τις πιστώσεις κ.α. Για την συλλογή των απαραίτητων στοιχείων διανεμήθηκαν πάνω από 50 ερωτηματολόγια στην ευρύτερη περιοχή της δυτικής Ελλάδας.

Η στατιστική επεξεργασία των αποτελεσμάτων έγινε με το πρόγραμμα Microsoft Excel από το οποίο προέκυψε και η γραφική αναπαράστασή τους. Το θεωρητικό μέρος βασίστηκε στην μελέτη της βιβλιογραφίας αλλά και σε πηγές του διαδικτύου.

Η παρουσίαση των αποτελεσμάτων σε πίνακες αλλά και γραφήματα δίνει στον αναγνώστη τη δυνατότητα να διαπιστώσει μερικά πολύ ενδιαφέροντα στοιχεία για την δομή και την χρηματοοικονομική λειτουργία των επιχειρήσεων του κατασκευαστικού κλάδου.

ABSTRACT

This dissertation is entitled "Construction Finance" and deals with the way in which companies in the construction industry manage important financial functions such as the way they are financed, receivables, stocks, credits, etc. More than 50 questionnaires were distributed in the wider region of western Greece to collect the necessary data.

The statistical processing of the results was done with the Microsoft excel program from which their graphical representation emerged. The theoretical part was based on the study of bibliography but also on internet sources.

The presentation of the results in tables and their graphic representation gives the reader the opportunity to identify some very interesting facts about the structure and financial operation of companies in the construction industry.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ	8
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	10
1.Κεφάλαιο	11
1.1 Υποθέσεις έρευνας – Θεωρητικό Ερώτημα	11
2. Κεφάλαιο	13
2.1 Διαχείριση ρευστών διαθεσίμων	13
2.2 Διαχείριση απαιτήσεων	14
2.3 Διαχείριση αποθεμάτων	14
3.Κεφάλαιο	16
3.1 Επεξεργασία - Πηγές.....	16
4.Κεφάλαιο	17
4.1 Φύλο.....	17
4.2 Ηλικία.....	18
4.3 Μορφωτικό Επίπεδο.....	19
4.4 Ειδικότητα.....	20
4.5 Θέση εργασίας στην εταιρεία.....	22
4.6 Εργασιακή κατάσταση	23
4.7 Επαγγελματική εμπειρία.....	24
4.8 Έτη απασχόλησης στην εταιρεία	25
5. Κεφάλαιο	26
5.1 Νομική μορφή επιχείρησης.....	26
5.2 Τύπος επιχείρησης.....	28
5.3 Συνολικός αριθμός απασχολούμενων στην επιχείρηση	29
5.4 Συνολικός αριθμός απασχολούμενων στο λογιστήριο της επιχείρησης	30
5.5 Μέσος κύκλος εργασιών επιχείρησης την τελευταία τριετία.....	32

5.6 Κλάδος κύριας δραστηριότητας.....	33
5.7 Τομείς δραστηριότητας επιχείρησης.....	34
5.8 Τρόπος χρηματοδότησης των έργων που λαμβάνουν οι επιχειρήσεις.....	35
5.9 Τρόποι χρηματοδότησης των επενδύσεων σε πάγια	37
5.10 Δανειοδότηση Επιχειρήσεων	38
5.11 Κάλυψη αναγκών από δανειοδότηση.....	39
5.12 Εξόφληση υποχρεώσεων προς τους προμηθευτές	40
5.13 Εξόφληση απαιτήσεων επιχειρήσεων	41
5.14 Ποσοστό των εργασιών των επιχειρήσεων που αντιστοιχεί σήμερα και πριν την κρίση σε δραστηριότητες του κατασκευαστικού κλάδου	43
6. Κεφάλαιο	53
6.1 Αποθέματα	53
6.2 Διαχείριση αποθεμάτων	54
6.3 Προβλέψεις αποθεμάτων	60
6.4 Προβλέψεις χρηματοδότησης αγοράς αποθεμάτων.....	61
6.5 Παράγοντες διατήρησης αποθεμάτων.....	62
6.6 Χρηματοδότηση αποθεμάτων	63
7. Κεφάλαιο	65
7.1 Κοστολόγηση	65
7.2 Αποτελεσματικότητα συστήματος κοστολόγησης.....	66
7.3 Παράγοντες που επηρεάζουν το κόστος	67
8. Κεφάλαιο	75
8.1 Προσωπικές απόψεις για την πορεία του κλάδου	75
9. Κεφάλαιο	80
9.1 Συμπεράσματα	80
Βιβλιογραφία.....	83
Διαδίκτυο	84

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ένας από τους σημαντικότερους κλάδους της ελληνικής οικονομίας είναι ο κλάδος των κατασκευών. Η κατασκευαστική δραστηριότητα επηρεάζει σημαντικά την πορεία της οικονομίας της χώρας μας καθώς είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με πολλούς κλάδους της οικονομικής δραστηριότητας όπως η βιομηχανία υλικών και το εμπόριο. Η ανάπτυξη του κλάδου των κατασκευών επηρεάζει τις δημόσιες υποδομές, τον τουρισμό, την βιομηχανία αλλά και ένα πολύ σημαντικό κομμάτι του εμπορίου. Η σημαντικότητα των κατασκευών φαίνεται και από το γεγονός ότι στην Ελλάδα το 2017 ο αριθμός των κατασκευαστικών εταιριών ανήρχετο σε 74.100 και η συνεισφορά του κλάδου στο ΑΕΠ ήταν €19,9 δισεκ. (περίπου το 11% του ΑΕΠ της χώρας), ενώ οι εργαζόμενοι που απασχολήθηκαν στις επιχειρήσεις του κλάδου έφτασαν τις 505.000 (IOBE 2017, «Οι αναπτυξιακές προοπτικές των Κατασκευών στην Ελλάδα»).

Εκτός από τις οικονομικές επιπτώσεις που μελετάνε οι κατά καιρούς έρευνες, ο κατασκευαστικός κλάδος επηρεάζει και την ποιότητα ζωής των κατοίκων μιας χώρας. Τα έργα που υλοποιούνται όπως τα έργα υποδομής (οδικοί άξονες, λιμάνια, νοσοκομεία, νέες κατοικίες, τουριστικά καταλύματα, χωροταξικά σχέδια κ.α.) επηρεάζουν τη ζωή όλων μας.

Επομένως η πορεία του κατασκευαστικού κλάδου που τόσο δοκιμάστηκε λόγω της οικονομικής κρίσης δεν επηρεάζει μόνο την οικονομία της χώρας μας αλλά έχει και κοινωνικές προεκτάσεις που πολλές φορές δεν γίνονται άμεσα ορατές.

Κεφάλαιο 1

1.1 Υποθέσεις έρευνας – ερευνητικό ερώτημα

Το κεντρικό ερώτημα της παρούσας εργασίας αφορά τη χρηματοοικονομική διαχείριση των κατασκευών, με την έννοια της χρηματοδότησης των εργασιών, της εξεύρεσης των αναγκαίων κεφαλαίων και το χρηματοοικονομικό management έως την τελική είσπραξη των απαιτήσεων.

Προκύπτουν συγκεκριμένα και πολύ σημαντικά ερωτήματα που αφορούν την ανάλυση κόστους -κερδοφορίας από την οποία εξαρτάται η επιβίωση, κατ' αρχάς, και η ανάπτυξη, τελικά, της επιχείρησης.

Για αυτό το λόγο το κεντρικό ερώτημα αναλύθηκε σε επιμέρους υποερωτήματα τα οποία στη συνέχεια του ερωτηματολογίου απαντήθηκαν από τους συμμετέχοντες.

Τα ερωτήματα αυτά είναι:

- Ποιος είναι ο τρόπος χρηματοδότησης των έργων που λαμβάνετε;
- Ποιος είναι ο τρόπος χρηματοδότησης των επενδύσεων σε πάγια;
- Έχετε πάρει ποτέ δάνειο για να καλύψετε τις ανάγκες της επιχείρησής σας; Αν ναι τι είδους ανάγκες θέλατε να καλύψετε;
- Πως εξοφλείτε τις υποχρεώσεις σας προς τους προμηθευτές σας;
- Πως εξοφλούν την επιχείρησή σας οι πελάτες σας;
- Σημειώστε το ποσοστό των εργασιών της επιχείρησής σας που αντιστοιχεί σήμερα σε διάφορες δραστηριότητες.
- Πόσο θεωρείτε ότι ακολουθούνται συγκεκριμένες ενέργειες σε σχέση με την διαχείριση των αποθεμάτων της επιχείρησής σας;
- Θεωρείται ότι η επιχείρησή σας προβαίνει σε κοστολόγηση των δραστηριοτήτων της; Αν ναι πόσο αποτελεσματικό είναι το σύστημα της κοστολόγησης;

Για να υπάρχει σφαιρική άποψη για το ερευνώμενο θέμα και να τοποθετηθεί στο ευρύτερο πλαίσιο της πραγματικής οικονομίας που λειτουργεί, διερευνήθηκαν και βασικά στοιχεία της οικονομικής εξέλιξης του κλάδου που αναφερόμαστε.

Τα ερωτήματα αυτά είναι:

- Ποιά ήταν η πορεία της κατασκευαστικής δραστηριότητας τους τελευταίους 12 μήνες;
- Πόσο χρονικό διάστημα πιστεύετε ότι θα διαρκέσει η κρίση στον κατασκευαστικό τομέα;
- Ποιοι είναι οι παράγοντες που επηρεάζουν τον κατασκευαστικό κλάδο;
- Πιστεύετε ότι η κρίση στον κλάδο σας έχει επηρεάσει την πορεία της οικονομίας;
- Πιστεύετε ότι έχουν ληφθεί τα απαραίτητα πολιτικά μέτρα για να βγει ο κατασκευαστικός κλάδος από την κρίση;

Κεφάλαιο 2

Θεωρητικό Υπόβαθρο

Σε ότι αφορά τα ερευνητικά ερωτήματα που έχουν τεθεί, η θεωρητική ανάπτυξη του θέματος έχει ως εξής.

2.1 Διαχείριση ρευστών διαθεσίμων

Σύμφωνα με τους Π. Κιόχο και Β. Πανάγου τα ταμειακά διαθέσιμα μιας επιχείρησης αποτελούν τα μετρητά στα ταμεία, τα υπόλοιπα λογαριασμών στις τράπεζες και τα διαπραγματεύσιμα χρηματόγραφα (π.χ. επιταγές).

Οι κύριοι λόγοι διατήρησης ρευστών διαθεσίμων από τις επιχειρήσεις είναι: το κίνητρο των συναλλαγών δηλαδή το ποσό των ρευστών διαθεσίμων που διατηρεί η επιχείρηση ώστε να μπορεί να ανταπεξέρχεται στις τρέχουσες πληρωμές της. Το κίνητρο της ασφάλειας που αφορά την αντιμετώπιση επειγουσών καταστάσεων με την επιχείρηση να διατηρεί ένα ποσό ρευστών διαθεσίμων όταν οι ταμειακές εισροές είναι μικρότερες από τις ταμειακές εισροές που έχουν προβλεφθεί. Το κίνητρο της κερδοσκοπίας όπου η επιχείρηση διατηρεί ρευστά διαθέσιμα για να μπορεί να εκμεταλλεύεται κερδοσκοπικές ευκαιρίες που μπορούν να παρουσιαστούν. Άλλος ένας λόγος είναι ότι η επιχείρηση για να διατηρεί ένα λογαριασμό όψεως, τον οποίο διακινεί με επιταγές πρέπει να διατηρεί σε αυτόν ένα ελάχιστο ποσό κατάθεσης. Άλλοι λόγοι επίσης είναι η καλή πιστοληπτική θέση της επιχείρησης που της επιτρέπει την αγορά προϊόντων από τους προμηθευτές της με ευνοϊκούς όρους, η αντιμετώπιση έκτακτων αναγκών καθώς και το όφελος από εκπτώσεις για αγορές που πραγματοποιεί μετρητοίς.

Σύμφωνα με τους Ηρειώτη Ν. και Βασιλείου Δ. η διαχείριση διαθεσίμων έχει δύο σκοπούς. Ο πρώτος είναι η επιχείρηση να έχει αρκετά μετρητά έτσι ώστε να μπορεί να αντιμετωπίζει τις αναγκαίες πληρωμές που παρουσιάζονται από την δραστηριότητά της και ο δεύτερος είναι ότι πρέπει να μειωθούν στο ελάχιστο τα διαθέσιμα που δεν χρειάζονται για την αντιμετώπιση των αναγκαίων πληρωμών. Επίσης η αποδοτικότητα της διοίκησης ρευστών διαθεσίμων βελτιώνεται με μεθόδους που έχουν ως στόχο πρώτον την επιτάχυνση της είσπραξης των ληξιπρόθεσμων απαιτήσεων και δεύτερον την καθυστέρηση των πληρωμών της επιχείρησης έως το σημείο που δεν επηρεάζεται η πιστοληπτική ικανότητά της.

2.2 Διαχείριση απαιτήσεων

Πολλές επιχειρήσεις διευκολύνουν τους πελάτες τους πωλώντας τα προϊόντα τους με πίστωση. Αυτό έχει ως συνέπεια τη δημιουργία εισπρακτέων λογαριασμών. Το συνολικό ύψος των απαιτήσεων μιας επιχείρησης σύμφωνα με τους Π. Κιόχο, Β. Πανάγου, προσδιορίζεται από το ύψος της αξίας των πωλήσεων με πίστωση και από τη μέση χρονική περίοδο που μεσολαβεί μεταξύ της πραγματοποίησης των πωλήσεων έως την είσπραξή τους. Η μέση περίοδος είσπραξης των απαιτήσεων εξαρτάται από τις οικονομικές συνθήκες (π.χ. περίοδοι οικονομικής ύφεσης) και από τους παράγοντες της πιστωτικής πολιτικής όπως ο πιστωτικός κίνδυνος, οι πιστωτικοί όροι, τα πιστωτικά μέσα και η πολιτική είσπραξης.

Στο βιβλίο «Χρηματοοικονομική Διοίκηση, αποφάσεις επενδύσεων και χρηματοδότηση επιχειρήσεων» Π. Κιόχος, Δ. Βασιλείου αναφέρονται αναλυτικά οι παράγοντες της πιστωτικής πολιτικής:

Πιστωτικός κίνδυνος: η εκτίμηση του πιστωτικού κινδύνου προσδιορίζεται με την αξιολόγηση της φερεγγυότητας των πελατών.

Πιστωτικοί όροι: αναφέρονται στη διάρκεια της πιστωτικής περιόδου, στις εκπτώσεις και στους ειδικούς πιστωτικούς όρους.

Πιστωτικά μέσα: ανοικτοί λογαριασμοί, συναλλαγματικές, γραμμάτια και ενέγγυες πιστώσεις.

Πολιτική είσπραξης: οι διαδικασίες που χρησιμοποιεί η επιχείρηση για την είσπραξη των ληξιπρόθεσμων λογαριασμών.

2.3 Διαχείριση αποθεμάτων

Η διοίκηση αποθεμάτων αποτελεί μια πολύ σημαντική λειτουργία της επιχείρησης γιατί αποτελούν έναν σημαντικό κρίκο στην παραγωγική αλυσίδα. Είναι επίσης ένα από τα πιο σημαντικά στοιχεία του ενεργητικού της επιχείρησης.

Σύμφωνα με τον Γ. Αρτίκη στο βιβλίο του «Χρηματοοικονομική Διοίκηση» στον τομέα της διατήρησης των αποθεμάτων ο αντικειμενικός σκοπός της επιχείρησης είναι η

ελαχιστοποίηση της επένδυσης σε αποθέματα, και αυτό μπορεί να επιτευχθεί με τον προσδιορισμό του:

- Άριστου μεγέθους της παραγγελίας αποθεμάτων
- Άριστου επιπέδου αποθέματος για την τοποθέτηση της νέας παραγγελίας αποθεμάτων

Τα πιο σημαντικά ερωτήματα που προκύπτουν ως προς την διαχείριση αποθεμάτων αφορούν την ποσότητα που πρέπει να παραγγελθεί και το πότε θα πρέπει αυτή η ποσότητα να παραγγελθεί.

Σύμφωνα με τους Ν. Ηρειώτη και Δ. Βασιλείου το υπόδειγμα της οικονομικής ποσότητας παραγγελίας μπορεί να απαντήσει στα προηγούμενα ερωτήματα. Σε αυτό το υπόδειγμα η ζήτηση θεωρείται γνωστή και σταθερή σε ολόκληρη την εξεταζόμενη περίοδο και ότι η παράδοση του προϊόντος είναι άμεση. Ένα απόθεμα ασφαλείας (safety stock) χρησιμοποιείται όταν παραβιάζεται η συνθήκη της σταθερής ζήτησης. Το μέγεθος του αποθέματος ασφαλείας εξαρτάται από:

- Την αβεβαιότητα της προβλεφθείσας ζήτησης
- Την αβεβαιότητα έγκαιρης λήψης των παραγγελιών
- Το αποδεκτό ποσοστό έλλειψης αποθέματος

Μια επιχείρηση διατηρεί αποθέματα ώστε να μπορεί να πραγματοποιήσει τις παραγγελίες των πελατών της όσον το δυνατό γρηγορότερα. Η διατήρηση όμως περισσότερων αποθεμάτων από αυτά που χρειάζονται αυξάνει το κόστος διατήρησής τους (κόστος διακίνησης και αποθήκευσης) και αυξάνει τον κίνδυνο απαξίωσής τους.

Επίσης σύμφωνα με τον Αρτίκη Γ. το κόστος αποθεμάτων χωρίζεται σε τρεις κατηγορίες, το κόστος παραγγελίας, το κόστος διατήρησης και το κόστος έλλειψης αποθεμάτων. Το κόστος παραγγελίας αποθεμάτων (order cost) αναφέρεται στο κόστος τοποθέτησης των παραγγελιών και στο κόστος μεταφοράς, ελέγχου και παραλαβής των αποθεμάτων. Το κόστος διατήρησης αποθεμάτων (holding cost) περιλαμβάνει το κόστος κεφαλαίου που έχει επενδυθεί σε αποθέματα ενώ το κόστος αποθήκευσης και διαχείρισης αφορά τα ασφάλιστρα και την απομείωση των αποθεμάτων. Τέλος, το κόστος έλλειψης αποθεμάτων (cost of running short) αφορά την απώλεια πωλήσεων, τη μείωση της πελατείας και τη διακοπή της παραγωγικής διαδικασίας της επιχείρησης.

Κεφάλαιο 3

3.1 Επεξεργασία –Πηγές

Για να πραγματοποιηθεί η παρούσα έρευνα στηρίχθηκε σε έρευνα πεδίου με ερωτηματολόγια. Αυτά διανεμήθηκαν από τον Νοέμβριο του 2019 έως τον Φεβρουάριο του 2020 στην περιοχή της Δυτικής Ελλάδας και στις εξής κατηγορίες επαγγελματιών: Αρχιτέκτονες Μηχανικοί, Πολιτικοί Μηχανικοί, Αγρονόμοι Τοπογράφοι Μηχανικοί, Μηχανολόγοι Μηχανικοί, Ηλεκτρολόγοι Μηχανικοί και εργαζόμενοι σε κατασκευαστικές εταιρίες.

Η επεξεργασία των στοιχείων έγινε με το πρόγραμμα Microsoft Excel με δημιουργία πινάκων και κατασκευάστηκαν τα εξής γραφήματα: στήλες, ράβδοι και πίτες.

Με βάση τη στατιστική ανάλυση έγινε έλεγχος και επιμέρους ερωτημάτων της έρευνας και εξήχθησαν συμπεράσματα που παρατίθενται παρακάτω.

Κεφάλαιο 4

4.1 Φύλο

Στην αυτή την ενότητα προσδιορίζεται το φύλο των ερωτηθέντων που εργάζονται στον τομέα των κατασκευών και συμμετείχαν στην έρευνά μας.

Ακολουθεί πίνακας και κυκλικό διάγραμμα από τα οποία συμπεραίνουμε ότι το μεγαλύτερο ποσοστό των ατόμων που απασχολούνται στον κατασκευαστικό τομέα είναι άνδρες και για κάθε μια γυναίκα αντιστοιχούν τρεις άνδρες. Το αποτέλεσμα μοιάζει λογικό καθώς ο κατασκευαστικός τομέας θεωρείται ότι είναι ανδροκρατούμενος και λόγω της φύσης της εργασίας και λόγω των συνθηκών και των απαιτήσεων που έχει. Αν και τα τελευταία χρόνια όλο και περισσότερες γυναίκες ακολουθούν αυτόν τον κλάδο, οι άνδρες συνεχίζουν να προτιμούνται από τους εργοδότες είτε λόγω κατεστημένου και προκαταλήψεων είτε λόγω λιγότερων οικογενειακών υποχρεώσεων.

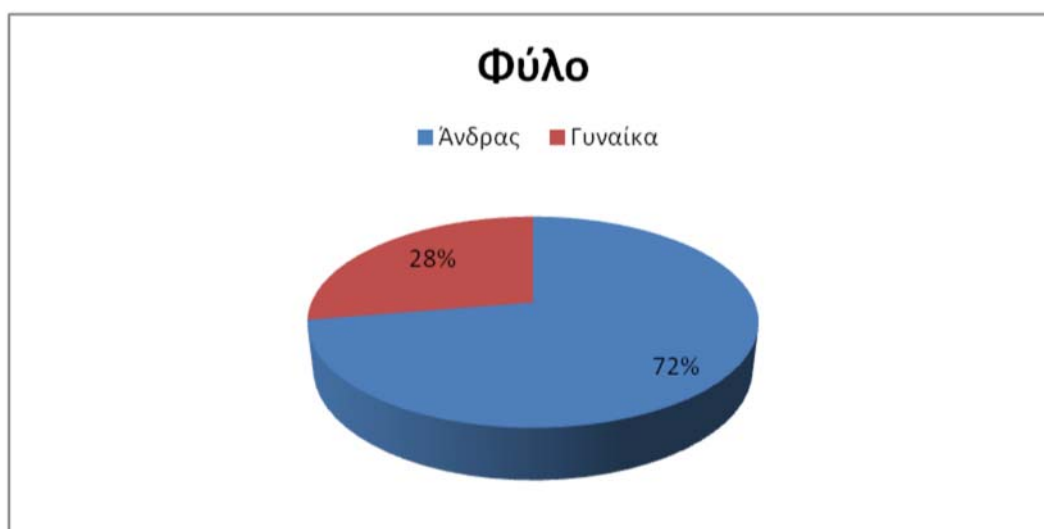
Τα αποτελέσματα απεικονίζονται στον παρακάτω πίνακα:

Πίνακας 4.1 : : Φύλο ερωτηθέντων

4.1.1	Άνδρας	72%
4.1.2	Γυναίκα	28%

Ακολουθεί διαγραμματική απεικόνιση του πίνακα 4.1:

Διάγραμμα 4.1 : Φύλο ερωτηθέντων

Το επάγγελμα του μηχανικού μπορεί να είναι πνευματικής φύσης και να θεωρείται ότι τα δύο φύλα έχουν ίσες ευκαιρίες, όμως οι συνθήκες εργασίας, το μη σταθερό ωράριο εργασίας και η ανδροκρατούμενη νοοτροπία, δυσκολεύουν την είσοδο των γυναικών στον κατασκευαστικό τομέα. Μπορεί νομοθετικά οι γυναίκες να διασφαλίζουν τις ίδιες ευκαιρίες με τους άνδρες στην πραγματικότητα όμως οι πολλαπλοί ρόλοι που διαδραματίζει η γυναίκα στην ελληνική κοινωνία δεν της επιτρέπει να ανταπεξέλθει στις πολλές απαιτήσεις του τομέα.

Επομένως οι γυναίκες αναζητούν μια εργασία με σταθερό ωράριο και σταθερή βάση εργασίας και γι' αυτό οι γυναίκες μηχανικοί ασχολούνται περισσότερο με τις μελέτες έργων και όχι με την κατασκευή τους.

4.2. Ηλικία

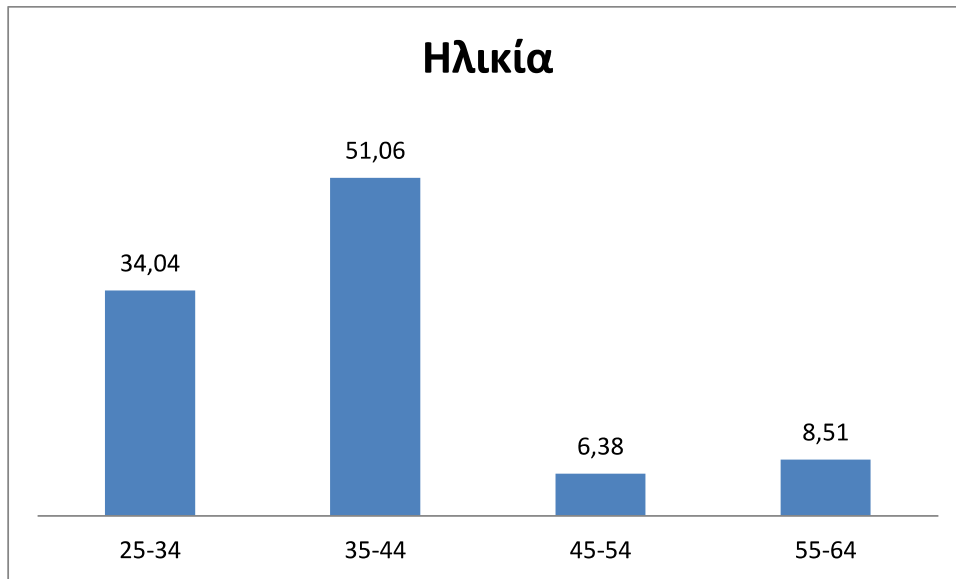
Από τον πίνακα που ακολουθεί διαπιστώνουμε ότι η πλειοψηφία των ερωτηθέντων, δηλαδή το 51,06% είναι στην ηλικιακή κλίμακα από 35 έως 44 ετών και αυτό μπορεί να οφείλεται ότι το ερωτηματολόγιο απευθύνεται σε άτομα που έχουν επαρκή εμπειρία για να μπορέσουν να απαντήσουν στις ερωτήσεις. Ακολουθούν όσοι είναι από 25 έως 34 έτη με 34,04% μια ηλικιακή κλίμακα με αρκετή εμπειρία στον κλάδο και ακολουθούν οι ηλικίες από 55 έως 64 έτη με 8,51% και τέλος η ηλικιακή κλίμακα από 45 έως 54 έτη με ποσοστό 6,38%.

Πίνακας 4.2 : : Ηλικία ερωτηθέντων

4.2.1	25-34	34,04%
4.2.2	35-44	51,06%
4.2.3	45-54	6,38%
4.2.4	55-64	8,51%

Ακολουθεί η διαγραμματική απεικόνιση των αποτελεσμάτων του πίνακα 4.2

Διάγραμμα 4.2 : Ηλικία ερωτηθέντων

4.3. Μορφωτικό Επίπεδο

Από τα αποτελέσματα του πίνακα 4.3 παρατηρούμε ότι η συντριπτική πλειοψηφία των ερωτηθέντων είναι απόφοιτοι Α.Ε.Ι. και Τ.Ε.Ι με ποσοστό 93,62% και από αυτούς το 27,66% να είναι κάτοχοι Μεταπτυχιακού Διπλώματος. Τα αποτελέσματα αυτά είναι λογικά καθώς οι ερωτηθέντες είναι εργαζόμενοι σε εταιρίες κατασκευαστικές και ελεύθεροι επαγγελματίες που ασχολούνται με μελέτες έργων, θέσεις που απαιτούν ο εργαζόμενος να είναι απόφοιτος τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

Το ποσοστό των αποφοίτων δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης είναι 6,38% και οφείλεται στο γεγονός ότι υπάρχουν αρκετοί εμπειροτέχνες εργαζόμενοι στον κατασκευαστικό τομέα καθώς και χειριστές μηχανημάτων που εργάζονται στο πεδίο του έργου.

Καθώς η επιστήμη του μηχανικού συνεχώς εξελίσσεται και περιλαμβάνει ένα ευρύ φάσμα έργων από οικοδομικά, υδραυλικά, συγκοινωνιακά κ.λπ. παρατηρούμε την ανάγκη των μηχανικών για εξειδίκευση. Αυτό φαίνεται από το 27,66% των ερωτηθέντων που συνέχισαν τις σπουδές τους σε μεταπτυχιακό επίπεδο.

Τα αποτελέσματά απεικονίζονται στον παρακάτω πίνακα.

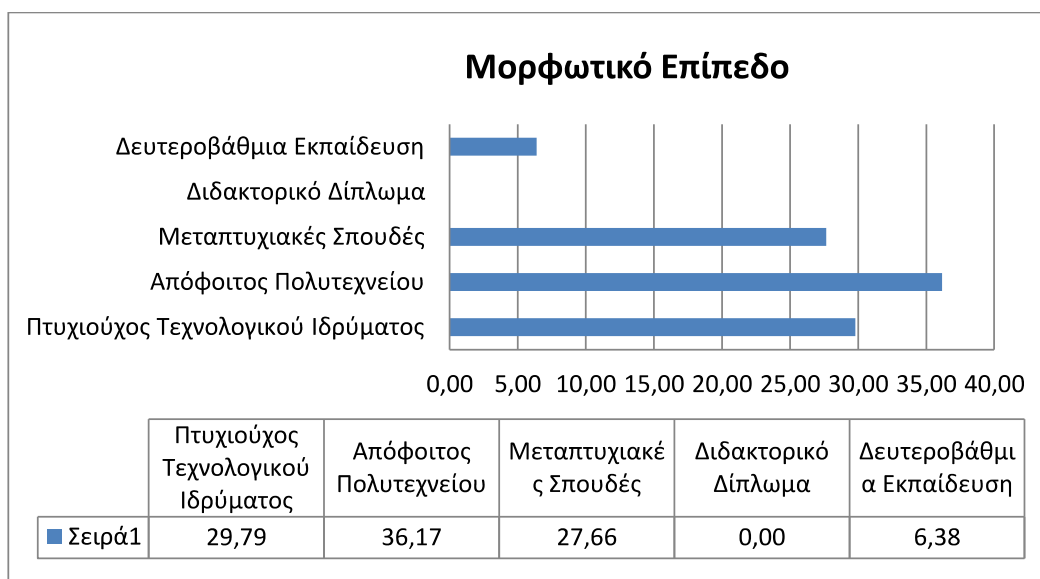

Πίνακας 4.3 : Σπουδές ερωτηθέντων

4.3.1	Πτυχιούχος Τεχνολογικού Ιδρύματος	29,79%
4.3.2	Απόφοιτος Πολυτεχνείου	36,17%
4.3.3	Μεταπτυχιακές Σπουδές	27,66%
4.3.4	Διδακτορικό Δίπλωμα	0,00%
4.3.5	Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση	6,38%

Παρατηρούμε επίσης ότι δεν βρέθηκαν ερωτηθέντες με διδακτορικές σπουδές καθώς δεν υπάρχουν θέσεις εργασίας που απαιτούν τόσο εξειδικευμένο επίπεδο γνώσης και οι κάτοχοι διδακτορικών πολλές φορές ακολουθούν ακαδημαϊκή καριέρα.

Διάγραμμα 4.3 : Σπουδές ερωτηθέντων

4.4 Ειδικότητα

Το επάγγελμα του μηχανικού διαθέτει πολλές ειδικότητες καθώς επικεντρώνεται στην πρακτική εφαρμογή των γνώσεων και των μεθόδων των θετικών επιστημών που έχουν ως στόχο την επίλυση τεχνολογικών και άλλων προβλημάτων. Επομένως ο ρόλος του μηχανικού είναι να κατανοεί, να μελετά και στο τέλος να επιλύει τεχνικά προβλήματα.

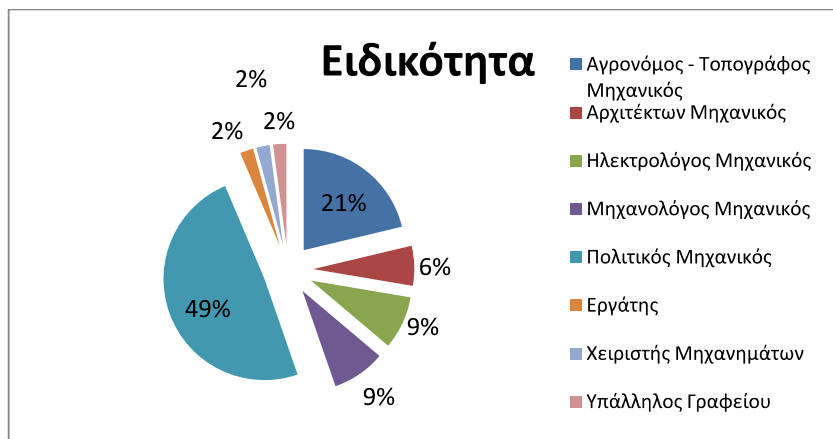
Πίνακας 4.4 : Ειδικότητα ερωτηθέντων

4.4.1	Αγρονόμος - Τοπογράφος Μηχανικός	21,28%
4.4.2	Αρχιτέκτων Μηχανικός	6,38%
4.4.3	Ηλεκτρολόγος Μηχανικός	8,51%
4.4.4	Μηχανολόγος Μηχανικός	8,51%
4.4.5	Πολιτικός Μηχανικός	48,94%
4.4.6	Υδραυλικός	0%
4.4.7	Οικοδόμος	0%
4.4.8	Εργάτης	2,13%
4.4.9	Χειριστής Μηχανημάτων	2,13%
4.4.10	Προμηθευτής Οικοδομικών Υλικών	0%
4.4.11	Υπάλληλος Γραφείου	2,13%

Από τα αποτελέσματα του πίνακα 4.4 παρατηρούμε ότι το 48,94% των ερωτηθέντων είναι Πολιτικοί Μηχανικοί και αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι είναι η ειδικότητα που επιλέγουν περισσότερο οι νέοι για να σπουδάσουν λόγω του ευρέος αντικειμένου που καλύπτει. Ακολουθούν οι Αγρονόμοι-Τοπογράφοι Μηχανικοί με 21,28% καθώς είναι παραδοσιακά μια δημοφιλής ειδικότητα των Πολυτεχνικών σχολών. Στη συνέχεια ισοβαθούν οι Μηχανολόγοι Μηχανικοί και οι Ηλεκτρολόγοι Μηχανικοί με ποσοστό 8,51% και ακολουθούν οι Αρχιτέκτονες Μηχανικοί με ποσοστό 6,38%.

Οι ειδικότητες των μηχανικών είναι πολλές αλλά αυτές που εμφανίζονται στην παρούσα μελέτη είναι αυτές που συναντάμε πιο συχνά καθώς σε όλες τις Πολυτεχνικές σχολές της χώρας συναντάμε τα αντίστοιχα τμήματα.

Διάγραμμα 1.4 : Ειδικότητα ερωτηθέντων

4.5 Θέση Εργασίας στην Εταιρεία

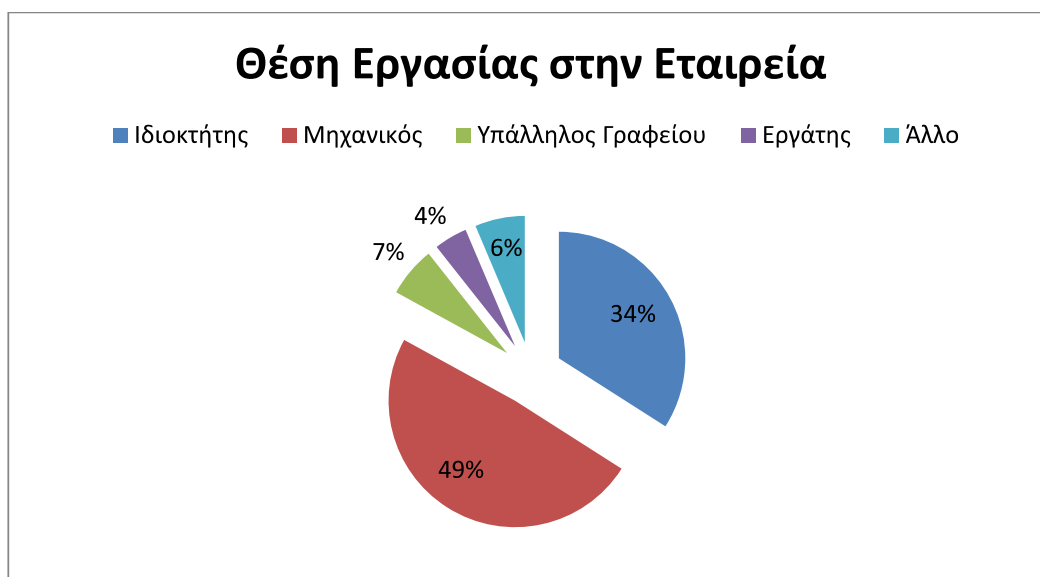
Στο παρακάτω πίνακα προσδιορίζεται η θέση στην οποία απασχολούνται οι ερωτηθέντες στην εταιρεία που εργάζονται. Το 48,94% κατέχει τη θέση του μηχανικού στην εταιρεία που εργάζεται και το 34,04% έχουν και την ιδιότητα του ιδιοκτήτη της εταιρείας. Αυτά τα αποτελέσματα αποδεικνύουν ότι οι απόφοιτοι των πολυτεχνικών σχολών ακολουθούν επαγγελματικά το αντικείμενο των σπουδών τους. Εκτός από μηχανικούς οι κατασκευαστικές εταιρίες απασχολούν και άλλες ειδικότητες όπως υπαλλήλους γραφείου, λογιστές και εργατοτεχνικό προσωπικό.

Πίνακας 4.5 : Θέση Εργασίας στην Εταιρεία

4.5.1	Ιδιοκτήτης	34,04%
4.5.2	Μηχανικός	48,94%
4.5.3	Υπάλληλος Λογιστηρίου	0,00%
4.5.4	Υπάλληλος Γραφείου	6,38%
4.5.5	Εργάτης	4,26%
4.5.6	Άλλο	6,38%

Ακολουθεί διαγραμματική παρουσίαση της θέσης εργασίας των ερωτηθέντων :

Διάγραμμα 4.5 : Θέση Εργασίας στην Εταιρεία

4.6 Εργασιακή Κατάσταση

Σε αυτή την ενότητα θα παρουσιάσουμε τη επαγγελματική κατάσταση των ερωτηθέντων της έρευνας μας. Το 68,08% εργάζονται ως ελεύθεροι επαγγελματίες γεγονός πολύ σύνηθες στον τομέα των μηχανικών και το 31,92% ως ιδιωτικοί υπάλληλοι. Το 44,68% των ελεύθερων επαγγελματιών εργάζονται ως μελετητές, το 6,38% ως κατασκευαστές και το 17,02% ασχολούνται και με τη μελέτη και την κατασκευή τεχνικών έργων. Το ποσοστό των μηχανικών που ασχολούνται μόνο με την μελέτη έργων είναι λογικό καθώς η ενασχόληση με την κατασκευή απαιτεί μεγαλύτερο κεφάλαιο και ενέχει και μεγαλύτερο οικονομικό ρίσκο.

Πίνακας 4.6 : Εργασιακή Κατάσταση

4.6.1	Ελεύθερος επαγγελματίας - μελετητής	44,68%
4.6.2	Ελεύθερος επαγγελματίας - κατασκευαστής	6,38%
4.6.3	Μελετητής-Κατασκευαστής	17,02%
4.6.4	Ιδιωτικός υπάλληλος	31,92%

Διάγραμμα 4.6 :Εργασιακή Κατάσταση

4.7 Επαγγελματική Εμπειρία

Μελετώντας την επαγγελματική εμπειρία παρατηρούμε ότι η πλειοψηφία των ερωτηθέντων έχουν αρκετά χρόνια εμπειρίας στον χώρο των κατασκευών .

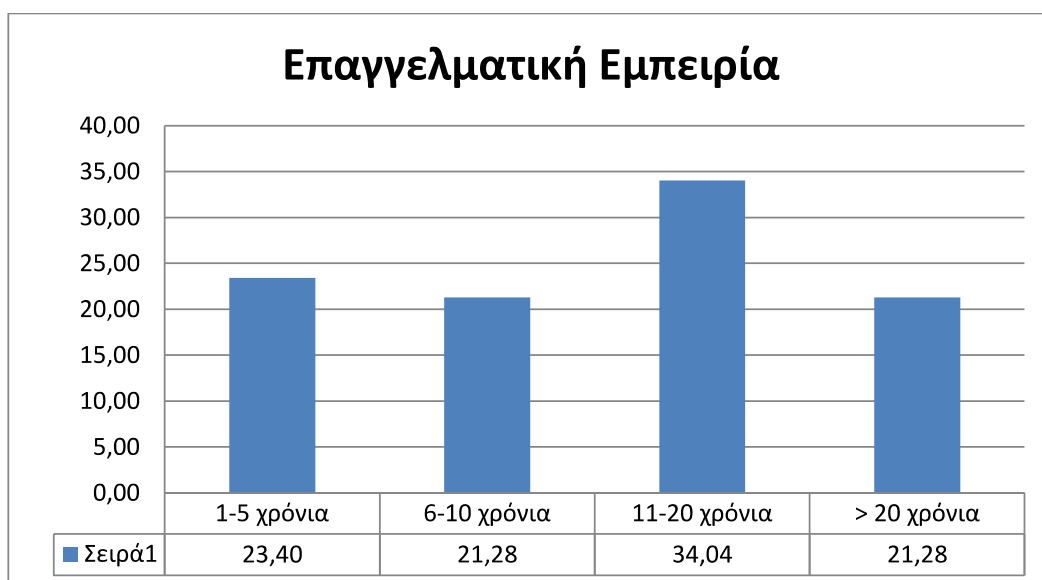
Πίνακας 4.7 : Επαγγελματική Εμπειρία

4.7.1	1-5 χρόνια	23,40%
4.7.2	6-10 χρόνια	21,28%
4.7.3	11-20 χρόνια	34,04%
4.7.4	> 20 χρόνια	21,28%

Από τον παραπάνω πίνακα παρατηρούμε ότι το 34,04% έχει επαγγελματική εμπειρία από 11 έως 20 έτη και το 21,28% βρίσκεται στο χώρο των κατασκευών περισσότερα από 20 χρόνια. Από αυτά τα ποσοστά συμπεραίνουμε ότι πρόκειται για εργαζόμενους με μεγάλη εμπειρία και γνώση στον κατασκευαστικό τομέα. Επίσης το 23,40% είναι νέοι επαγγελματίες καθώς βρίσκονται στον χώρο των κατασκευών από 1 έως 5 έτη και το 21,28% έχουν επαγγελματική εμπειρία από 6 έως 10 χρόνια.

Ακολουθεί διαγραμματική παρουσίαση της επαγγελματικής εμπειρίας των ερωτηθέντων :

Διάγραμμα 4.7 : Επαγγελματική Εμπειρία

4.8 Έτη Απασχόλησης στην εταιρία

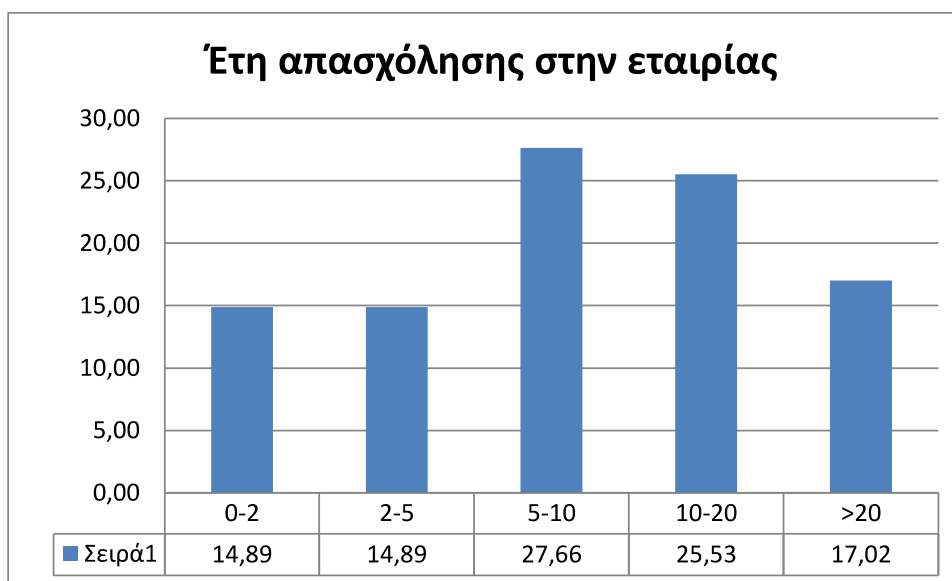
Με την παρούσα ενότητα μπορούμε να έχουμε πληροφόρηση σχετικά με τα έτη απασχόλησης του μηχανικού που ανέλαβε τη συμπλήρωση του ερωτηματολογίου μας, στην παρούσα εταιρεία. Έτσι θα μπορέσουμε να αντιληφθούμε πόσο εξοικειωμένος είναι ο μηχανικός με τον τρόπο λειτουργίας, τα οικονομικά μεγέθη και την εσωτερική δομή της εταιρίας.

Πίνακας 4.8 : Έτη Απασχόλησης στην εταιρία

4.8.1	0-2	14,89%
4.8.2	2-5	14,89%
4.8.3	5-10	27,66%
4.8.4	10-20	25,53%
4.8.5	>20	17,02%

Όπως παρατηρούμε από τον πίνακα 4.8 η πλειοψηφία των ερωτηθέντων έχουν μια σταθερή εργασιακή σχέση με τις εταιρίες που εργάζονται έως και σήμερα.

Διάγραμμα 4.8 : Έτη Απασχόλησης στην εταιρία

Όπως προκύπτει από τα αποτελέσματα το 27,66% των ερωτηθέντων εργάζεται στην ίδια εταιρία από 5 έως 10 έτη, το 25,53% από 10 έως 20 έτη και το 17,02% περισσότερα από 20 έτη. Τέλος το 29,78% των ερωτηθέντων εργάζεται έως 5 έτη στις εταιρίες τους.

Κεφάλαιο 5

Στο παρόν κεφάλαιο θα αναλύσουμε τη νομική μορφή, τον τύπο της επιχείρησης, και τον μέσο κύκλο εργασιών την τελευταία τριετία της επιχείρησης. Επιπλέον θα προσδιορίσουμε τον συνολικό αριθμό απασχολούμενων εργαζόμενων στην επιχείρηση, τον τομέα δραστηριότητας της επιχείρησης πριν την κρίση αλλά και σήμερα.

5.1 Νομική μορφή επιχείρησης

Το ερώτημα που αφορά τον προσδιορισμό της νομικής μορφής της επιχείρησης έχει ως σκοπό να αντιληφθούμε την πολυπλοκότητα της λειτουργίας της επιχείρησης. Επίσης η νομική μορφή της επιχείρησης προσδιορίζει και την τάξη των βιβλίων που πρέπει να τηρεί η επιχείρηση.

Η νομική μορφή των επιχειρήσεων μπορεί να είναι ατομική επιχείρηση, Ο.Ε. (ομόρρυθμη εταιρεία), Ε.Ε. (ετερόρρυθμη εταιρεία), Ε.Π.Ε. (εταιρεία περιορισμένης ευθύνης), Α.Ε. (ανώνυμη εταιρεία) ή και άλλης μορφής όπως Ι.Κ.Ε. (ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρεία).

Οι επιχειρήσεις επίσης ανάλογα με τον κύκλο εργασιών τους κατατάσσονται σε τέσσερις κατηγορίες: πολύ μικρές οντότητες, μικρές οντότητες, μεσαίες οντότητες και μεγάλες οντότητες. Οι επιχειρήσεις με κύκλο εργασιών έως 1.500.000 € για δύο συνεχόμενες λογιστικές περιόδους κατατάσσονται στην κατηγορία των πολύ μικρών επιχειρήσεων, με κύκλο εργασιών μεγαλύτερο του 1.500.000 € ή με κύκλο εργασιών από 4.000.000 € έως 8.000.000 € και έχοντας έως 50 εργαζομένους σε μικρές, σε μεσαίες όταν ο κύκλος εργασιών κυμαίνεται από 20.000.000 € έως 40.000.000 € και τέλος σε μεγάλες όταν ο κύκλος εργασιών είναι μεγαλύτερος από 40.000.000 €.

Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζεται η νομική μορφή των επιχειρήσεων του κατασκευαστικού τομέα που έλαβαν μέρος στην έρευνά μας.

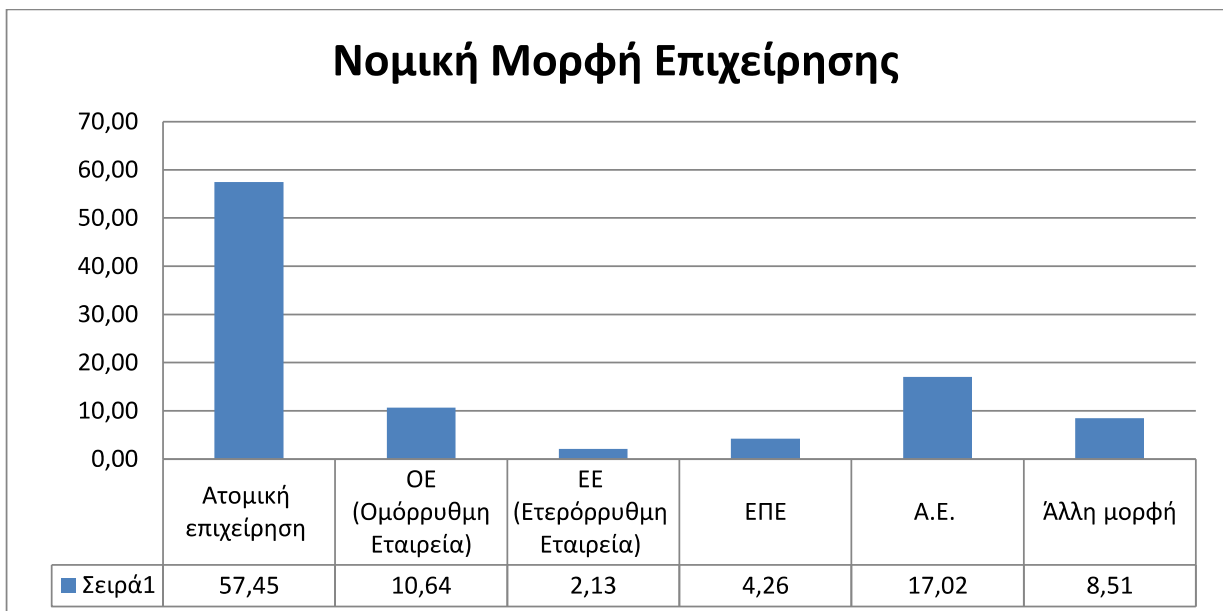
Πίνακας 5.1 :Νομική μορφή επιχείρησης

5.1.1	Ατομική επιχείρηση	57,45%
5.1.2	ΟΕ (Ομόρρυθμη Εταιρεία)	10,64%
5.1.3	ΕΕ (Ετερόρρυθμη Εταιρεία)	2,13%
5.1.4	Ε.Π.Ε.	4,26%
5.1.5	Α.Ε.	17,02%
5.1.6	Άλλη μορφή	8,51%

Από τις παραπάνω απαντήσεις παρατηρούμε ότι το 57,45% είναι ατομικές επιχειρήσεις και ακολουθούν οι Α.Ε. με 17,02% ενώ το 8,51% αφορά τις Α.Τ.Ε., ακολουθούν οι ομόρρυθμες με ποσοστό 10,64%, οι Ε.Π.Ε με 4,26% και τέλος το 2,13% των επιχειρήσεων της έρευνας είναι ετερόρρυθμες εταιρείες.

Ακολουθεί διαγραμματική παρουσίαση των αποτελεσμάτων.

Διάγραμμα 5.1 :Νομική μορφή επιχείρησης

5.2 Τύπος επιχείρησης

Για να μπορέσουμε να αντιληφθούμε τον τρόπο λειτουργίας και την δομή μιας επιχείρησης πρέπει να γνωρίζουμε τον τύπο της επιχείρησης. Από την έρευνα του ερωτηματολογίου προκύπτει ότι η πλειοψηφία των επιχειρήσεων είναι ανεξάρτητες και ένα μικρό ποσοστό από αυτές είναι μητρικές ή θυγατρικές.

Μητρική είναι η εταιρία ενός ομίλου που ελέγχει τις υπόλοιπες επιχειρήσεις (θυγατρικές) του ομίλου. Οι επιχειρήσεις τα τελευταία χρόνια προβαίνουν στην δημιουργία ομίλων είτε για τη συγκέντρωση κεφαλαίων είτε για την δημιουργία οικονομικών κλίμακας.

Οι επιχειρηματικοί όμιλοι στην χώρα μας έχουν καταφέρει να ανακάμψουν τα τελευταία χρόνια και να διανύουν πλέον μια περίοδο κερδοφορίας.

Από τα αποτελέσματα της έρευνας το 82,98% των επιχειρήσεων είναι ανεξάρτητες, το 8,51% είναι Μητρικές και το 2,13% είναι θυγατρικές.

Πίνακας 5.2 : Τύπος επιχείρησης

5.2.1	Ανεξάρτητη	82,98%
5.2.2	Μητρική	8,51%
5.2.3	Θυγατρική	2,13%
5.2.4	Συνδεδεμένη	0,00%
5.2.5	Franchise	0,00%
5.2.6	Άλλο	6,38%

Κατά την διάρκεια της οικονομικής κρίσης στην χώρα μας οι επιχειρηματικοί όμιλοι είδαν τον κύκλο εργασιών τους να μειώνεται, όμως τα τελευταία χρόνια κατάφεραν να βελτιώσουν την κερδοφορία τους. Σύμφωνα με την ICAP οι 500 πιο κερδοφόρες ελληνικές εταιρείες βελτίωσαν σημαντικά τα αποτελέσματά τους, πετυχαίνοντας εντυπωσιακή αύξηση της κερδοφορίας τους, ενώ παράλληλα θετική ήταν και η εξέλιξη τόσο των συνολικών τους πωλήσεων όσο και των ιδίων κεφαλαίων. (iefhmerida, 2018ICAP: Οι leaders της ελληνικής οικονομίας -Οι εταιρείες με τη μεγαλύτερη κερδοφορία το 2017).

Διάγραμμα 5.2 :Τύπος επιχείρησης

5.3 Συνολικός αριθμός απασχολουμένων της επιχείρησης

Ο κατασκευαστικός κλάδος αποτελεί τον βασικό πυλώνα της οικονομίας που παραδοσιακά απασχολεί χιλιάδες εργαζομένους και τα αποτελέσματα αυτού του ερωτήματος θα μας επιτρέψουν να κάνουμε μια αναφορά στο θέμα της ανεργίας. Ένας από τους κλάδους που έχει πληγεί από την οικονομική κρίση είναι ο κλάδος των κατασκευών με αποτέλεσμα πολλοί εργαζόμενοι να οδηγηθούν στην ανεργία.

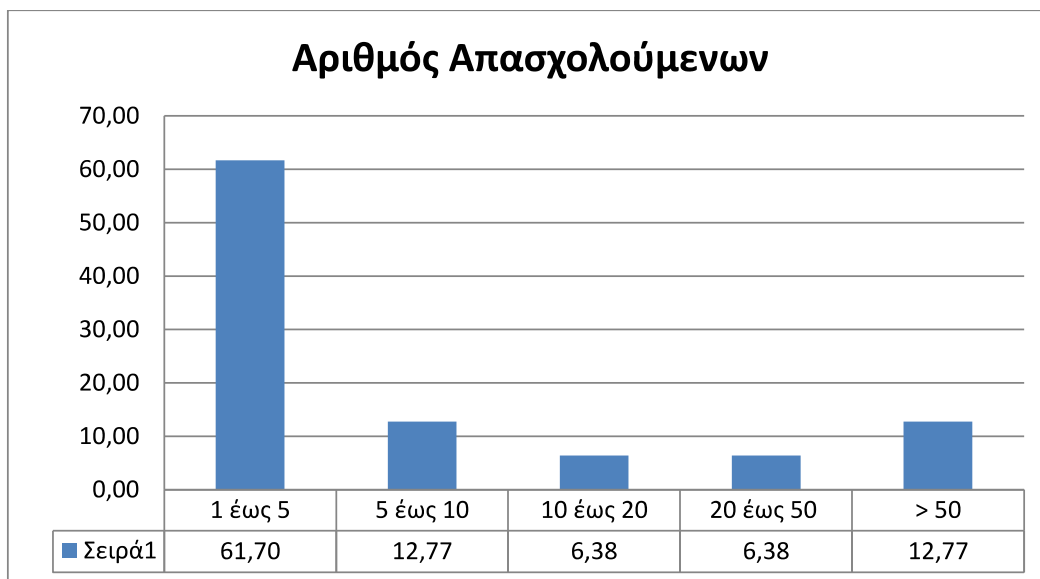
Η οικονομική κρίση της τελευταίας δεκαετίας που συρρίκνωσε την δραστηριότητα σε όλους τους οικονομικούς κλάδους δεν άφησε ανεπηρέαστο και τον κατασκευαστικό τομέα. Αυτό είχε σαν αποτέλεσμα και την μείωση της απασχόλησης και την απώλεια χιλιάδων θέσεων εργασίας. Στη μελέτη του IOBE με τίτλο «Οι αναπτυξιακές προοπτικές των Κατασκευών στην Ελλάδα» αναφέρει ότι το 2017 απασχολούνται στον κατασκευαστικό τομέα περίπου 202.000 άτομα και άλλα 135.000 άτομα άλλους κλάδους που συνδέονται με τις κατασκευές. Το 2017 ο κατασκευαστικός τομέας συγκέντρωσε το 2017 το 8,1% της συνολικής απασχόλησης στην ελληνική οικονομία, έναντι 11,7% το 2007.(άρθρο economistas.gr/IOBE: Ανεργία και λουκέτα στις κατασκευές έφερε η κρίση).

Πίνακας 5.3 : Συνολικός αριθμός απασχολουμένων της επιχείρησης

1 έως 5	61,70%
5 έως 10	12,77%
10 έως 20	6,38%
20 έως 50	6,38%
> 100	12,77%

Από τον παραπάνω πίνακα παρατηρούμε ότι το 61,70% των επιχειρήσεων απασχολούν από 1 έως 5 άτομα και αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι οι επιχειρήσεις αυτές είναι κυρίως ατομικές. Το 12,77% απασχολεί από 5 έως 10 εργαζόμενους, το 6,38% από 10 έως 20 και επίσης ένα 6,38% από 20 έως 50. Τέλος το 12,77% των επιχειρήσεων έχουν περισσότερους από 100 εργαζόμενους και αυτές είναι οι μεγάλες κατασκευαστικές εταιρίες.

Διάγραμμα 5.3 : Συνολικός αριθμός απασχολουμένων της επιχείρησης

5.4 Συνολικός αριθμός απασχολουμένων στο λογιστήριο της επιχείρησης

Το λογιστήριο είναι ένα από τα πιο σημαντικά τμήματα μιας επιχείρησης. Οι λογιστές είναι επιφορτισμένοι με πολλές και διαφορετικές εργασίες όπως η μισθοδοσία, η έκδοση/λήψη παραστατικών, η παρακολούθηση λογαριασμών, σύνταξη χρηματοοικονομικών καταστάσεων, η κοστολόγηση, η σύνταξη

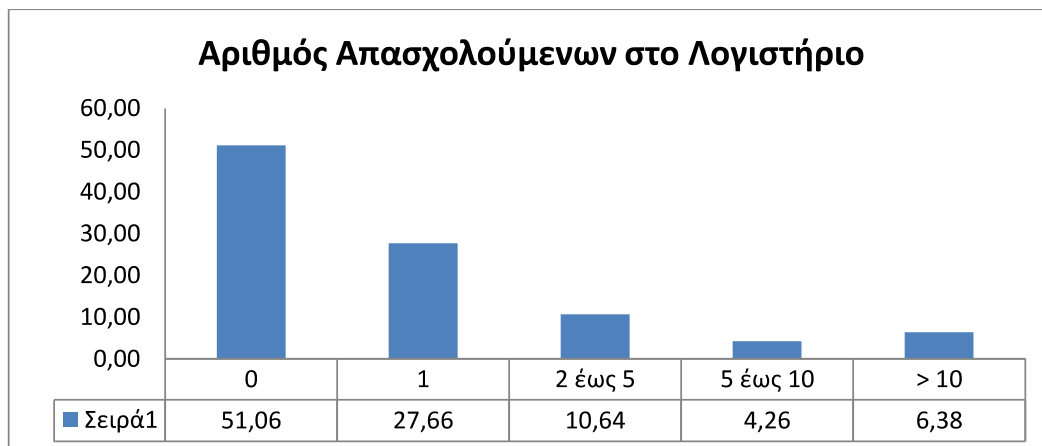
οικονομικών καταστάσεων, η σύνταξη ισολογισμών, η διεκπεραίωση συναλλαγών με την εφορία και τα ασφαλιστικά ταμεία κ.λπ. Ανάλογα με το μέγεθος της κάθε επιχείρησης ο αριθμός των εργαζομένων ποικίλει.

Πίνακας 5.4 : Συνολικός αριθμός απασχολούμενων στο λογιστήριο της επιχείρησης

0	51,06%
1	27,66%
2 έως 5	10,64%
5 έως 10	4,26%
> 10	6,38%

Όπως προκύπτει από τα αποτελέσματα της έρευνας η πλειοψηφία των επιχειρήσεων και συγκεκριμένα το 51,06% δεν διαθέτει λογιστή στην επιχείρησή τους. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι πρόκειται για ατομικές επιχειρήσεις που δεν χρειάζονται καθημερινά ένα λογιστή στη επιχείρησή τους και συνεργάζονται με λογιστικά γραφεία που διεκπεραιώνουν τις λογιστικές τους εργασίες. Ένα λογιστή στην εταιρεία τους διαθέτει το 27,66% και όσο μεγαλώνει το μέγεθος της επιχείρησης μεγαλώνει και ο αριθμός των εργαζομένων στο λογιστήριο. Ακολουθούν εταιρίες που διαθέτουν από 2 έως 5 εργαζομένους με ποσοστό 10,64%, από 5 έως 10 με 4,26% και περισσότερους από 10 εργαζομένους με ποσοστό 6,38%. Τα αποτελέσματα φαίνονται στο παρακάτω διάγραμμα.

Διάγραμμα 5.4 : Συνολικός αριθμός απασχολούμενων στο λογιστήριο της επιχείρησης

5.5 Μέσος κύκλος εργασιών επιχείρησης την τελευταία τριετία

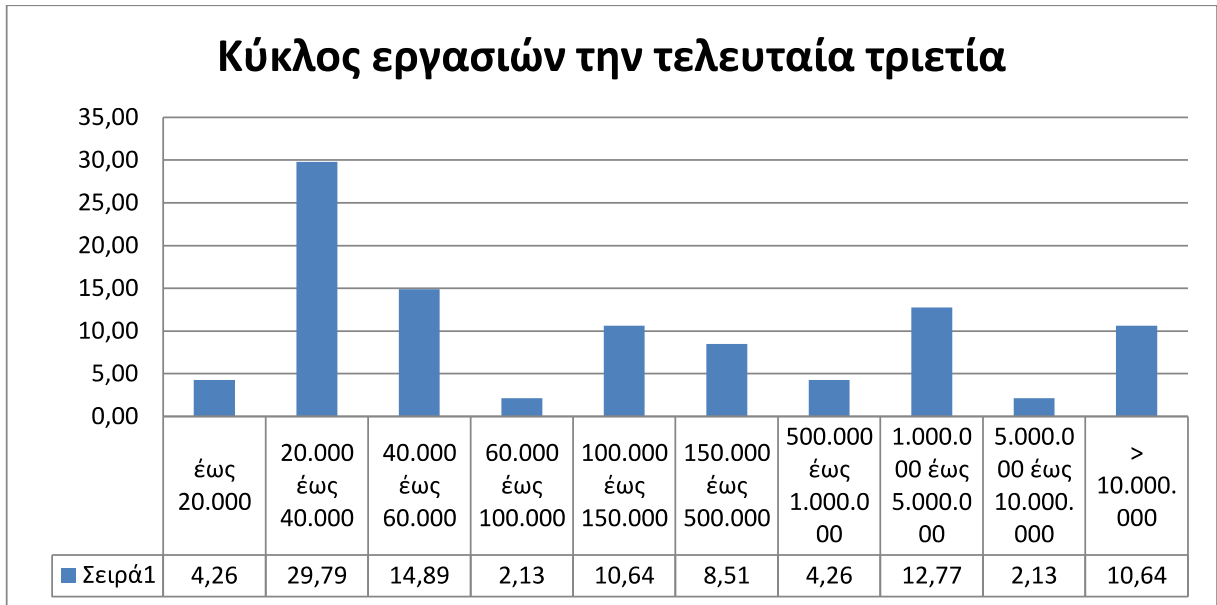
Από τις απαντήσεις που συλλέξαμε παρατηρούμε ότι ο κύκλος εργασιών των επιχειρήσεων ποικίλει. Το 29,79% παρουσιάζει κύκλο εργασιών από 20.000€ έως 40.000€ και ακολουθούν εκείνες με κύκλο εργασιών από 40.000€ έως 60.000€ με ποσοστό 14,89%. Στην κατηγορία από 100.000€ έως 150.000€ ανήκει το 10,64% των επιχειρήσεων. Οι επιχειρήσεις με κύκλο εργασιών από 150.000€ έως 500.000€ αποτελούν το 8,51% και εκείνες με τζίρο από 500.000€ έως 1.000.000€ αλλά και εκείνες που έχουν έως 20.000€ καταλαμβάνουν από 4,26% των επιχειρήσεων που συμμετείχαν στην έρευνα. Με βάση το ν. 4308/2014 οι εταιρείες αυτές χαρακτηρίζονται ως πολύ μικρές καθώς έχουν κύκλο εργασιών μικρότερο από 1.500.000€ .

Πίνακας 5.5 : Μέσος κύκλος εργασιών επιχείρησης την τελευταία τριετία

έως 20.000 €	4,26%
20.000 € έως 40.000 €	29,79%
40.000 € έως 60.000 €	14,89%
60.000 € έως 100.000 €	2,13%
100.000 € έως 150.000 €	10,64%
150.000 € έως 500.000 €	8,51%
500.000 € έως 1.000.000 €	4,26%
1.000.000 € έως 5.000.000 €	12,77%
5.000.000 € έως 10.000.000 €	2,13%
> 10.000.000 €	10,64%

Οι υπόλοιπες επιχειρήσεις της έρευνάς μας ανήκουν στις μεσαίες εταιρίες με το 12,77% να ανήκει στη κατηγορία από 1.000.000€ έως 5.000.000€, να ακολουθούν 10,64% εκείνες που έχουν κύκλο εργασιών που ξεπερνά τα 10.000.000€ και τέλος με 2,13% εκείνες που ανήκουν στην κατηγορία από 5.000.000€ έως 10.000.000€.

Διάγραμμα 5.5 :Μέσος κύκλος εργασιών επιχείρησης την τελευταία τριετία

5.6 Κλάδος κύριας δραστηριότητας

Η δομή και η λειτουργία μιας επιχείρησης εξαρτάται από τον κλάδο κύριας δραστηριότητάς της και για να κατανοήσουμε το πώς λειτουργούν και πως κατανέμουν τους πόρους τους ζητήσαμε να μας αναφέρουν το κλάδο στον οποίον δραστηριοποιούνται.

Από τα αποτελέσματα του δείγματός μας, παρατηρούμε ότι το 36,17% των εταιρειών ασχολούνται μόνο με την κατασκευή έργων και το 42,55% μόνο με την μελέτη έργων. Τέλος το 21,28% των εταιρειών δραστηριοποιούνται και με τη μελέτη και με την κατασκευή έργων.

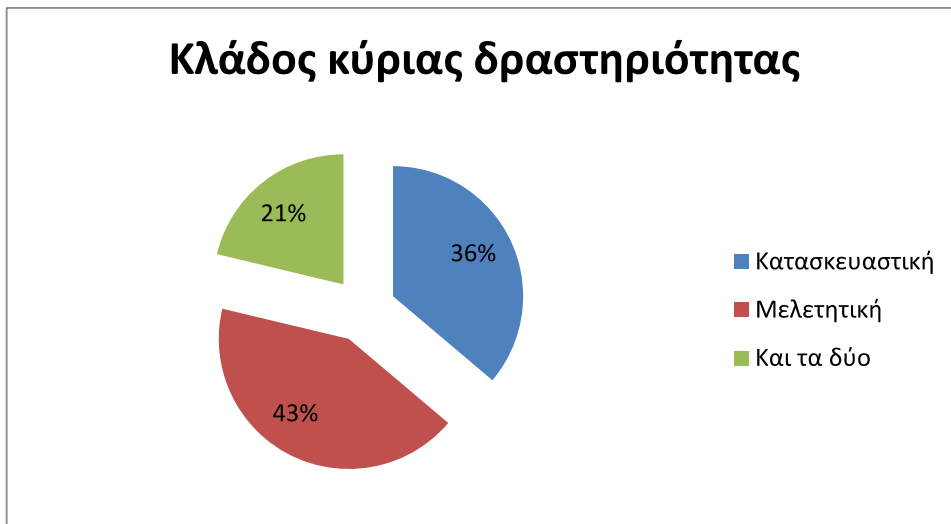
Πίνακας 5.6:Κλάδος κύριας δραστηριότητας

5.6.1	Κατασκευαστική	36,17%
5.6.2	Μελετητική	42,55%
5.6.3	Και τα δυο	21,28%
5.6.4	Εμπορική	0,00%

Αυτό που παρατηρούμε από τα αποτελέσματα είναι ότι οι μελετητικές επιχειρήσεις παρουσιάζουν μεγαλύτερο ποσοστό και αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι χρειάζεται

μικρότερο κεφάλαιο και λιγότερο προσωπικό για να λειτουργήσουν. Επίσης οι εταιρείες που ασχολούνται με την κατασκευή ή και με τα δύο χρειάζονται μεγαλύτερο αρχικό κεφάλαιο και περισσότερο προσωπικό. Πολλές φορές αυτό το πρόβλημα λύνεται με την ανάθεση της κατασκευής σε υπεργολάβους αποφεύγοντας έτσι την αγορά μηχανημάτων και την πρόσληψη εργατικού προσωπικού.

Διάγραμμα 5.6 : Κλάδος κύριας δραστηριότητας

5.7 Τομείς δραστηριότητας επιχείρησης

Ο κατασκευαστικός κλάδος παρουσιάζει μια ποικιλομορφία στις δραστηριότητες του. Οι τομείς που δραστηριοποιούνται οι επιχειρήσεις της έρευνάς μας παρουσιάζονται στον παρακάτω πίνακα.

Πίνακας 5.7: Τομείς δραστηριότητας επιχείρησης

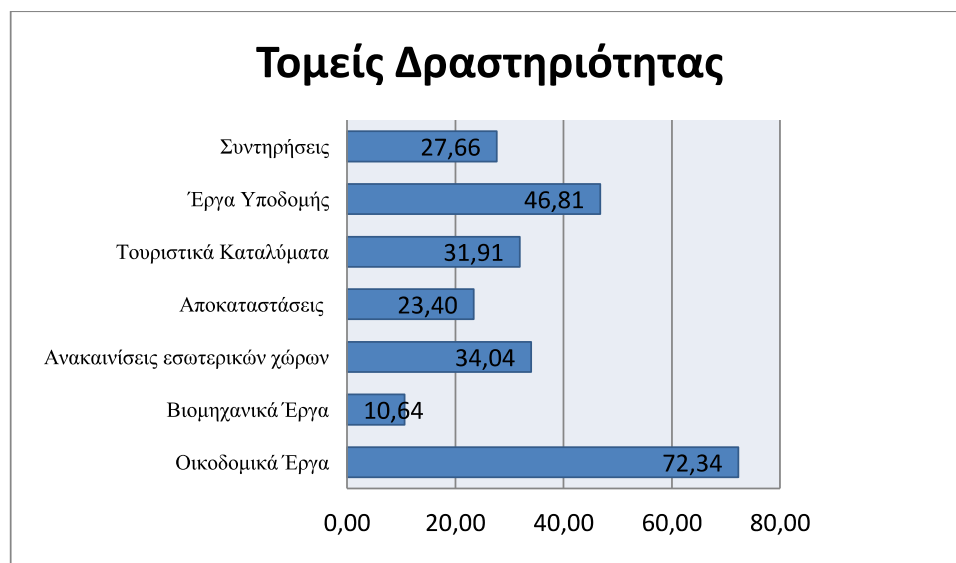
5.7.1	Οικοδομικά Έργα	72,34%
5.7.2	Βιομηχανικά Έργα	10,64%
5.7.3	Ανακαινίσεις εσωτερικών χώρων	34,04%
5.7.4	Αποκαταστάσεις	23,40%
5.7.5	Τουριστικά Καταλύματα	31,91%
5.7.6	Έργα Υποδομής	46,81%
5.7.7	Συντηρήσεις	27,66%

Από τις απαντήσεις των ερωτηθέντων παρατηρούμε ότι η πλειοψηφία των επιχειρήσεων ασχολείται με τα οικοδομικά έργα σε ποσοστό 72,34% και

ακολουθούν τα έργα υποδομής με 46,81%. Τα αποτελέσματα αυτά φαντάζουν λογικά καθώς αυτές οι δύο δραστηριότητες κατέχουν διαχρονικά την «μερίδα του λέοντος» στον κατασκευαστικό τομέα. Μια δραστηριότητα που έχει αναπτυχθεί τα τελευταία χρόνια, αυτή των ανακαινίσεων εσωτερικών χώρων αντικατοπτρίζεται στην έρευνα μας με το ποσοστό του 34,04% . Όντας μια χώρα που επενδύει όλο και περισσότερο στον τουρισμό οι επιχειρήσεις του κατασκευαστικού κλάδου έχουν αρχίσει να δραστηριοποιούνται στην κατασκευή τουριστικών καταλυμάτων σε ποσοστό 31,91%. Επίσης οι συντηρήσεις και οι αποκαταστάσεις κατέχουν πιο μικρό αλλά όχι αμελητέο ποσοστό των δραστηριοτήτων των επιχειρήσεων σε ποσοστό 27,66% και 23,40% αντίστοιχα. Τέλος η κατασκευή βιομηχανικών έργων είναι μειωμένη και κατέχει μόλις το 10,64% των δραστηριοτήτων των επιχειρήσεων του κλάδου.

Τα αποτελέσματα παρουσιάζονται διαγραμματικά στο διάγραμμα που ακολουθεί.

Διάγραμμα 5.7 : Τομείς δραστηριότητας επιχείρησης

5.8 Τρόπος χρηματοδότησης των έργων που λαμβάνουν οι επιχειρήσεις

Μια από της πιο σημαντικές παραμέτρους για την ευημερία και την ανάπτυξη μιας επιχείρησης είναι η ύπαρξη χρηματοδότησης για την παραγωγή των έργων που έχουν αναλάβει. Από τα αποτελέσματα του ερωτηματολογίου μπορούμε να αντιληφθούμε ότι η συντριπτική πλειοψηφία των επιχειρήσεων που συμμετείχαν

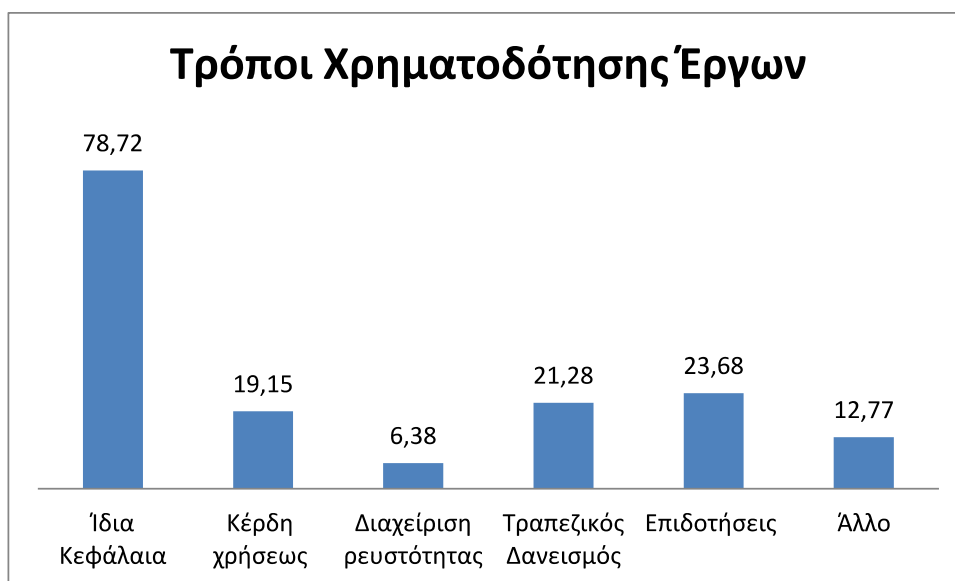
στην έρευνα χρησιμοποιεί ίδια κεφάλαια για την χρηματοδότηση των δραστηριοτήτων τους σε ποσοστό 78,72%, ποσοστό που φαίνεται λογικό καθώς οι περισσότερες εταιρίες που συμμετείχαν στην έρευνα είναι ατομικές εταιρίες. Ακολουθεί με μόλις 21,28% ο τραπεζικός δανεισμός και αυτό γιατί τα τελευταία χρόνια ο δανεισμός των επιχειρήσεων παρουσιάζει σημαντική μείωση λόγω της οικονομικής κρίσης που επηρέασε και το τραπεζικό σύστημα και τον τρόπο με τον οποίο παρείχαν επιχειρηματικά δάνεια.

Πίνακας 5.8: Τρόποι χρηματοδότησης έργων

5.8.1	Ίδια Κεφάλαια	78,72%
5.8.2	Κέρδη χρήσεως	19,15%
5.8.3	Διαχείριση ρευστότητας	6,38%
5.8.4	Τραπεζικός Δανεισμός	21,28%
5.8.5	Ομολογιακά δάνεια	00,00%
5.8.6	Επιδότησεις	23,68%
5.8.7	Επιχορηγήσεις	00,00%
5.8.8	Άλλο	12,77%

Οι επιδοτήσεις βοηθούν ιδιαίτερα την ενίσχυση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων του κλάδου και εμφανίζονται στα αποτελέσματα της έρευνάς μας με ποσοστό 23,68%. Επίσης σε ποσοστό 19,15% οι επιχειρήσεις χρησιμοποιούν τα κέρδη χρήσεως και με 6,38% τη διαχείριση της ρευστότητάς τους για να χρηματοδοτήσουν την επιχειρηματική τους δραστηριότητα.

Διάγραμμα 5.8 : Τρόποι χρηματοδότησης έργων

5.9 Τρόποι χρηματοδότησης των επενδύσεων σε πάγια

Τα πάγια είναι ένα πολύ σημαντικό στοιχείο της κάθε επιχείρησης επειδή πρόκειται να χρησιμοποιηθούν μακροπρόθεσμα για τις ανάγκες παραγωγής και αποτελεί ένδειξη της παραγωγικής δυναμικότητας της επιχείρησης. Τα πάγια είναι περιουσιακά στοιχεία της επιχείρησης και αποτελούνται από τις εδαφικές εκτάσεις, τα κτίρια, τα μηχανήματα, τα μεταφορικά μέσα, τα έπιπλα και τον λοιπό εξοπλισμό.

Από τα στοιχεία του πίνακα παρατηρούμε ότι οι επιχειρήσεις κατά 72,34% χρηματοδοτούν τα πάγια τους με ίδια κεφάλαια και κατά 25,53% με τα κέρδη χρήσεως. Από αυτά τα ποσοστά αντιλαμβανόμαστε ότι δεν χρησιμοποιούν σε μεγάλο ποσοστό κάποιο από τα παρακάτω χρηματοδοτικά εργαλεία όπως ο τραπεζικός δανεισμός, το leasing και οι επιδοτήσεις, τα οποία αντιστοιχούν μόλις στο 10,64% της χρηματοδότησης των παγίων έκαστο.

Πίνακας 5.9: Τρόποι χρηματοδότησης επενδύσεων σε πάγια

5.9.1	Ίδια Κεφάλαια	72,34%
5.9.2	Κέρδη χρήσεως	25,53%
5.9.3	Τραπεζικός Δανεισμός	10,64%
5.9.4	Ομολογιακά δάνεια	4,26%
5.9.5	Leasing	10,64%
5.9.6	Επιδοτήσεις	10,64%
5.9.7	Επιχορηγήσεις	4,26%
5.9.8	Άλλο	10,64%

Τέλος με ομολογιακά δάνεια και με επιχορηγήσεις οι επιχειρήσεις του κλάδου χρηματοδοτούν μόλις το 4,26% των παγίων τους.

Διάγραμμα 5.9 :Τρόποι χρηματοδότησης επενδύσεων σε πάγια

5.10 Δανειοδότηση Επιχειρήσεων

Από τις απαντήσεις που συλλέξαμε σε αυτή την ερώτηση αλλά και από αυτές που προηγήθηκαν αντιλαμβανόμαστε ότι ο δανεισμός είναι ένας τρόπος χρηματοδότησης που είτε απέφυγαν οι επιχειρήσεις είτε δεν μπόρεσαν να δανειοδοτηθούν από κάποιο πιστωτικό ίδρυμα.

Πίνακας 5.10: Δανειοδότηση Επιχειρήσεων

5.10.1	ΝΑΙ	29,79%
5.10.2	ΟΧΙ	70,21%

Όπως παρατηρούμε και στον παραπάνω πίνακα μόλις το 29,79% των ερωτηθέντων έχει καταφύγει στον δανεισμό και το 70,21% απάντησε ότι δεν έχει συνάψει κάποιο δάνειο για να καλύψει τις ανάγκες της επιχείρησής του.

Διάγραμμα 5.10: Δανειοδότηση Επιχειρήσεων

5.11 Κάλυψη αναγκών από δανειοδότηση

Από την προηγούμενη ενότητα διαπιστώσαμε ότι μόλις το 29,79% των επιχειρήσεων χρειάστηκαν να καταφύγουν σε δανεισμό. Σε αυτή την ενότητα θα μελετήσουμε ποιες ανάγκες κάλυψαν με τα χρήματα που εξασφάλισαν. Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζονται ποιες ανάγκες καλύφθηκαν και σε ποιο ποσοστό.

Πίνακας 5.11: Κάλυψη αναγκών από δανειοδότηση

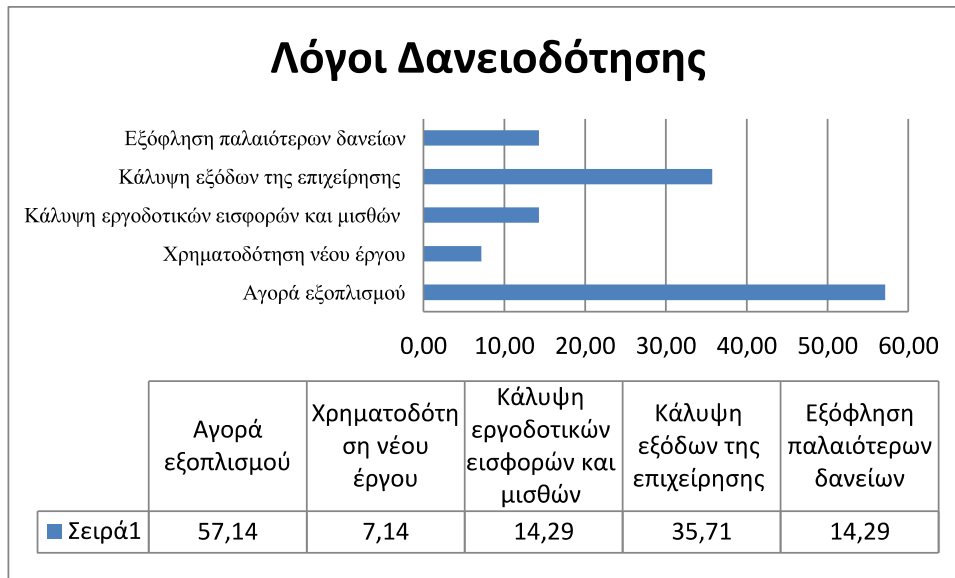
5.11.1	Αγορά εξοπλισμού	57,14%
5.11.2	Χρηματοδότηση νέου έργου	7,14%
5.11.3	Κάλυψη εργοδοτικών εισφορών και μισθών	14,29%
5.11.4	Κάλυψη εξόδων της επιχείρησης	35,71%
5.11.5	Εξόφληση παλαιότερων δανείων	14,29%

Όπως παρατηρούμε από τον πίνακα η αγορά εξοπλισμού καλύφθηκε κατά 57,14%, η κάλυψη εξόδων της επιχείρησης κατά 35,71% και ακολουθούν η κάλυψη

εργοδοτικών εισφορών και μισθών και η εξόφληση παλαιότερων δανείων κατά 14,29% έκαστο. Τέλος το 7,14% χρησιμοποιήθηκε για την χρηματοδότηση κάποιου νέου έργου.

Ακολουθεί διαγραμματική παρουσίαση των αποτελεσμάτων.

Διάγραμμα 5.11: Κάλυψη αναγκών από δανειοδότηση

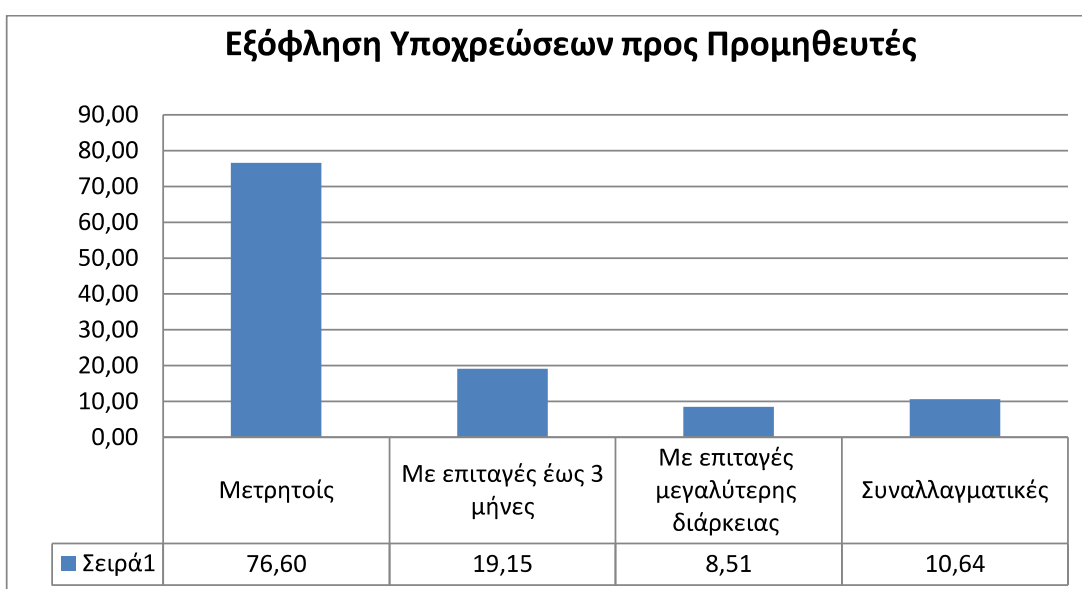
5.12 Εξόφληση υποχρεώσεων προς τους προμηθευτές

Οι υποχρεώσεις μιας επιχείρησης δεν είναι μόνο εκείνες προς τα ασφαλιστικά ταμεία, την εφορία και τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα αλλά και προς τους προμηθευτές τους. Πολλές φορές οι επιπτώσεις από την καθυστέρηση των πληρωμών προς τις τράπεζες και τα ασφαλιστικά ταμεία είναι μεγάλες με αποτέλεσμα η εξόφληση των προμηθευτών να έρχεται σε δεύτερη μοίρα. Αυτή, όμως, η ενέργεια μπορεί να δημιουργήσει πολλά προβλήματα όπως η καθυστέρηση της παραλαβής νέων προϊόντων από τους προμηθευτές ή ακόμα και τη διακοπή της συνεργασίας με βασικούς προμηθευτές. Επομένως η κάλυψη των υποχρεώσεων προς τους προμηθευτές είναι μια σημαντική διαδικασία στην λειτουργία της επιχείρησης καθώς η μη κάλυψή τους μπορεί να έχει σοβαρές επιπτώσεις για την επιχείρηση.

Πίνακας 5.12: Εξόφληση υποχρεώσεων προς τους προμηθευτές

5.12.1	Μετρητοίς	76,60%
5.12.2	Με επιταγές έως 3 μήνες	19,15%
5.12.3	Με επιταγές μεγαλύτερης διάρκειας	8,51%
5.12.4	Συναλλαγματικές	10,64%

Διάγραμμα 5.12: Εξόφληση υποχρεώσεων προς τους προμηθευτές

Από τις απαντήσεις των ερωτηθέντων παρατηρούμε ότι οι υποχρεώσεις προς τους προμηθευτές καλύπτονται μετρητοίς κατά 76,60%, 19,15% με επιταγές έως 3 μήνες και με επιταγές μεγαλύτερης διάρκειας κατά 8,51%. Επίσης το 10,64% των υποχρεώσεων καλύπτεται από συναλλαγματικές.

5.13 Εξόφληση απαιτήσεων επιχειρήσεων

Κάθε επιχείρηση για να μπορέσει να λειτουργήσει αποτελεσματικά έχει ανάγκη από ρευστότητα. Ένας από τους πιο σημαντικούς παράγοντες που διασφαλίζουν τη ρευστότητα της επιχείρησης είναι η έγκαιρη είσπραξη των απαιτήσεων. Η μη έγκαιρη είσπραξη των απαιτήσεων μπορεί να δημιουργήσει έλλειμμα ρευστότητας που μπορεί να οδηγήσει είτε στον δανεισμό ή σε εκποίηση περιουσιακών

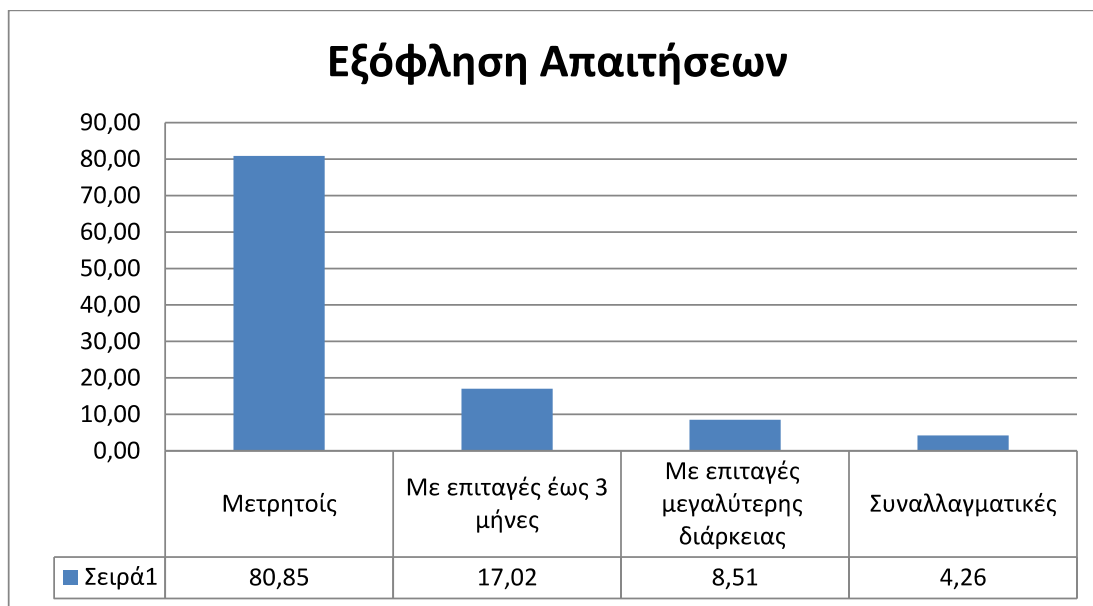
στοιχείων της επιχείρησης. Ακολουθούν οι απαντήσεις των συμμετεχόντων στην έρευνά μας.

Πίνακας 5.13: Εξόφληση απαιτήσεων επιχείρησης

5.13.1	Μετρητοίς	80,85%
5.13.2	Με επιταγές έως 3 μήνες	17,02%
5.13.3	Με επιταγές μεγαλύτερης διάρκειας	8,51%
5.13.4	Συναλλαγματικές	4,26%

Από τα παραπάνω αποτελέσματα παρατηρούμε ότι οι απαιτήσεις εξοφλούνται μετρητοίς κατά 80,85% και το 17,02% των απαιτήσεων με επιταγές έως 3 μήνες. Με επιταγές μεγαλύτερης διάρκειας εξοφλείται 8,51% των απαιτήσεων και τέλος με συναλλαγματικές το 4,26%.

Διάγραμμα 5.13: Εξόφληση απαιτήσεων επιχείρησης

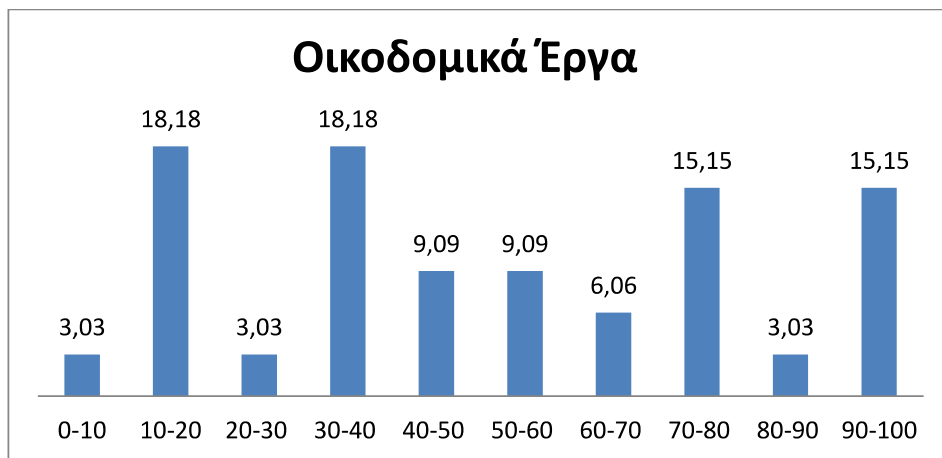
5.14 Ποσοστό των εργασιών των επιχειρήσεων που αντιστοιχεί σήμερα και πριν την κρίση σε δραστηριότητες του κατασκευαστικού κλάδου

Η οικονομική κρίση της χώρας μας τα τελευταία χρόνια έχει κάνει τις επιχειρήσεις του κλάδου να διευρύνουν τις δραστηριότητές τους. Σε αυτή την ενότητα θα εξετάσουμε τι ποσοστό των δραστηριοτήτων των επιχειρήσεων αντιστοιχούσε πριν την κρίση και τι αντιστοιχεί σήμερα.

Οικοδομικά Έργα: Το 63,83% των ερωτηθέντων ασχολείται με οικοδομικά έργα ενώ το αντίστοιχο ποσοστό πριν την κρίση ήταν 70,21%. Παρατηρούμε μια μείωση, κάτι που οφείλεται στην μειωμένη ζήτηση για νέες κατοικίες των τελευταίων ετών.

Το ποσοστό ενασχόλησης με τα οικοδομικά έργα πριν και μετά την κρίση φαίνεται στα ακόλουθα διαγράμματα.

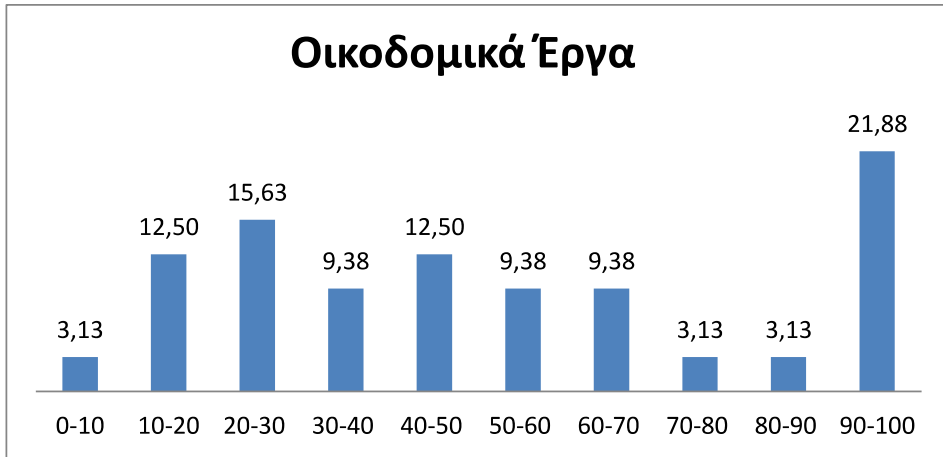
Διάγραμμα 5.14.1: Οικοδομικά Έργα πριν την κρίση

Παρατηρούμε ότι πριν την κρίση η οικοδομική δραστηριότητα για το 51,51% των επιχειρήσεων αποτελούσε τη βασική τους ενασχόληση καθώς τα οικοδομικά έργα καταλάμβαναν σχεδόν το 50% των δραστηριοτήτων τους. Το αντίστοιχο ποσοστό σήμερα όπως παρατηρούμε στο παρακάτω διάγραμμα είναι 53,14%.

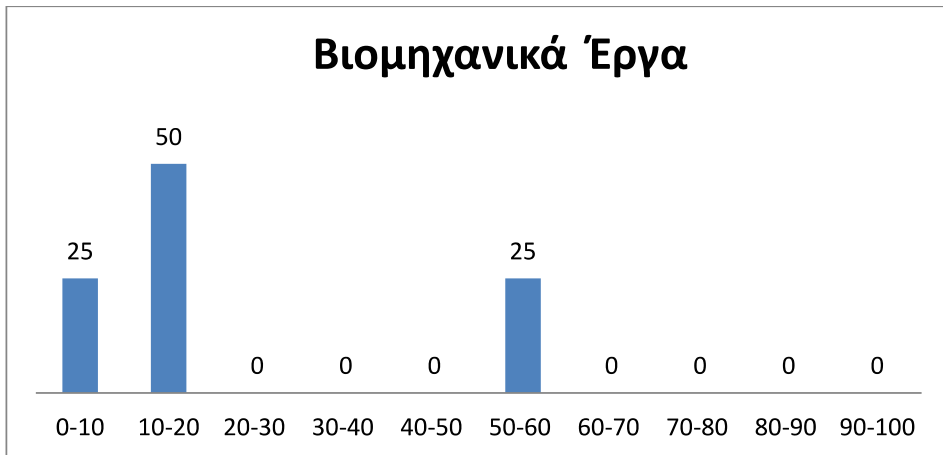
Διάγραμμα 5.14.2: Οικοδομικά Έργα σήμερα

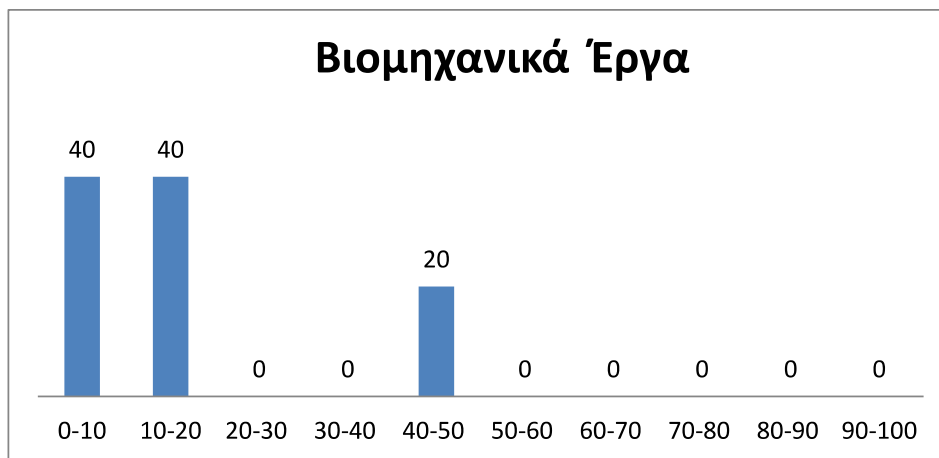
Βιομηχανικά Έργα: Το 10,64% των ερωτηθέντων ασχολείται με βιομηχανικά έργα ενώ το αντίστοιχο ποσοστό πριν την κρίση ήταν 8,51%.

Το ποσοστό ενασχόλησης με τα βιομηχανικά έργα πριν και μετά την κρίση φαίνεται στα ακόλουθα διαγράμματα.

Διάγραμμα 5.14.3: Βιομηχανικά Έργα πριν την κρίση

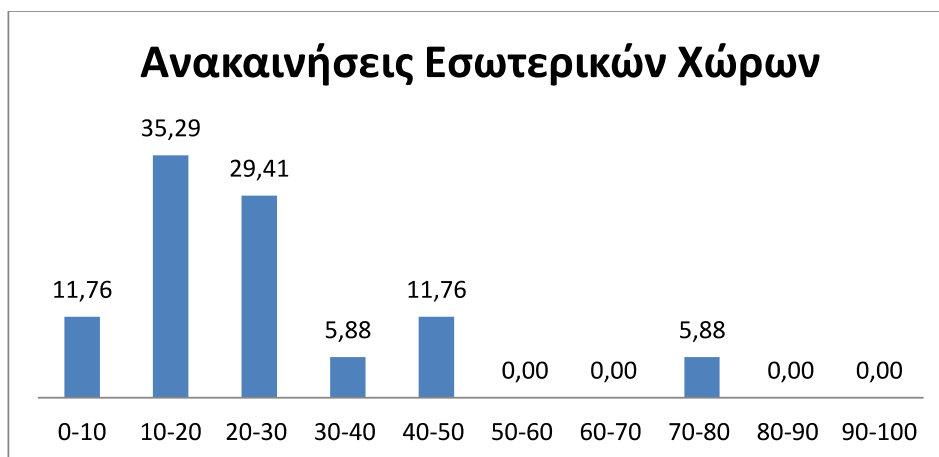
Διάγραμμα 5.14.4: Βιομηχανικά Έργα σήμερα

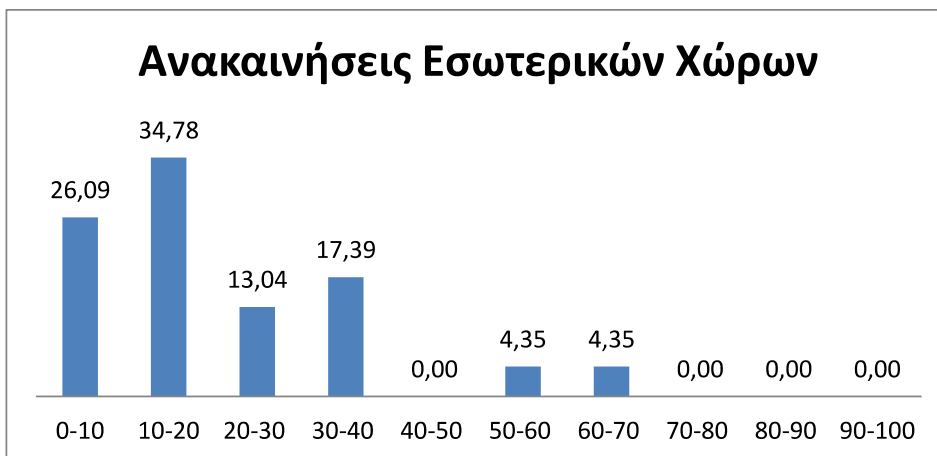
Αυτό που παρατηρούμε από τα αποτελέσματα είναι ότι τα ποσοστά της ενασχόλησης με τα βιομηχανικά έργα είναι μικρά και πριν την κρίση και σήμερα και κυμαίνονται έως το 20% της δραστηριότητας των επιχειρήσεων.

Ανακαινίσεις εσωτερικών χώρων: Το 36,17% των ερωτηθέντων ασχολείτο με τις ανακαινίσεις εσωτερικών χώρων ενώ σήμερα το ποσοστό αυτό φτάνει στο 48,93%. Παρατηρούμε μια αύξηση των εταιρειών που ασχολούνται πλέον με τις ανακαινίσεις καθώς υπάρχει μείωση στην κατασκευή νέων κατοικιών.

Διάγραμμα 5.14.5: Ανακαινίσεις εσωτερικών χώρων πριν την κρίση

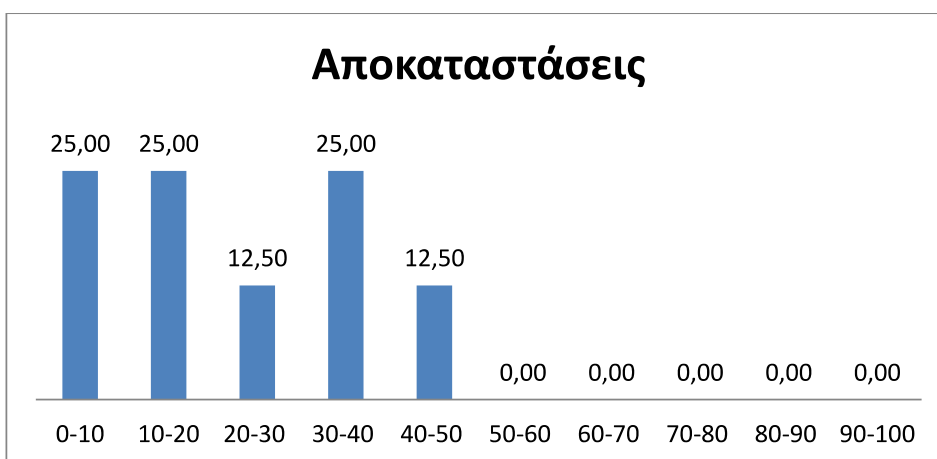
Διάγραμμα 5.14.6: Ανακαινίσεις εσωτερικών χώρων σήμερα

Όπως παρατηρούμε από τα παραπάνω διαγράμματα τα ποσοστά της δραστηριότητας αυτής παραμένουν χαμηλά και δεν παρουσιάζουν μεγάλη διαφοροποίηση πριν την κρίση και σήμερα.

Αποκαταστάσεις: Το 17,02% των ερωτηθέντων ασχολείτο με τις αποκαταστάσεις, ενώ το αντίστοιχο ποσοστό σήμερα είναι 25,53%.

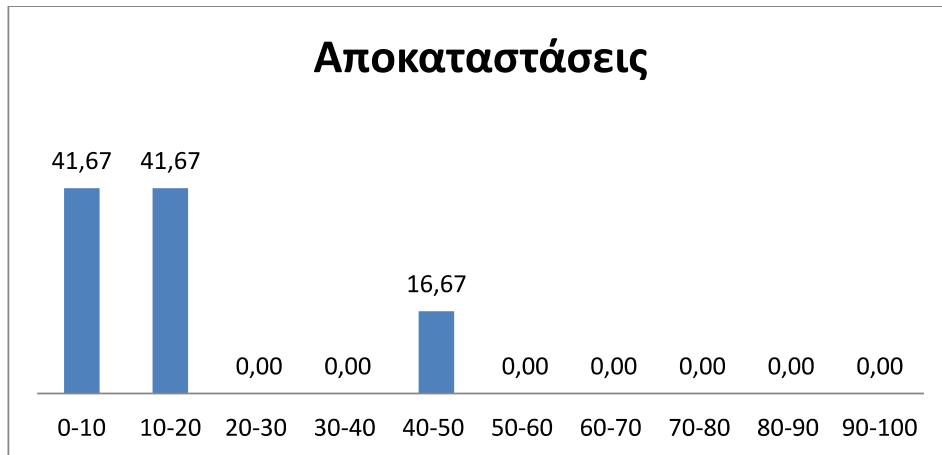
Διάγραμμα 5.14.7: Αποκαταστάσεις πριν την κρίση

Οι αποκαταστάσεις φτάνουν έως το 50% των δραστηριοτήτων των επιχειρήσεων πριν την κρίση και καλύπτουν μικρά ποσοστά της συνολικής τους

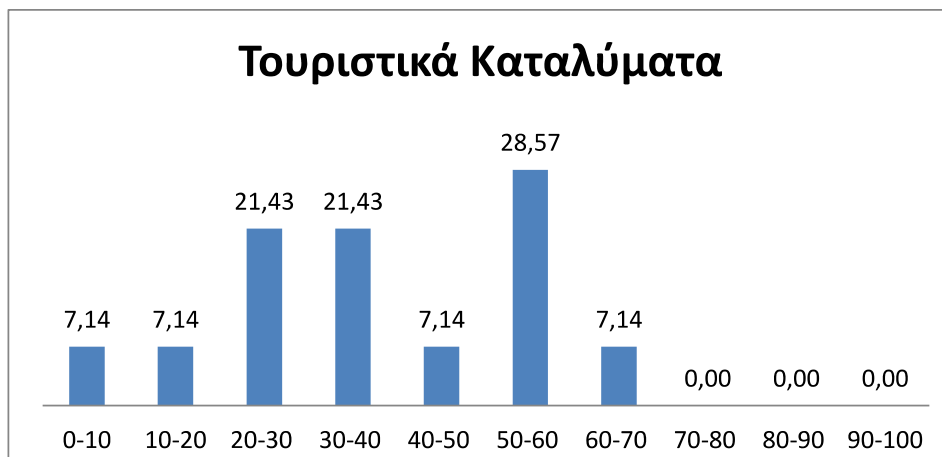
δραστηριότητας. Το ίδιο συμβαίνει και σήμερα παρατηρώντας το διάγραμμα που ακολουθεί.

Διάγραμμα 5.14.8: Αποκαταστάσεις σήμερα

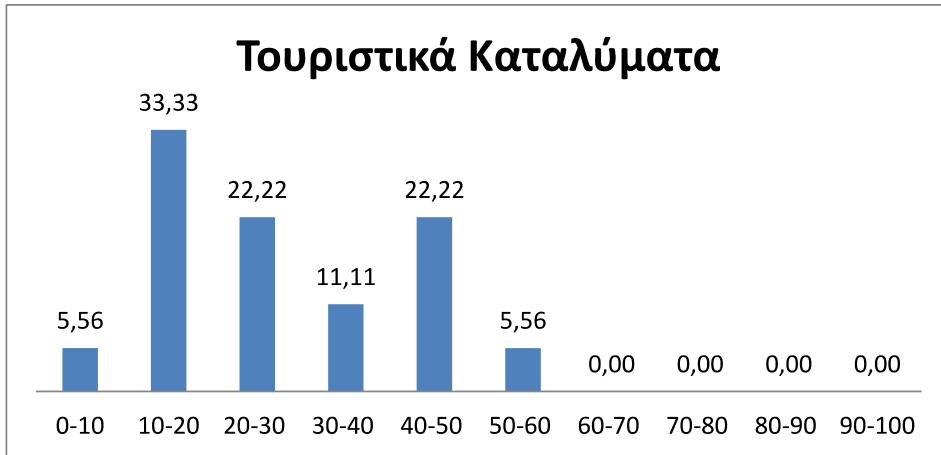

Τουριστικά Καταλύματα: Το 29,79% των ερωτηθέντων ασχολείται με την κατασκευή τουριστικών καταλυμάτων πριν την κρίση, ενώ το αντίστοιχο ποσοστό σήμερα είναι 38,30%. Καθώς η μεγαλύτερη βιομηχανία της χώρας μας είναι ο τουρισμός η αύξηση στην κατασκευή τουριστικών καταλυμάτων είναι αναμενόμενη.

Διάγραμμα 5.14.9: Τουριστικά Καταλύματα πριν την κρίση

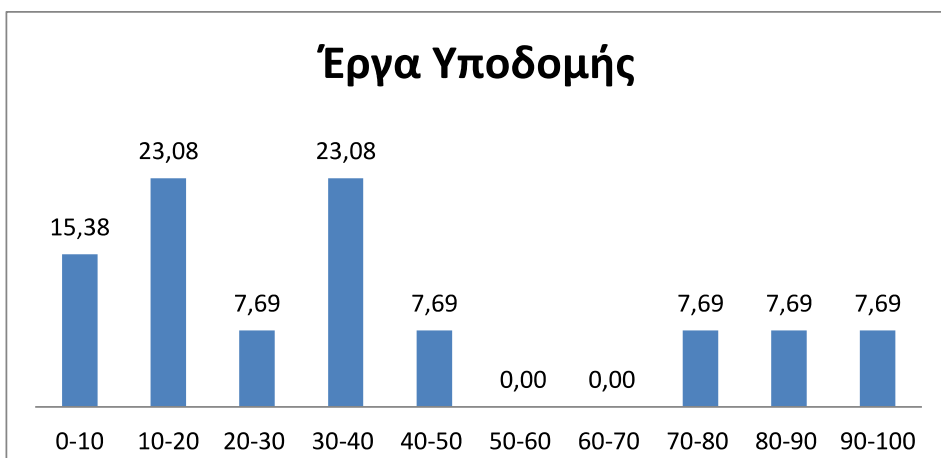
Διάγραμμα 5.14.10: Τουριστικά Καταλύματα σήμερα

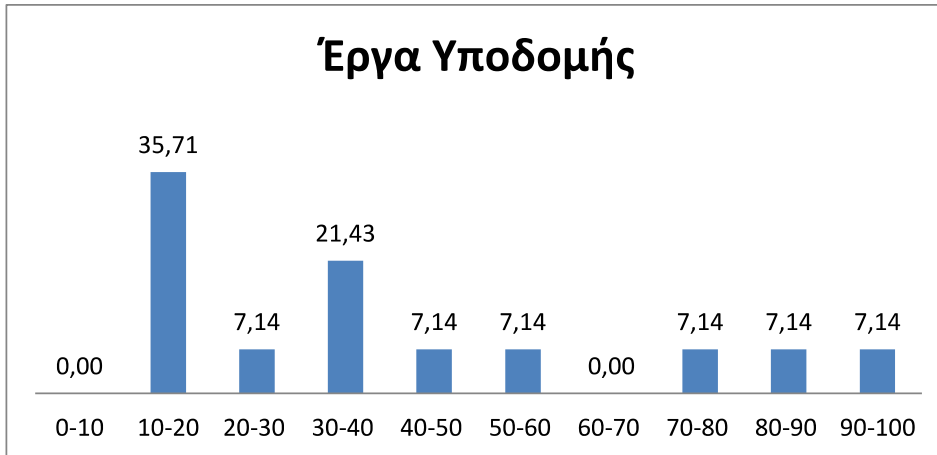
Παρόλο την αύξηση των επιχειρήσεων που ασχολούνται πλέον με την κατασκευή τουριστικών καταλυμάτων παρατηρούμε ότι τα ποσοστά που καταλαμβάνει αυτή στην συνολική δραστηριότητα των επιχειρήσεων σήμερα δεν διαφοροποιούνται ιδιαίτερα από εκείνα πριν την κρίση.

Έργα Υποδομής: Πριν την κρίση το ποσοστό των εταιρειών που ασχολείτο με τα έργα υποδομής ήταν 27,66% ενώ το αντίστοιχο ποσοστό σήμερα είναι 29,79%. Παρατηρούμε μια πολύ μικρή αύξηση των εταιρειών που μπήκαν σε αυτό τον κλάδο του κατασκευαστικού τομέα.

Διάγραμμα 5.14.11: Έργα Υποδομής πριν την κρίση

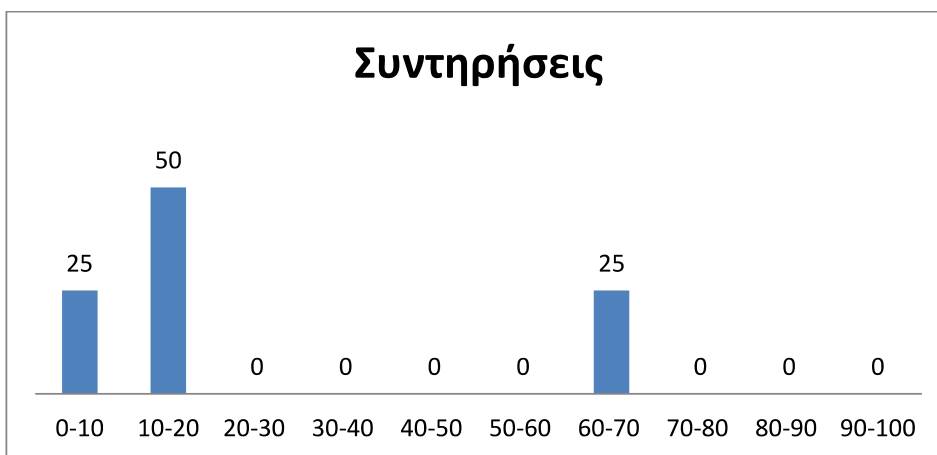
Διάγραμμα 5.14.12: Έργα Υποδομής σήμερα

Από τα αποτελέσματα της έρευνας δεν παρατηρούμε ιδιαίτερες διαφοροποιήσεις στα ποσοστά της δραστηριότητας των επιχειρήσεων πριν την κρίση και σήμερα.

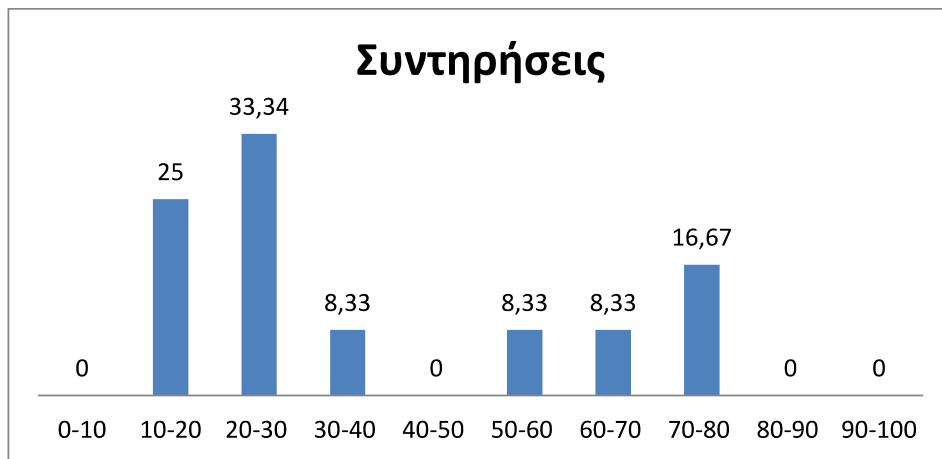
Συντηρήσεις: Όσον αφορά τις συντηρήσεις το 17,02% των επιχειρήσεων της έρευνας ασχολείτο με αυτές πριν την κρίση και σήμερα αυτό το ποσοστό φτάνει στο 25,53%. Παρατηρείται μια αύξηση του 8% που οφείλεται στην στροφή εταιριών προς αυτή την δραστηριότητα θέλοντας να καλύψουν τη μειωμένη κατασκευή νέων κατοικιών που μείωσε και την ζήτηση για νέες μηχανολογικές εγκαταστάσεις.

Διάγραμμα 5.14.13: Συντηρήσεις πριν την κρίση

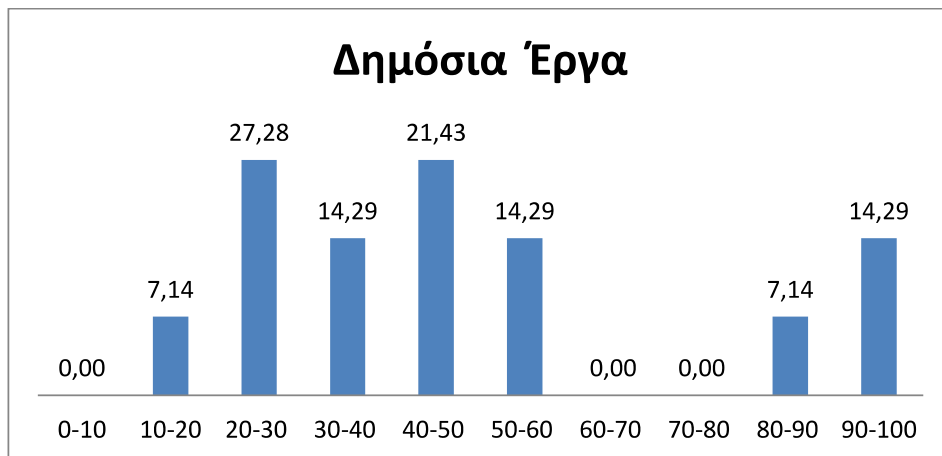
Παρατηρούμε ότι πριν την κρίση οι συντηρήσεις κάλυπταν ένα μικρό ποσοστό των δραστηριοτήτων των επιχειρήσεων της έρευνάς μας με το 75,00% αυτών να προσδιορίζουν αυτό το ποσοστό μέχρι το 20,00% της συνολικής δραστηριότητάς τους. Σήμερα όμως όπως φαίνεται και στο διάγραμμα που ακολουθεί για το 16,67% των επιχειρήσεων το 80,00% των δραστηριοτήτων τους καλύπτουν οι συντηρήσεις.

Διάγραμμα 5.14.14: Συντηρήσεις σήμερα

Δημόσια Έργα: Σχεδόν το ένα τρίτο των επιχειρήσεων της έρευνας και συγκεκριμένα το 29,79% αναλάμβαναν την εκτέλεση δημόσιων έργων πριν την κρίση. Σήμερα αυτό το ποσοστό έχει πέσει στο 23,40%.

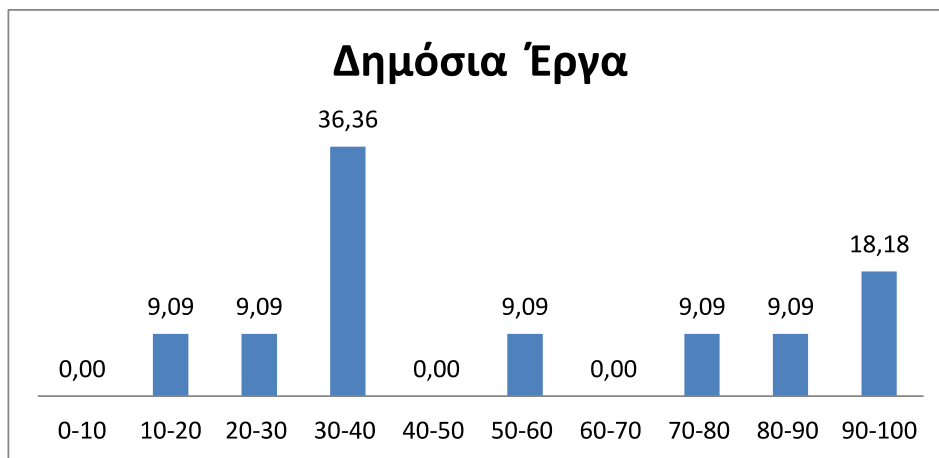
Διάγραμμα 5.14.15: Δημόσια Έργα πριν την κρίση

Πριν την οικονομική κρίση τα δημόσια έργα καταλάμβαναν έως και το 50,00% των δραστηριοτήτων μιας επιχείρησης σε ποσοστό 21,43% και αποτελούσαν σχεδόν την εξ ολοκλήρου δραστηριότητα του 21,43% των επιχειρήσεων.

Σήμερα τα δημόσια έργα συνεχίζουν να αποτελούν σχεδόν τη μοναδική δραστηριότητα για το 36,36% των επιχειρήσεων.

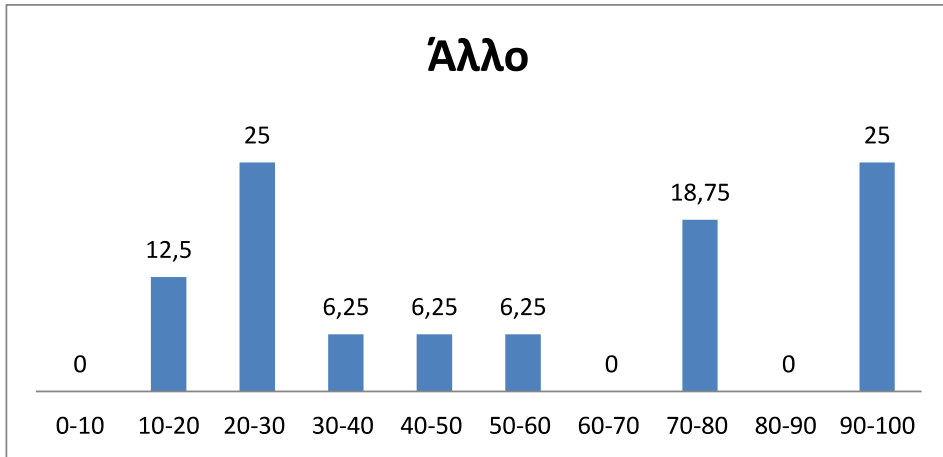
Διάγραμμα 5.14.16: Δημόσια Έργα σήμερα

Άλλη δραστηριότητα: Εκτός από τις δραστηριότητες που αναφέραμε πιο πάνω υπάρχουν και άλλες δραστηριότητες με τις οποίες ασχολούνται οι μηχανικοί όπως για παράδειγμα η σύνταξη μελετών και τοπογραφικών διαγραμμάτων. Πριν την κρίση το 34,34% των ερωτηθέντων ασχολείτο με τις δραστηριότητες αυτές ενώ σήμερα αυτό το ποσοστό είναι στο 25,58%. Η μείωση αυτή οφείλεται κυρίως στο γεγονός ότι οι δραστηριότητες αυτές στηρίζονται σε ιδιώτες που είδαν τα εισοδήματά τους να μειώνονται. Ακολουθεί διαγραμματική παρουσίαση των αποτελεσμάτων.

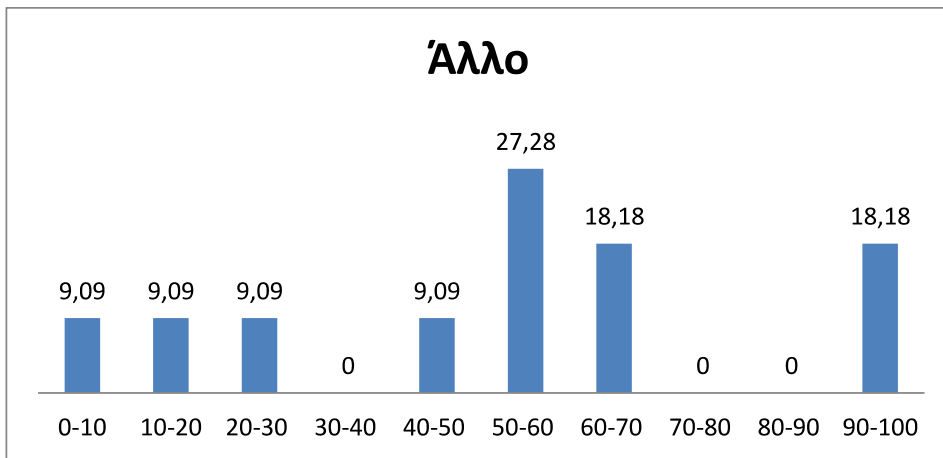

Διάγραμμα 5.14.17: Άλλη δραστηριότητα πριν την κρίση

Από τα διαγράμματα παρατηρούμε ότι πριν την κρίση ένα 43,75% των επιχειρήσεων εξαρτιόνταν σχεδόν πλήρως από τη σύνταξη διαφόρων μελετών, όπως άδειες μικρής κλίμακας και τοπογραφικά. Σήμερα μόνο το 18,18% των ερωτηθέντων βασίζονται πλήρως σε αυτούς του είδους τις δραστηριότητες, ενώ το 27,28% στηρίζει το 50,00% των δραστηριοτήτων τους σε αυτόν τον τομέα.

Διάγραμμα 5.14.18: Άλλη δραστηριότητα σήμερα

Κεφάλαιο 6

6.1 Αποθέματα

Μια από τις πιο σημαντικές και ζωτικής σημασίας λειτουργίες μιας επιχείρησης είναι η διαχείριση των αποθεμάτων καθώς θα πρέπει η κάθε επιχείρηση να απαντά στο ερώτημα πόσο απόθεμα πρέπει να έχει διαθέσιμο και πόσο αυτό κοστίζει.

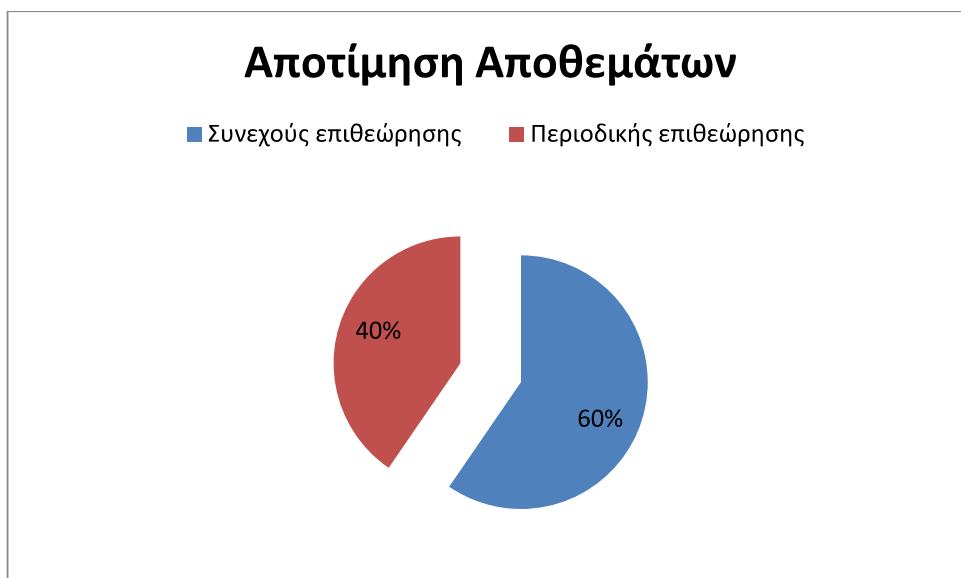
Για να αντιληφθούμε πόσο σημαντική είναι η παρακολούθηση των αποθεμάτων για τους συμμετέχοντες της έρευνάς μας θέσαμε μερικές ερωτήσεις για τη διαχείριση των αποθεμάτων.

Από τον πίνακα που ακολουθεί παρατηρούμε ότι το 59,57% των επιχειρήσεων ακολουθεί για την απογραφή των αποθεμάτων την μέθοδο συνεχούς επιθεώρησης ενώ το 40,43% τη μέθοδο περιοδικής επιθεώρησης.

Πίνακας 6.1: Μέθοδος Αποτίμησης Αποθεμάτων

6.1.1	Συνεχούς επιθεώρησης	59,57%
6.1.2	Περιοδικής επιθεώρησης	40,43%

Διάγραμμα 6.1: Μέθοδος Αποτίμησης Αποθεμάτων

Για τη διαχείριση των αποθεμάτων η επιχείρηση πρέπει να ακολουθεί μια αποτελεσματική πολιτική με την οποία θα καταφέρει να διαθέτει το απόθεμα που χρειάζεται ελαχιστοποιώντας το κόστος.

Στους πίνακες που ακολουθούν βλέπουμε πόσο σημαντικές θεωρούν οι ερωτηθέντες ορισμένες ενέργειες σε σχέση με την διαχείριση των αποθεμάτων της επιχείρησής τους.

6.2 Διαχείριση Αποθεμάτων

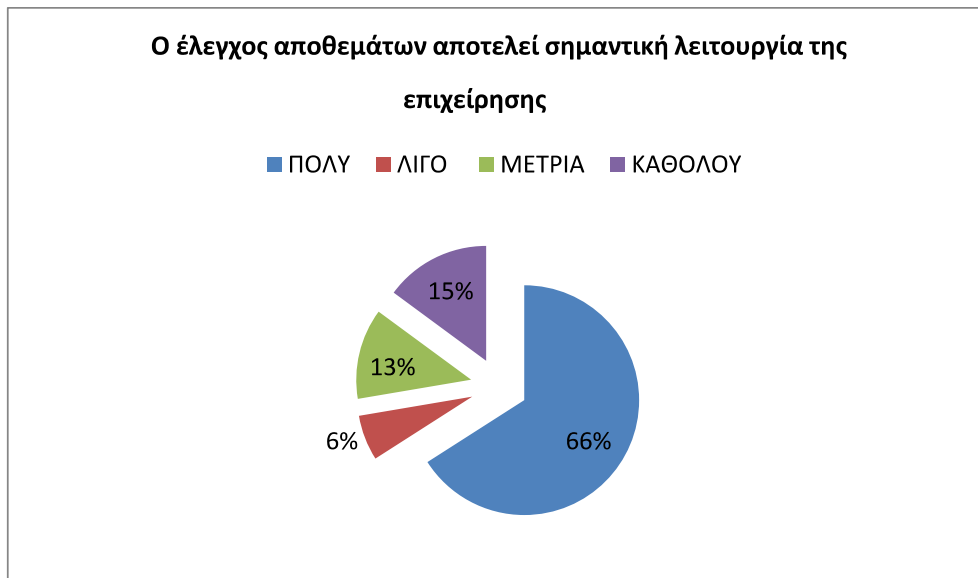
- Ο έλεγχος αποθεμάτων αποτελεί σημαντική λειτουργία της επιχείρησης.

Πίνακας 6.2.1: Σημαντικότητα ελέγχου αποθεμάτων

ΠΟΛΥ	ΛΙΓΟ	ΜΕΤΡΙΑ	ΚΑΘΟΛΟΥ
65,96%	6,38%	12,77%	14,89%

Το 65,96% των ερωτηθέντων θεωρεί πολύ σημαντικό τον έλεγχο αποθεμάτων με το 14,89% να μην τη θεωρεί καθόλου σημαντική.

Διάγραμμα 6.2.1: Σημαντικότητα ελέγχου αποθεμάτων

- Ο χώρος που φυλάσσονται τα αποθέματα είναι ασφαλής

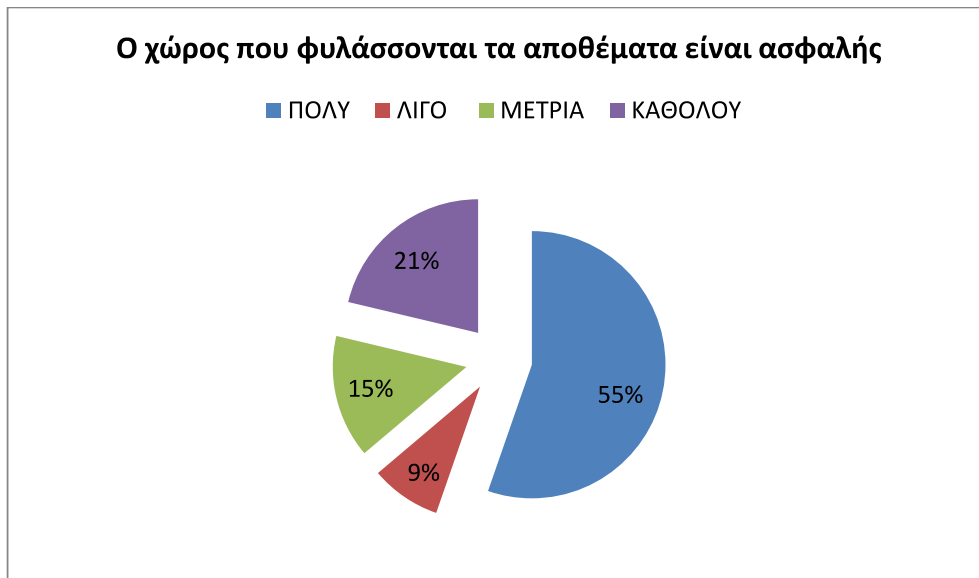
Η αποθήκευση είναι ένα πολύ σημαντικό κομμάτι της διαχείρισης αποθεμάτων καθώς εκεί γίνεται η παραλαβή, η φύλαξη και η εξαγωγή τους. Για να μην υπάρχουν απώλειες ο χώρος αποθήκευσης πρέπει να είναι ασφαλής.

Πίνακας 6.2.2: Ο χώρος που φυλάσσονται τα αποθέματα είναι ασφαλής

ΠΟΛΥ	ΛΙΓΟ	ΜΕΤΡΙΑ	ΚΑΘΟΛΟΥ
55,32%	8,51%	14,89%	21,28%

Από τα πιο πάνω αποτελέσματα παρατηρούμε ότι μόνο το 55,32% θεωρεί ότι ο χώρος που φυλάσσονται τα αποθέματα τους είναι ασφαλής και το 21,28% θεωρούν ότι ο χώρος φύλαξης δεν είναι καθόλου ασφαλής.

Διάγραμμα 6.2.2: Ο χώρος που φυλάσσονται τα αποθέματα είναι ασφαλής

- Υπάρχουν επαρκή αποθέματα ώστε να καλύπτουν τη μελλοντική ζήτηση

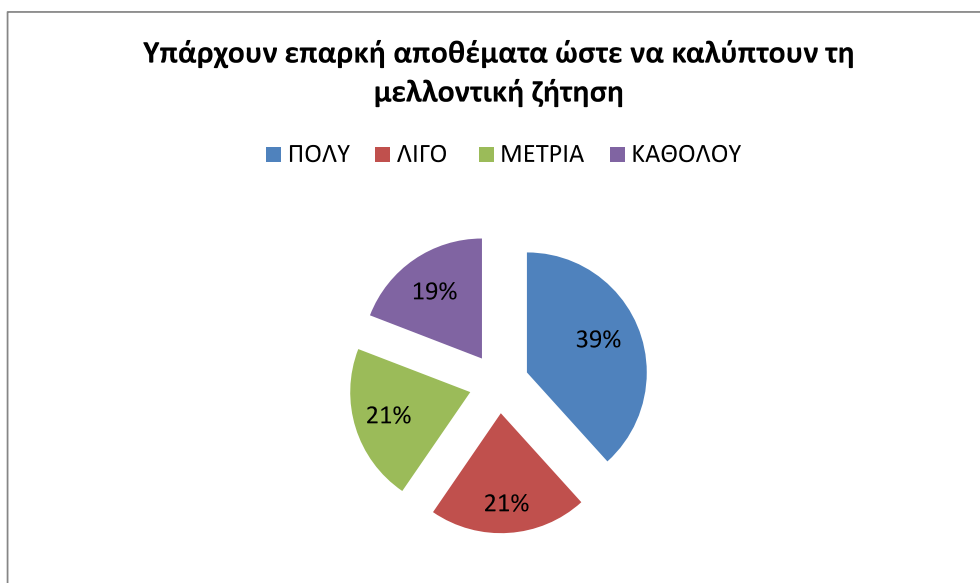
Είναι πολύ σημαντικό να υπάρχουν αποθέματα που θα επιτρέπουν την ομαλή λειτουργία της επιχείρησης. Η έλλειψή τους μπορεί να δημιουργήσει καθυστερήσεις στην παράδοση του έργου που έχει αναλάβει μια επιχείρηση.

Πίνακας 6.2.3: Υπάρχουν επαρκή αποθέματα ώστε να καλύπτουν τη μελλοντική ζήτηση

ΠΟΛΥ	ΛΙΓΟ	ΜΕΤΡΙΑ	ΚΑΘΟΛΟΥ
38,30%	21,28%	21,28%	19,15%

Σε αυτή την λειτουργία παρατηρούμε ότι οι επιχειρήσεις δεν διατηρούν επαρκή αποθέματα καθώς μόνο το 38,30% των επιχειρήσεων θεωρούν πολύ σημαντική αυτή την λειτουργία.

Διάγραμμα 6.2.3: Υπάρχουν επαρκή αποθέματα ώστε να καλύπτουν τη μελλοντική ζήτηση

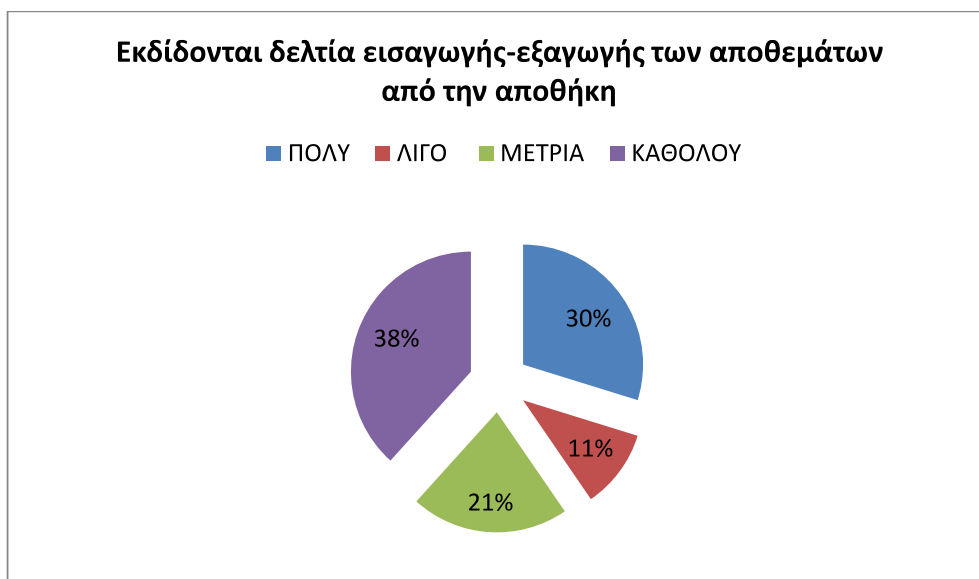
- Εκδίδονται δελτία εισαγωγής-εξαγωγής των αποθεμάτων από την αποθήκη
- Για τα αποθέματα που εισάγονται και εξάγονται από την αποθήκη θα πρέπει να υπάρχουν κάθε φορά και τα αντίστοιχα παραστατικά. Αυτή η διαδικασία βοηθάει στον να γνωρίζει με ακρίβεια η επιχείρηση πόσα αποθέματα διαθέτει ανά πάσα στιγμή.

Πίνακας 6.2.4: Εκδίδονται δελτία εισαγωγής-εξαγωγής των αποθεμάτων από την αποθήκη

ΠΟΛΥ	ΛΙΓΟ	ΜΕΤΡΙΑ	ΚΑΘΟΛΟΥ
29,79%	10,64%	21,28%	38,30%

Όπως και στην προηγούμενη διαδικασία έτσι και σε αυτή οι ερωτηθέντες δεν θεωρούν την έκδοση δελτίων εισαγωγής-εξαγωγής των αποθεμάτων καθόλου σημαντική σε ποσοστό 38,30% ενώ μόνο το 29,79% θεωρεί αυτή τη διαδικασία σημαντική.

Διάγραμμα 6.2.4: Εκδίδονται δελτία εισαγωγής-εξαγωγής των αποθεμάτων από την αποθήκη

➤ Ασκείται ποιοτικός έλεγχος για ανίχνευση τυχών ελαττωματικών προϊόντων

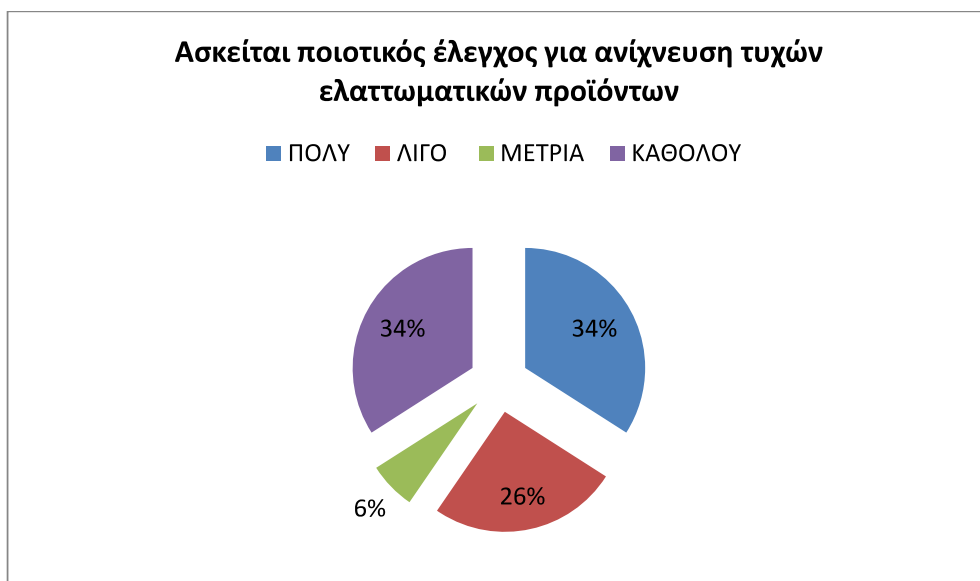
Η ανίχνευση ελαττωματικών προϊόντων αποτελεί ένα πολύ σημαντικό μέρος των δραστηριοτήτων ελέγχου της απόδοσης μίας επιχείρησης. Καθώς η απόδοση βελτιώνεται τα προϊόντα της επιχείρησης θα ικανοποιούν όλο και περισσότερο τους πελάτες της.

Πίνακας 6.2.5: Ασκείται ποιοτικός έλεγχος για ανίχνευση τυχών ελαττωματικών προϊόντων

ΠΟΛΥ	ΛΙΓΟ	ΜΕΤΡΙΑ	ΚΑΘΟΛΟΥ
34,04%	25,53%	6,38%	34,04%

Από τον παραπάνω πίνακα παρατηρούμε ότι το 34,04% των επιχειρήσεων απάντησαν Πολύ στην ερώτηση αν ασκούν ποιοτικό έλεγχο, το 25,53% απάντησαν Λίγο, το 6,38% απάντησαν Μέτρια και το 34,04% απάντησαν ότι δεν ασκούν καθόλου ποιοτικό έλεγχο.

Διάγραμμα 6.2.5: Ασκείται ποιοτικός έλεγχος για ανίχνευση τυχών ελαττωματικών προϊόντων

- Το ύψος των αποθεμάτων καλύπτουν μεγάλο ποσοστό του ενεργητικού της επιχείρησης

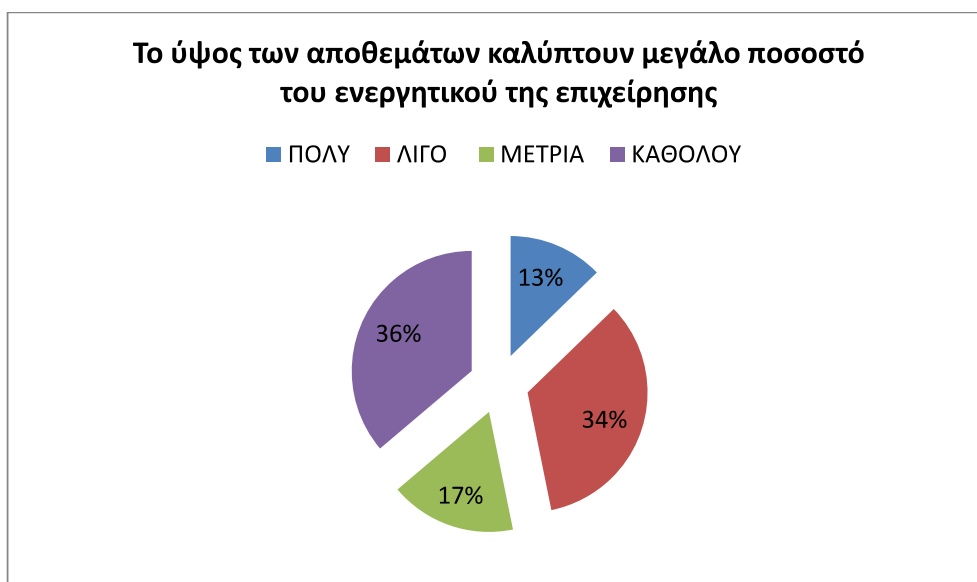
Τα ύψος των αποθεμάτων και το ποσοστό του ενεργητικού που καλύπτουν είναι ένας πολύ σημαντικός παράγοντας που επηρεάζει την ρευστότητα της επιχείρησης. Τα αποθέματα αποτελούν μέρος του κυκλοφορούντος ενεργητικού μαζί με τις απαιτήσεις και τα διαθέσιμα και είναι τα στοιχεία αυτά που καλύπτουν τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις μιας επιχείρησης.

Πίνακας 6.2.6: Το ύψος των αποθεμάτων καλύπτουν μεγάλο ποσοστό του ενεργητικού της επιχείρησης

ΠΟΛΥ	ΛΙΓΟ	ΜΕΤΡΙΑ	ΚΑΘΟΛΟΥ
12,77%	34,04%	17,02%	36,17%

Από τα αποτελέσματα της έρευνάς μας παρατηρούμε ότι για τις επιχειρήσεις του κλάδου το ύψος των αποθεμάτων δεν καλύπτουν μεγάλο ποσοστό του ενεργητικού τους και συγκεκριμένα το 36,17% των επιχειρήσεων δηλώνουν ότι δεν διαθέτουν καθόλου αποθέματα στον ισολογισμό τους και το 34,04% δηλώνει ότι το ύψος των αποθεμάτων καλύπτει ένα μικρό μέρος του ενεργητικού της επιχείρησης.

Διάγραμμα 6.2.6: Το ύψος των αποθεμάτων καλύπτουν μεγάλο ποσοστό του ενεργητικού της επιχείρησης

➤ Η φυσική απογραφή των αποθεμάτων είναι πλήρης και τακτική

Η επιχείρηση μπορεί να προβαίνει σε απογραφή όταν το θεωρεί αναγκαίο αλλά με βάση την νομοθεσία είναι υποχρεωμένη να διενεργεί απογραφή στο τέλος της κάθε λογιστικής χρήσης και ονομάζεται τακτική απογραφή.

Παρατηρούμε από τον πίνακα που ακολουθεί ότι για το 55,32% των επιχειρήσεων η απογραφή είναι τακτική και πλήρης ενώ για τις υπόλοιπες επιχειρήσεις η φυσική

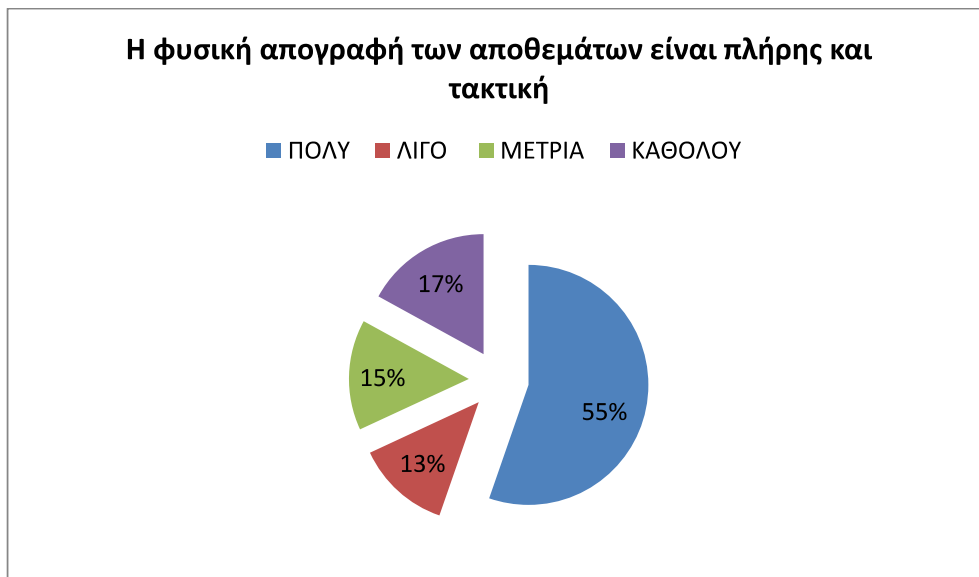

απογραφή των αποθεμάτων τους δεν είναι μια διαδικασία στην οποία δίνουν την απαραίτητη βαρύτητα.

Πίνακας 6.2.7: Η φυσική απογραφή των αποθεμάτων είναι πλήρης και τακτική

ΠΟΛΥ	ΛΙΓΟ	ΜΕΤΡΙΑ	ΚΑΘΟΛΟΥ
55,32%	12,77%	14,89%	17,02%

Διάγραμμα 6.2.7: Η φυσική απογραφή των αποθεμάτων είναι πλήρης και τακτική

6.3 Προβλέψεις αποθεμάτων

Οι προβλέψεις των αποθεμάτων είναι μια σημαντική λειτουργία της διαχείρισης των αποθεμάτων μιας επιχείρησης. Με την λειτουργία αυτή επιχειρείται ο προσδιορισμός της ποσότητας και του χρόνου παραγγελίας των αποθεμάτων. Η απόφαση για την παραγγελία αποθεμάτων μπορεί να επηρεάσει όχι μόνο τη διαχείρισή τους αλλά και την εύρυθμη λειτουργία της επιχείρησης.

Πίνακας 6.3.1: Οι Προβλέψεις αποθεμάτων γίνονται βάσει:

6.3.1	Ποσοστών πωλήσεων	46,81%
6.3.2	Στατιστικών ιστορικών στοιχείων	19,15%
6.3.3	Ανά παραγγελία	34,04%

Η απόφαση για την προμήθεια αποθεμάτων σύμφωνα με τις απαντήσεις της έρευνάς μας λαμβάνονται βάσει του ποσοστού των πωλήσεων για το 46,81% των επιχειρήσεων, για το 34,04% βάσει των παραγγελιών και για το 19,15% βάσει των στατιστικών ιστορικών στοιχείων.

Διάγραμμα 6.3.1: Οι Προβλέψεις αποθεμάτων γίνονται βάσει

6.4 Προβλέψεις χρηματοδότησης αγοράς αποθεμάτων

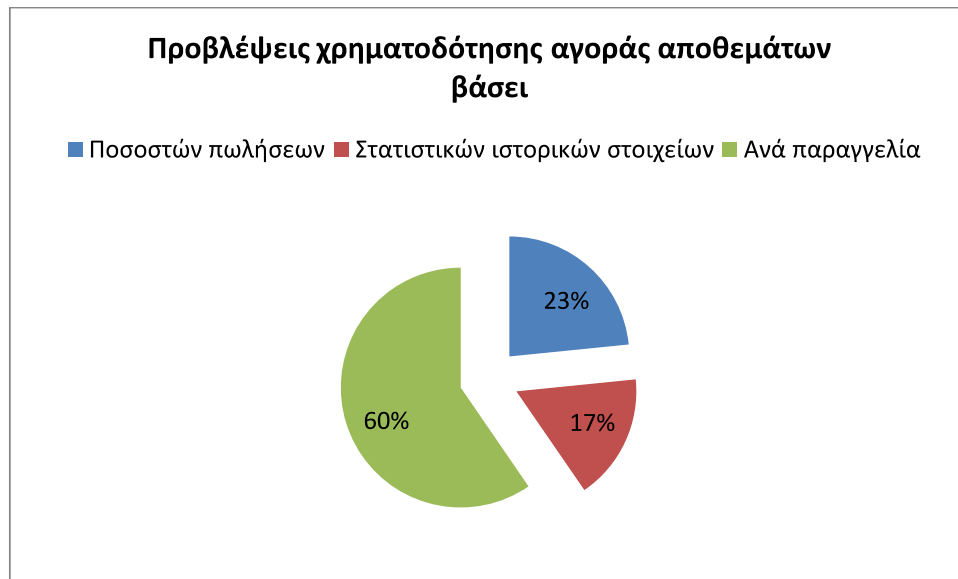
Πολύ σημαντικός παράγοντας για την διαχείριση των αποθεμάτων αποτελεί και η χρηματοδότησή τους. Το πώς θα χρηματοδοτήσει μια επιχείρηση τα αποθέματά της επηρεάζει την οικονομική της κατάσταση. Καθώς τα αποθέματα αποτελούν μέρος του ενεργητικού της επιχείρησης η μη εύκολη ρευστοποίησή τους μπορεί να επηρεάσει την εξόφληση των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων της.

Πίνακας 6.4.1: Προβλέψεις χρηματοδότησης αγοράς αποθεμάτων

6.4.1	Ποσοστών πωλήσεων	23,40%
6.4.2	Στατιστικών ιστορικών στοιχείων	17,02%
6.4.3	Ανά παραγγελία	59,57%

Όπως παρατηρούμε οι επιχειρήσεις της έρευνάς μας χρηματοδοτούν την αγορά των αποθεμάτων ανά παραγγελία σε ποσοστό 59,57%, ακολουθούν εκείνες που χρηματοδοτούν τα αποθέματα με βάση το ποσοστών πωλήσεων με 23,40% και με ποσοστό 17,02% αυτές που βασίζονται στα στατιστικά ιστορικών στοιχείων.

Διάγραμμα 6.4.1: Προβλέψεις χρηματοδότησης αγοράς αποθεμάτων

6.5 Παράγοντες διατήρησης αποθεμάτων

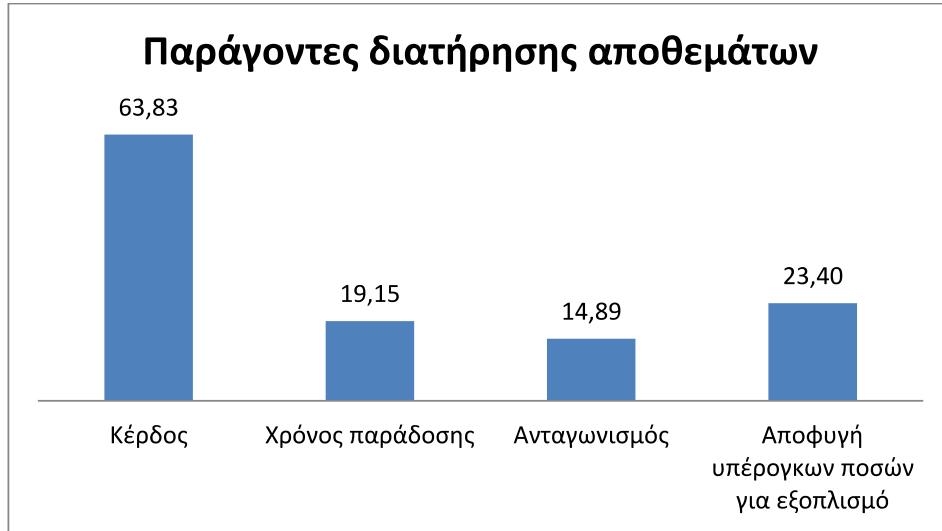
Η διατήρηση αποθεμάτων είναι πολύ σημαντική για την λειτουργία της επιχείρησης καθώς η ύπαρξη μεγάλου όγκου αποθεμάτων για μεγάλο χρονικό διάστημα μπορεί να είναι ζημιογόνα για την επιχείρηση ενώ η διατήρηση μικρής ποσότητας αποθέματος μπορεί να οδηγήσει σε μη ικανοποίηση της ζήτησης προς τους πελάτες της.

Πίνακας 6.5.1: Παράγοντες διατήρησης αποθεμάτων

6.5.1	Κέρδος	63,83%
6.5.2	Χρόνος παράδοσης	19,15%
6.5.3	Ανταγωνισμός	14,89%
6.5.4	Αποφυγή υπέρογκων ποσών για εξοπλισμό	23,40%

Από τα αποτελέσματα του πίνακα συμπεραίνουμε ότι οι επιχειρήσεις κατά 63,83% διατηρούν αποθέματα για το κέρδος, κατά 23,40% για αποφυγή υπέρογκων ποσών για εξοπλισμό, κατά 19,15% για τον χρόνο παράδοσης και τέλος κατά 14,89% για λόγους ανταγωνισμού.

Διάγραμμα 6.5.1: Παράγοντες διατήρησης αποθεμάτων

6.6 Χρηματοδότηση αποθεμάτων

Η χρηματοδότηση αποθεμάτων είναι πολύ σημαντική γιατί μπορεί να επηρεάσει την ρευστότητα της επιχείρησης.

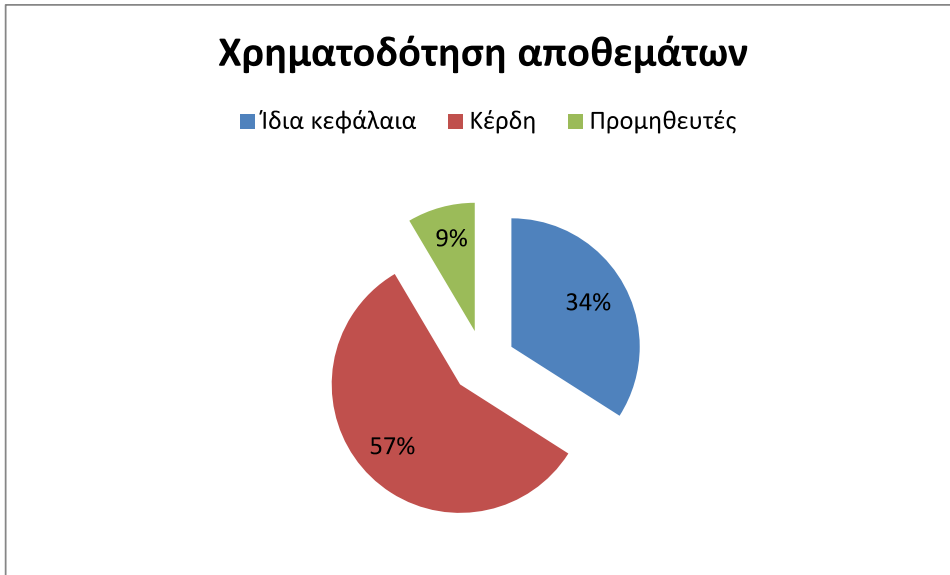
Από τα αποτελέσματα του παρακάτω πίνακα παρατηρούμε ότι το 34,04% των ερωτηθέντων χρηματοδοτούν τα αποθέματα από ίδια κεφάλαια, το 57,45% από τα κέρδη και το 8,51% από τις υποχρεώσεις προς τους προμηθευτές.

Πίνακας 6.6.1: Χρηματοδότηση αποθεμάτων

6.6.1	Ίδια κεφάλαια	34,04%
6.6.2	Κέρδη	57,45%
6.6.3	Προμηθευτές	8,51%

Ακολουθεί διαγραμματική παρουσίαση των αποτελεσμάτων.

Διάγραμμα 6.6.1: Χρηματοδότηση αποθεμάτων

Κεφάλαιο 7

7.1 Κοστολόγηση

Η κοστολόγηση είναι μια σημαντική λειτουργία που παρέχει πολύ σημαντικές πληροφορίες για τον μελλοντικό σχεδιασμό των κινήσεων μιας επιχείρησης. Έτσι λοιπόν η κοστολόγηση περιλαμβάνει τη συλλογή, την καταγραφή, την ανάλυση, την ανακεφαλαίωση, την κατανομή και την αξιολόγηση διαφόρων εναλλακτικών τρόπων λειτουργίας μιας επιχείρησης και ταυτόχρονα δίνει τη δυνατότητα του ελέγχου του κόστους.

Στο πίνακα που ακολουθεί θα εξάγουμε το συμπέρασμα αν οι επιχειρήσεις του κλάδου προβαίνουν σε κοστολόγηση των δραστηριοτήτων τους.

Πίνακας 7.1: Η επιχείρησή σας προβαίνει σε κοστολόγηση των δραστηριοτήτων της

7.1.1	ΝΑΙ	74,47%
7.1.2	ΟΧΙ	25,53%

Αυτό που παρατηρούμε είναι ότι οι επιχειρήσεις που έλαβαν μέρος στην έρευνά μας κοστολογούν τις δραστηριότητές τους και μάλιστα το ποσοστό είναι υψηλό καθώς φτάνει το 74,47%. Αντιθέτως το 25,53% των επιχειρήσεων δε προβαίνει σε καμία κοστολόγηση των δραστηριοτήτων τους.

Διάγραμμα 7.1: Η επιχείρησή σας προβαίνει σε κοστολόγηση των δραστηριοτήτων της

7.2 Αποτελεσματικότητα συστήματος κοστολόγησης

Το σύστημα κοστολόγησης που ακολουθεί κάθε επιχείρηση διαφέρει και η επιτυχία του είναι βασισμένη στις πληροφορίες που προέρχονται από τη χρηματοοικονομική λογιστική και στις πληροφορίες που προέρχονται από τη διοικητική λογιστική.

Το πόσο αποτελεσματικό είναι το σύστημα κοστολόγησης που ακολουθούν οι επιχειρήσεις της έρευνάς μας φαίνεται στον πίνακα που ακολουθεί.

Πίνακας 7.2: Πόσο αποτελεσματικό είναι το σύστημα της κοστολόγησης

ΠΟΛΥ	ΛΙΓΟ	ΜΕΤΡΙΑ	ΚΑΘΟΛΟΥ
42,55%	17,02%	14,89%	25,53%

Το 42,55% θεωρεί ότι το σύστημα κοστολόγησης που ακολουθεί είναι πολύ αποτελεσματικό, το 14,89% μέτρια ικανοποιητικό, το 17,02% λίγο ικανοποιητικό και το 25,53% καθόλου ικανοποιητικό.

Διάγραμμα 7.2: Πόσο αποτελεσματικό είναι το σύστημα της κοστολόγησης

7.3 Παράγοντες που επηρεάζουν το κόστος

Σε αυτή την ενότητα θα παρουσιαστούν μερικές από τις πιο σημαντικές ενέργειες που επηρεάζουν το κόστος των επιχειρήσεων και θα δούμε κατά πόσο οι ερωτηθέντες τις θεωρούν σημαντικές.

Παραγγελία υλικών-εύρεση προμηθευτών

Η εύρεση των κατάλληλων προμηθευτών είναι μια σημαντική και απαιτητική διαδικασία καθώς θα πρέπει να εντοπίζονται και να αξιολογούνται όχι μόνο η καταλληλότητα των προϊόντων τους αλλά και το κόστος και ο χρόνος παράδοσής τους.

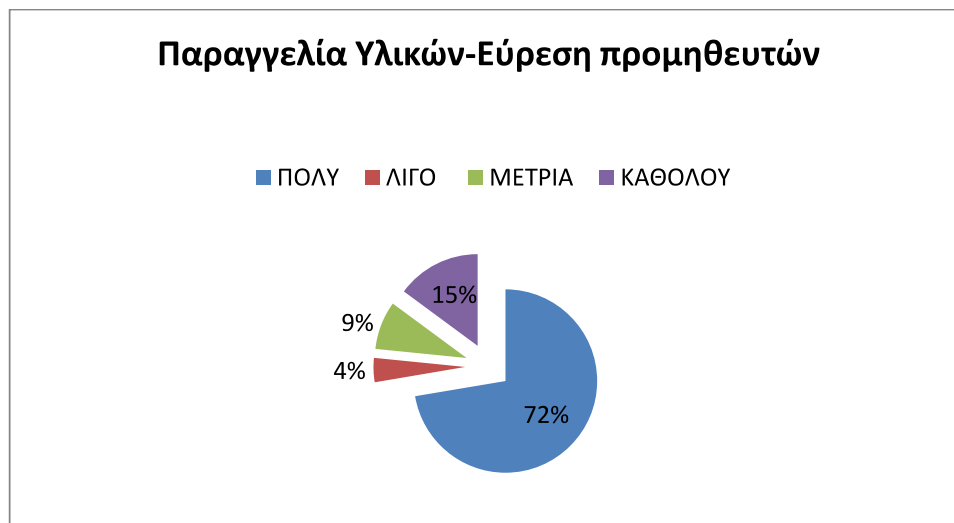
Στον πίνακα που ακολουθεί παρατηρούμε ότι για το 72,34% των ερωτηθέντων η παραγγελία υλικών και η εύρεση προμηθειών είναι μια πολύ σημαντική λειτουργία ενώ το 14,89% των επιχειρήσεων δεν δίνει καθόλου βάση σε αυτή την διαδικασία.

Πίνακας 7.3.1: Παραγγελία Υλικών-Εύρεση προμηθευτών

ΠΟΛΥ	ΛΙΓΟ	ΜΕΤΡΙΑ	ΚΑΘΟΛΟΥ
72,34%	4,26%	8,51%	14,89%

Ακολουθεί διαγραμματική απεικόνιση των αποτελεσμάτων του παραπάνω πίνακα.

Διάγραμμα 7.3.1: Παραγγελία Υλικών-Εύρεση προμηθευτών

Διακίνηση Υλικών

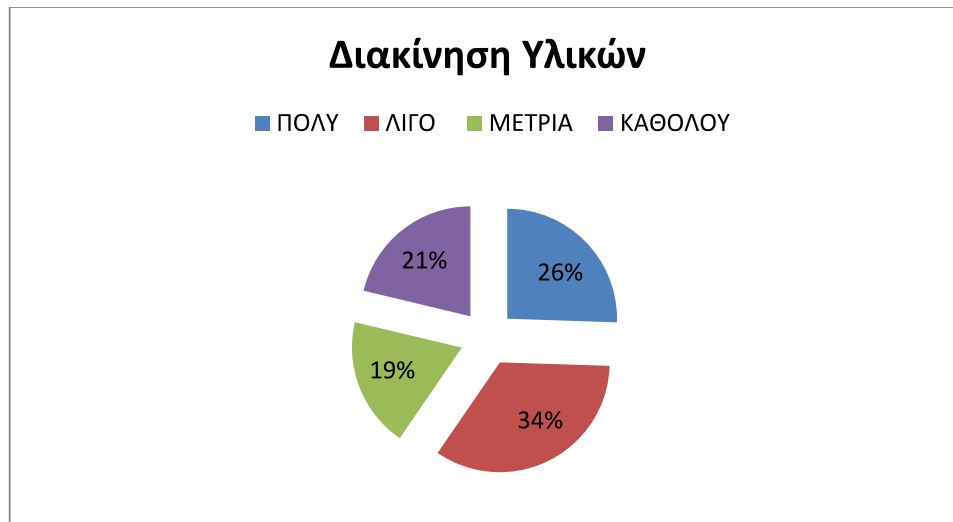
Είναι πολύ σημαντικό η κάθε επιχείρηση να ακολουθεί κάθε φορά ένα χρονοδιάγραμμα εργασιών ούτως ώστε να γνωρίζει ανά πάσα στιγμή τις ανάγκες της σε υλικά που θα χρειαστεί για την εκτέλεση του εκάστοτε έργου. Με τον σωστό προγραμματισμό καταφέρνει να γνωρίζει ακριβώς τα υλικά και τα μηχανήματα που θα χρειαστεί και αποφεύγει περιττό κόστος μετακίνησης πλεονάζον υλικών και μηχανημάτων.

Πίνακας 7.3.2: Διακίνηση Υλικών

ΠΟΛΥ	ΛΙΓΟ	ΜΕΤΡΙΑ	ΚΑΘΟΛΟΥ
25,53%	34,04%	19,15%	21,28%

Αν και το κόστος διακίνησης των υλικών είναι σημαντικό το 34,04% των συμμετεχόντων στην έρευνά μας θεωρούν αυτή την ενέργεια λίγο σημαντική, το 21,28% καθόλου σημαντική, το 19,15% μέτρια σημαντική και μόνο το 25,53% τη θεωρεί πολύ σημαντική.

Διάγραμμα 7.3.2: Διακίνηση Υλικών

Κόστος Μισθοδοσίας

Οι εργαζόμενοι σε κάθε επιχείρηση αποτελούν έναν από τους πιο σημαντικούς παράγοντες που επηρεάζουν την παραγωγική της διαδικασία. Για την επιχείρηση η εργασία μεταφράζεται σε μισθολογικό κόστος ή κόστος εργασίας και περιλαμβάνει όχι μόνο τους μισθούς και τα ημερομίσθια αλλά και τις ασφαλιστικές εισφορές προς τα ταμεία κοινωνικής ασφάλισης.

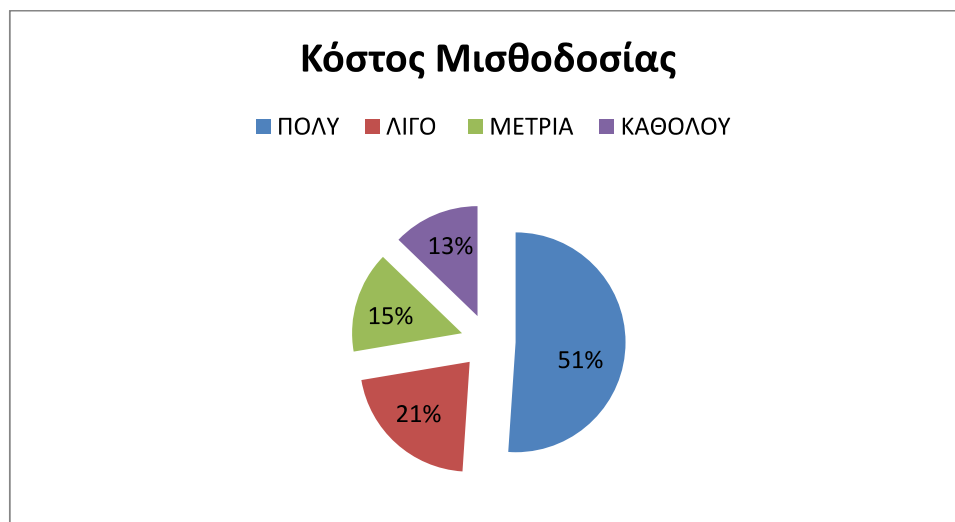
Στον πίνακα που ακολουθεί ζητήσαμε από τους ερωτηθέντες να μας απαντήσουν πόσο σημαντικό θεωρούν ότι είναι το κόστος μισθοδοσίας για τις επιχειρήσεις τους.

Πίνακας 7.3.3: Κόστος Μισθοδοσίας

ΠΟΛΥ	ΛΙΓΟ	ΜΕΤΡΙΑ	ΚΑΘΟΛΟΥ
51,06%	21,28%	14,89%	12,77%

Από τα αποτελέσματα του πίνακα 7.3.3 παρατηρούμε ότι το 51,06% των ερωτηθέντων θεωρεί ότι το κόστος μισθοδοσίας είναι ένας πολύ σημαντικός παράγοντας κόστους για τις επιχειρήσεις τους ενώ το 12,77% θεωρεί ότι δεν επηρεάζει καθόλου το συνολικό κόστος των επιχειρήσεών τους. Επίσης το 21,28% και το 14,89% απάντησαν ότι το μισθολογικό κόστος επιβαρύνει λίγο και μέτρια τις επιχειρήσεις τους.

Διάγραμμα 7.3.3: Κόστος Μισθοδοσίας

Κόστος Μηχανημάτων

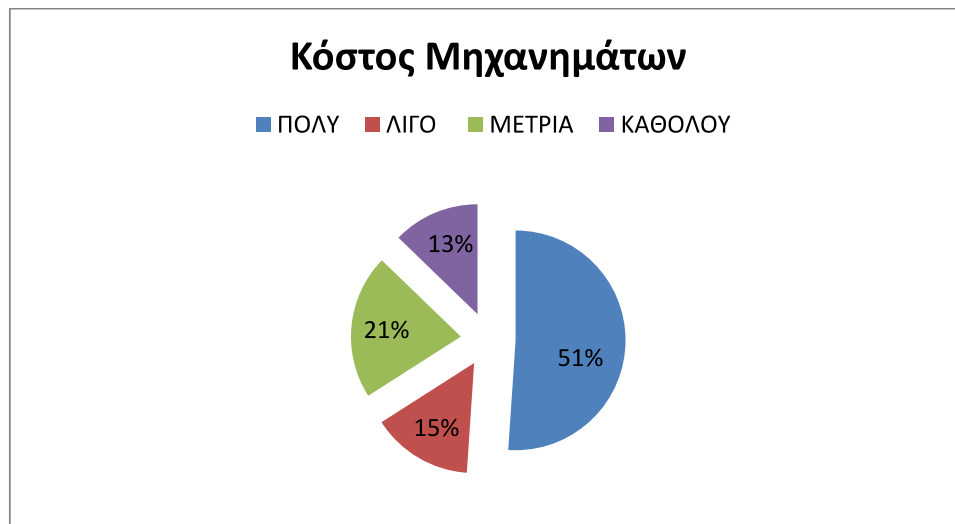
Για τις επιχειρήσεις του κατασκευαστικού τομέα ένα σημαντικό κόστος που πρέπει να διαχειριστούν είναι εκείνο που αφορά την απόκτηση του κατάλληλου εξοπλισμού. Η αγορά ή η μίσθωση μηχανημάτων καθώς και το κόστος λειτουργίας τους επηρεάζουν σημαντικά το συνολικό κόστος των επιχειρήσεων.

Πίνακας 7.3.4: Κόστος Μηχανημάτων

ΠΟΛΥ	ΛΙΓΟ	ΜΕΤΡΙΑ	ΚΑΘΟΛΟΥ
51,06%	14,89%	21,28%	12,77%

Στο πίνακα που προηγείται παρατηρούμε ότι το 51,06% θεωρεί ότι το κόστος μηχανημάτων είναι πολύ σημαντικός παράγοντας, το 14,89% λίγο σημαντικός, το 21,28% θεωρεί ότι επηρεάζει μέτρια το συνολικό κόστος και το 12,77% θεωρεί ότι δεν το επηρεάζει καθόλου.

Διάγραμμα 7.3.4: Κόστος Μηχανημάτων

Κόστος Αποθήκευσης

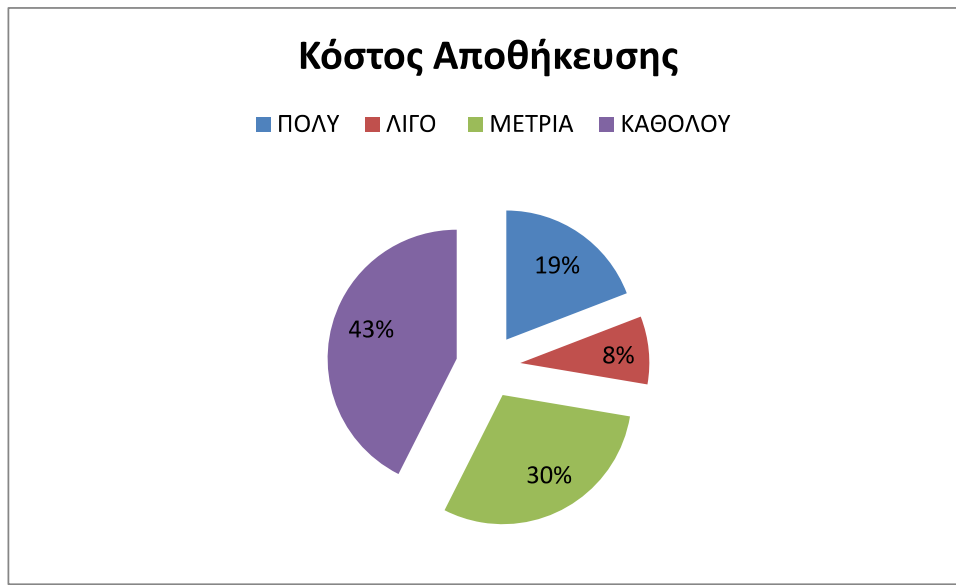
Το κόστος αποθήκευσης των αποθεμάτων πολλές φορές δεν γίνεται εύκολα αντιληπτό. Η ύπαρξη χώρου αποθήκευσης και οι μετακινήσεις των αποθεμάτων αποτελούν κόστος για τις επιχειρήσεις.

Πίνακας 7.3.5: Κόστος Αποθήκευσης

ΠΟΛΥ	ΛΙΓΟ	ΜΕΤΡΙΑ	ΚΑΘΟΛΟΥ
19,15%	8,51%	29,79%	42,55%

Όπως παρατηρούμε από τον παραπάνω πίνακα οι επιχειρήσεις της έρευνάς μας θεωρούν ότι το κόστος αποθήκευσης δεν επηρεάζει καθόλου το συνολικό κόστος των επιχειρήσεών τους σε ποσοστό 42,55%, το 29,79% θεωρούν ότι το επηρεάζει μέτρια, το 8,51% λίγο και μόλις το 19,15% θεωρούν το κόστος αποθήκευσης πολύ σημαντικό παράγοντα του συνολικού κόστους.

Διάγραμμα 7.3.5: Κόστος Αποθήκευσης

Κόστος Ασφαλιστικών εισφορών

Όπως αναφερθήκαμε και πιο πάνω το κόστος μισθοδοσίας είναι ένα σημαντικό έξοδο για τις επιχειρήσεις και σε αυτό πρέπει να προστεθεί και το κόστος των ασφαλιστικών εισφορών που πρέπει να καταβληθεί από τους εργοδότες. Το άθροισμα λοιπόν του κόστους μισθοδοσίας και του κόστους ασφαλιστικών εισφορών αποτελεί το συνολικό κόστος εργασίας που αποτελεί ένα πολύ σημαντικό παράγοντα όχι μόνο για την λειτουργία της επιχείρησης αλλά και για την ανταγωνιστικότητά της.

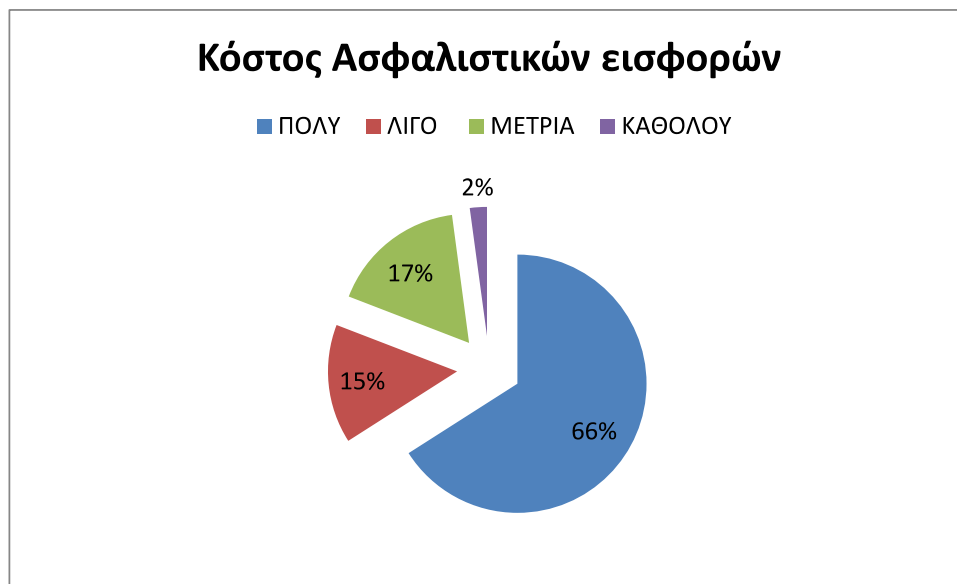
Στον πίνακα που ακολουθεί θα δούμε πόσο το κόστος των ασφαλιστικών εισφορών επηρεάζει τις επιχειρήσεις του κλάδου.

Πίνακας 7.3.6: Κόστος Ασφαλιστικών εισφορών

ΠΟΛΥ	ΛΙΓΟ	ΜΕΤΡΙΑ	ΚΑΘΟΛΟΥ
65,96%	14,89%	17,02%	2,13%

Για την πλειοψηφία των επιχειρήσεων και συγκεκριμένα για το 65,96% οι ασφαλιστικές εισφορές επηρεάζουν πολύ το κόστος τους, για το 17,02% μέτρια, για το 14,89% λίγο και καθόλου για το 2,13%.

Διάγραμμα 7.3.6: Κόστος Ασφαλιστικών εισφορών

Κόστος Δανεισμού

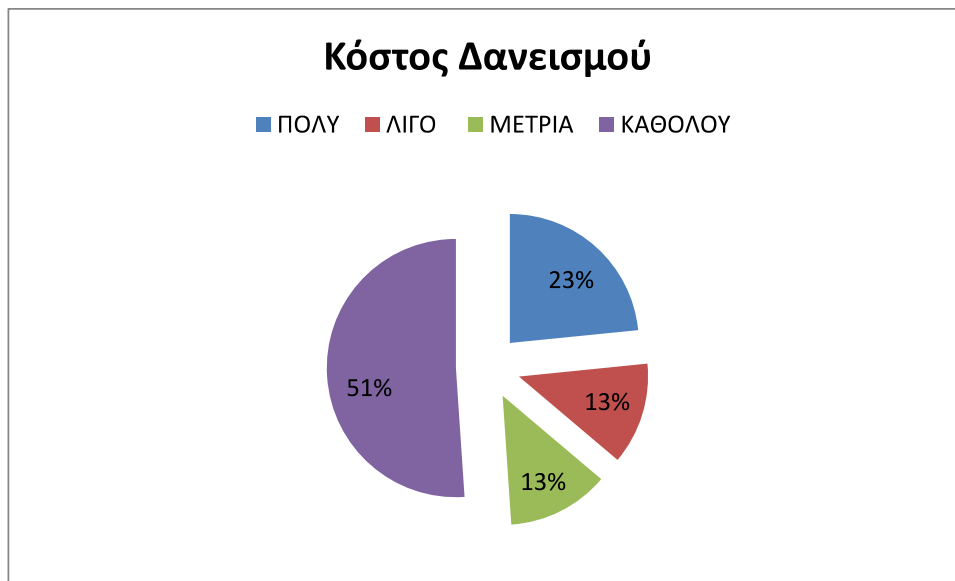
Πολλές επιχειρήσεις για να καλύψουν διάφορες ανάγκες τους καταφεύγουν στη σύναψη δανείων. Το κόστος δανεισμού περιλαμβάνει τους τόκους και όλες τις δαπάνες που προκύπτουν από τα δάνεια που έχει πάρει μια επιχείρηση.

Πίνακας 7.3.7: Κόστος Δανεισμού

ΠΟΛΥ	ΛΙΓΟ	ΜΕΤΡΙΑ	ΚΑΘΟΛΟΥ
23,40%	12,77%	12,77%	51,06%

Η πλειοψηφία των επιχειρήσεων που συμμετείχαν στην έρευνά μας, όπως παρατηρήσαμε σε προηγούμενη ενότητα, δεν έχουν συνάψει κάποιο δάνειο γι' αυτό και το 51,06% θεωρεί ότι το κόστος δανεισμού δεν τις επηρεάζει καθόλου. Αντιθέτως το 23,40% θεωρεί πολύ σημαντικό παράγοντα κόστους τον δανεισμό, ενώ λίγο και μέτρια σημαντικό το θεωρεί το 12,77% αντίστοιχα.

Διάγραμμα 7.3.7: Κόστος Δανεισμού

Γενικά Έξοδα

Εκτός από τα έξοδα που έχει μια επιχείρηση για την εκτέλεση και παραγωγή του έργου που έχει αναλάβει, υπάρχουν και τα γενικά έξοδα που αφορούν κυρίως λειτουργικά έξοδα της επιχείρησης και δε σχετίζονται άμεσα με την παραγωγική διαδικασία.

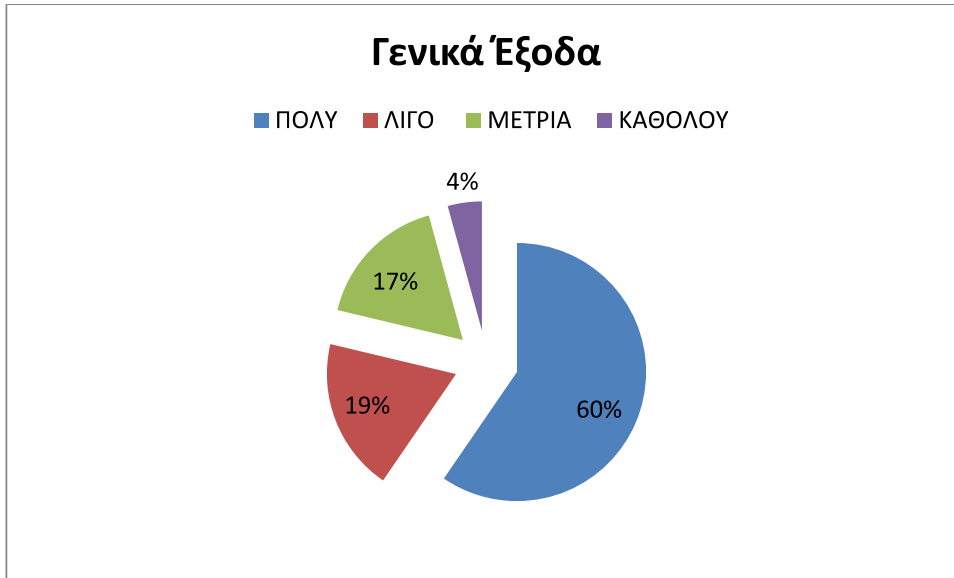
Πίνακας 7.3.8: Γενικά Έξοδα

ΠΟΛΥ	ΛΙΓΟ	ΜΕΤΡΙΑ	ΚΑΘΟΛΟΥ
59,57%	19,15%	17,02%	4,26%

Όπως παρατηρούμε από τον πιο πάνω πίνακα το 59,57% πιστεύει ότι τα γενικά έξοδα είναι πολύ σημαντικός παράγοντας κόστους, το 19,15% πιστεύει ότι

επηρεάζει λίγο το συνολικό κόστος, το 17,02% μέτρια και μόλις το 4,26% πιστεύει ότι δεν επηρεάζει καθόλου.

Διάγραμμα 7.3.8: Γενικά Έξοδα

Κεφάλαιο 8

8.1 Προσωπικές απόψεις για την πορεία του κλάδου

Στη συνέχεια του ερωτηματολογίου ζητήσαμε την άποψη των συμμετεχόντων σχετικά με την πορεία του κατασκευαστικού τομέα.

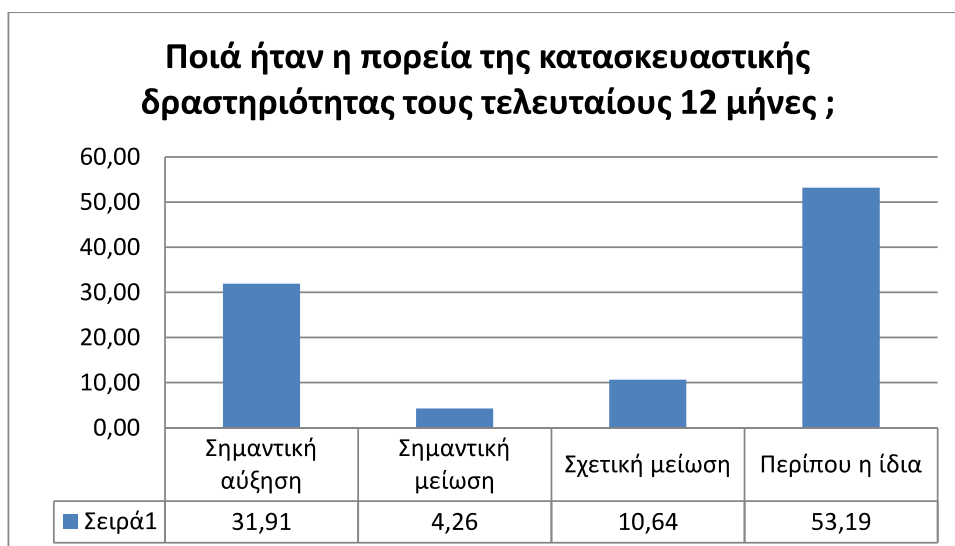
Στην ερώτηση για το πώς είναι η πορεία του κατασκευαστικού κλάδου τους τελευταίους 12 μήνες τα αποτελέσματα παρουσιάζονται στον πίνακα που ακολουθεί.

Πίνακας 8.1.1: Πορεία του κλάδου

8.1.1	Σημαντική αύξηση	31,91%
8.1.2	Σημαντική μείωση	4,26%
8.1.3	Σχετική μείωση	10,64%
8.1.4	Περίπου η ίδια	53,19%

Αυτό που παρατηρούμε είναι ότι το 53,19% πιστεύει ότι τον τελευταίο χρόνο η πορεία του κατασκευαστικού κλάδου είναι περίπου η ίδια ενώ τι 31,91% θεωρεί ότι έχει υπάρξει σημαντική αύξηση. Το 14,90% πιστεύει ότι υπήρξε μείωση στις δραστηριότητες του κλάδου.

Διάγραμμα 8.1: Πορεία του κλάδου

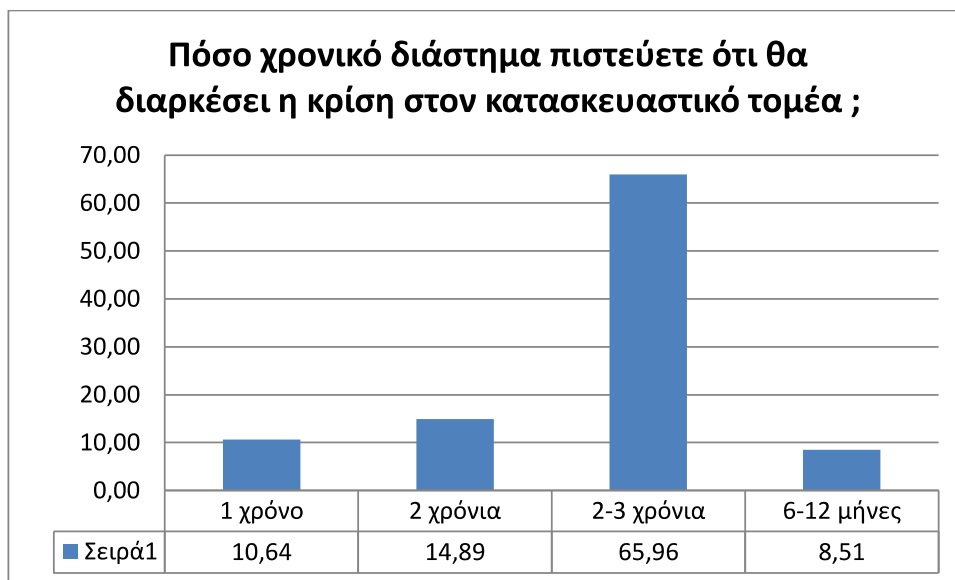
Χωρίς αμφιβολία ο κατασκευαστικός κλάδος έχει επηρεαστεί αρκετά κατά τη διάρκεια της οικονομικής κρίσης που ταλανίζει την χώρα μας τα τελευταία χρόνια. Το πόσο θεωρούν οι ερωτηθέντες ότι θα διαρκέσει η κρίση στον κατασκευαστικό τομέα φαίνεται στον πίνακα που ακολουθεί.

Πίνακας 8.2: Πόσο θα διαρκέσει η κρίση στον κατασκευαστικό κλάδο

8.2.1	1 χρόνο	10,64%
8.2.2	2 χρόνια	14,89%
8.2.3	2-3 χρόνια	65,96%
8.2.4	6-12 μήνες	8,51%

Η συντριπτική πλειοψηφία των ερωτηθέντων, το 65,96% θεωρεί ότι η κρίση στον κλάδο θα διαρκέσει 2 με 3 χρόνια, το 14,89% ότι θα διαρκέσει 2 χρόνια, το 10,64% 1 χρόνο και τέλος το 8,51% πιστεύει ότι θα διαρκέσει 6 με 12 μήνες.

Διάγραμμα 8.2: Πόσο θα διαρκέσει η κρίση στον κατασκευαστικό κλάδο

Εκτός από την οικονομική κρίση υπάρχουν και άλλοι παράγοντες που δημιουργούν προβλήματα στον κατασκευαστικό κλάδο όπως το φορολογικό σύστημα, ο μειωμένος τραπεζικός δανεισμός κ.α. Στο πίνακα 8.3 παρουσιάζεται κατά πόσο κάποιοι παράγοντες επηρεάζουν την πορεία του κλάδου.

Πίνακας 8.3: Παράγοντες που επηρεάζουν τον κατασκευαστικό κλάδο

8.3.1	Μειωμένος Τραπεζικός Δανεισμός για τις επιχειρήσεις	21,28%
8.3.2	Μειωμένα Στεγαστικά Δάνεια	14,89%
8.3.3	Κόστος Εργασίας	25,53%
8.3.4	Φορολογικό Σύστημα	53,19%
8.3.5	Υψηλός ΦΠΑ	38,30%
8.3.6	Μη σταθερό επιχειρηματικό περιβάλλον	57,45%

Το μη σταθερό επιχειρηματικό περιβάλλον επηρεάζει την πορεία του κλάδου κατά 57,45%, το φορολογικό σύστημα κατά 53,19% και ακολουθεί ο υψηλός ΦΠΑ με 38,30%. Επίσης οι ερωτηθέντες θεωρούν ότι το κόστος εργασίας επηρεάζει αρνητικά τον κατασκευαστικό κλάδο σε ποσοστό 25,53% και ακολουθεί ο μειωμένος τραπεζικός δανεισμός με ποσοστό 21,28% και τέλος τα μειωμένα στεγαστικά δάνεια με ποσοστό 14,89%.

Διάγραμμα 8.3: Παράγοντες που επηρεάζουν τον κατασκευαστικό κλάδο

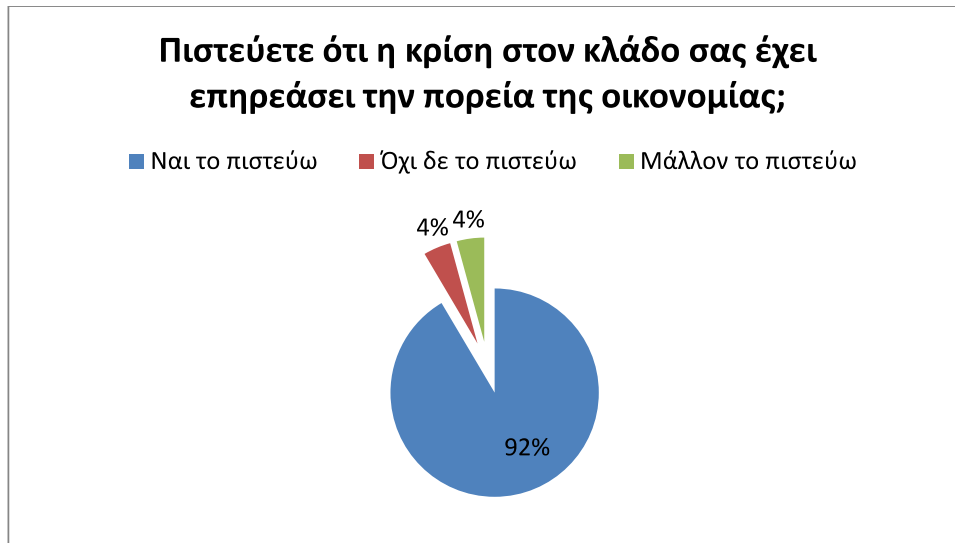
Ο κλάδος των κατασκευών είναι στενά συνδεδεμένος με την πορεία της οικονομίας καθώς οι κατασκευές συνέβαλαν στο ΑΕΠ της χώρας διαμορφώθηκε στο 16,5% το 2000 ενώ σήμερα η συμβολή των κατασκευών στο ΑΕΠ ανέρχεται στο 0,90%. Επομένως η απάντηση των ερωτηθέντων στην ερώτηση αν πιστεύουν

ότι η κρίση στον κλάδο έχει επηρεάσει την πορεία της οικονομίας είναι καταφατική και μάλιστα με το συντριπτικό ποσοστό του 91,49% όπως φαίνεται στον πίνακα 8.4.

Πίνακας 8.4: Επηρεάσε η κρίση στον κατασκευαστικό κλάδο την πορεία της οικονομίας;

8.4.1	Ναι το πιστεύω	91,49%
8.4.2	Όχι δε το πιστεύω	4,26%
8.4.3	Μάλλον το πιστεύω	4,26%
8.4.4	Δεν είμαι σίγουρος	0,00%

Διάγραμμα 8.4: Επηρεάσε η κρίση στον κατασκευαστικό κλάδο την πορεία της οικονομίας;

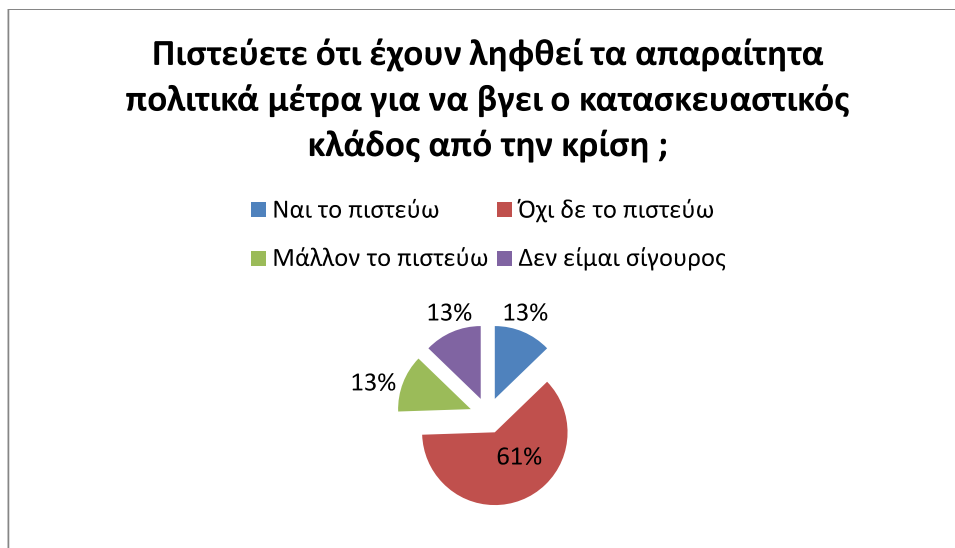
Έχοντας υπόψη το πόσο μπορεί να επηρεάσει η πορεία του κατασκευαστικού κλάδου την πορεία της οικονομίας θα περιμένει κανείς να έχουν ληφθεί τα απαραίτητα πολιτικά μέτρα για να βγει ο κατασκευαστικός κλάδος από την οικονομική κρίση.

Πίνακας 8.5: Έχουν ληφθεί τα απαραίτητα πολιτικά μέτρα για να βγει ο κατασκευαστικός κλάδος από την κρίση ;

8.5.1	Ναι το πιστεύω	12,77%
8.5.2	Όχι δε το πιστεύω	61,70%
8.5.3	Μάλλον το πιστεύω	12,77%
8.5.4	Δεν είμαι σίγουρος	12,77%

Το 61,70% των ερωτηθέντων θεωρεί ότι δεν έχουν ληφθεί τα απαραίτητα πολιτικά μέτρα για την έξοδο του κατασκευαστικού κλάδου από την κρίση. Ενώ οι υπόλοιποι ερωτηθέντες είτε πιστεύουν ή μάλλον πιστεύουν ότι έχουν ληφθεί τα απαραίτητα μέτρα είτε δεν είναι σίγουροι σε ποσοστό 12,77% αντίστοιχα.

Διάγραμμα 8.5: Έχουν ληφθεί τα απαραίτητα πολιτικά μέτρα για να βγει ο κατασκευαστικός κλάδος από την κρίση ;

Κεφάλαιο 9

9.1 Συμπεράσματα

Ανακεφαλαιώνοντας: η έρευνα που πραγματοποιήθηκε για την εκπόνηση αυτής της εργασίας οδήγησε σε πολύ σημαντικά συμπεράσματα για τον κατασκευαστικό κλάδο.

- Όσον αφορά το ανθρώπινο δυναμικό ο κατασκευαστικός κλάδος απασχολεί νέους ηλικιακά εργαζόμενους με υψηλό μορφωτικό επίπεδο.
- Η ειδικότητα με την μεγαλύτερη παρουσία στον κλάδο είναι αυτή του Πολιτικού Μηχανικού.
- Σχεδόν οι μισοί εργαζόμενοι του κατασκευαστικού τομέα εργάζονται ως ελεύθεροι επαγγελματίες.
- Οι πλειοψηφία των επιχειρήσεων της έρευνάς μας είναι ατομικές επιχειρήσεις και ακολουθούν οι Α.Ε. και στην συντριπτική τους πλειοψηφία είναι ανεξάρτητες επιχειρήσεις.
- Το μέγεθος των εταιριών με βάση τον κύκλο εργασιών και το συνολικό αριθμό εργαζομένων είναι πολύ μικρές επιχειρήσεις και αυτό έχει ως συνέπεια να μην διαθέτουν εντός των επιχειρήσεών τους οργανωμένο λογιστήριο.
- Ο κλάδος της κύριας δραστηριότητάς τους είναι οι μελέτες και ακολουθούν οι κατασκευές.
- Τα έργα που αναλαμβάνουν είναι κυρίως οικοδομικά, έργα υποδομής, ανακαινίσεις εσωτερικών χώρων και η κατασκευή τουριστικών καταλυμάτων.
- Η χρηματοδότηση των έργων που λαμβάνουν οι επιχειρήσεις που συμμετείχαν στη έρευνά μας γίνεται με ίδια κεφάλαια, ενώ ο τραπεζικός δανεισμός είναι πολύ περιορισμένος.
- Επίσης οι επενδύσεις σε πάγια χρηματοδοτούνται και αυτές με ίδια κεφάλαια.
- Η συντριπτική πλειοψηφία των επιχειρήσεων δεν έχει προβεί σε τραπεζικό δανεισμό και οι επιχειρήσεις εκείνες που στράφηκαν στον δανεισμό

- κάλυψαν ανάγκες όπως η αγορά εξοπλισμού και η κάλυψη εξόδων της επιχείρησης.
- Η εξόφληση των υποχρεώσεων προς τους προμηθευτές αλλά και η είσπραξη των απαιτήσεων γίνεται μετρητοίς.
  - Η αποτίμηση των αποθεμάτων γίνεται με τη μέθοδο συνεχούς επιθεώρησης και ο έλεγχός τους είναι μια πολύ σημαντική λειτουργία για τις επιχειρήσεις.
  - Η πρόβλεψη των αποθεμάτων γίνεται με βάση το ποσοστό των πωλήσεων ενώ η αγορά αποθεμάτων γίνεται με βάση τις παραγγελίες.
  - Το κέρδος είναι ο κύριος λόγος διατήρησης αποθεμάτων και η χρηματοδότησή τους γίνεται από τα κέρδη.
  - Ο έλεγχος αποθεμάτων αποτελεί πολύ σημαντική λειτουργία για την πλειοψηφία των επιχειρήσεων.
  - Τα αποθέματα φυλάσσονται σε ασφαλή χώρο και είναι επαρκή έτσι ώστε να καλύψουν τη μελλοντική ζήτηση.
  - Οι επιχειρήσεις δεν εκδίδουν δελτία εισαγωγής-εξαγωγής των αποθεμάτων από την αποθήκη και δεν ασκείται ποιοτικός έλεγχος για ανίχνευση τυχόν ελαττωματικών προϊόντων.
  - Το ύψος των αποθεμάτων δεν καλύπτουν μεγάλο ποσοστό του ενεργητικού των επιχειρήσεων.
  - Η φυσική απογραφή των αποθεμάτων είναι πλήρης και τακτική για την πλειοψηφία των επιχειρήσεων.
  - Οι προβλέψεις των αποθεμάτων γίνεται με βάση το ποσοστό των πωλήσεων και η χρηματοδότηση της αγοράς των αποθεμάτων γίνεται λαμβάνοντας υπόψη τις παραγγελίες.
  - Ο κύριος λόγος διατήρησης αποθεμάτων για τις επιχειρήσεις της έρευνάς μας είναι το κέρδος, ενώ η χρηματοδότηση των αποθεμάτων γίνεται από τα κέρδη των επιχειρήσεων.
  - Οι επιχειρήσεις προβαίνουν σε κοστολόγηση των δραστηριοτήτων τους και ένα σημαντικό ποσοστό από αυτές θεωρεί ότι το σύστημα κοστολόγησης που ακολουθούν είναι ικανοποιητικό.
  - Σημαντικοί παράγοντες κόστους είναι η προμήθεια υλικών, το κόστος μισθοδοσίας, το κόστος ασφαλιστικών εισφορών, το κόστος μηχανημάτων και τα γενικά έξοδα των επιχειρήσεων.

- Οι ερωτηθέντες θεωρούν ότι η πορεία του κατασκευαστικού κλάδου είναι περίπου η ίδια τον τελευταίο χρόνο και ότι η κρίση στον κλάδο θα διαρκέσει για δύο με τρία χρόνια ακόμα.
- Οι παράγοντες που επηρεάζουν τον κατασκευαστικό κλάδο σύμφωνα με τους συμμετέχοντες είναι το μη σταθερό επιχειρηματικό περιβάλλον, το φορολογικό σύστημα και ο υψηλός ΦΠΑ.
- Η συντριπτική πλειοψηφία των ερωτηθέντων θεωρεί ότι η κρίση στον κατασκευαστικό κλάδο έχει επηρεάσει την πορεία της οικονομίας και ότι δεν έχουν ληφθεί τα απαραίτητα πολιτικά μέτρα για να βγει ο κατασκευαστικός κλάδος από την κρίση.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Κιόχος Π., Πανάγου Β., 2018. *Χρηματοοικονομική Διοίκηση Αποφάσεις επενδύσεων και χρηματοδότηση επιχειρήσεων*. Εκδόσεις Ελένη Κιόχου, Αθήνα
- Ηρειώτης Ν., Βασιλείου Δ. 2018. *Χρηματοοικονομική Διοίκηση Θεωρία και Πρακτική*. Εκδοτικός οίκος Rosili
- Αρτίκης Γ. 2013. *Χρηματοοικονομική Διοίκηση Αποφάσεις Επενδύσεων*. Εκδόσεις Φαίδιμος
- Λυμπερόπουλος Κ., Τζαναβάρας Β., Σαλαμούρα Μ., 2015. *Στρατηγικές Διεθνούς και Εξαγωγικού Μάρκετινγκ*. Εκδόσεις Kalliros
- Καλογήρου Γ., Τσακανίκας Α., Σιώκας Ε., Παναγιωτόπουλος Π., Πρωτόγερο Α., Μαυρωτάς Γ., 2015. *Οργάνωση και Διοίκηση Επιχειρήσεων για Μηχανικούς*. Εκδόσεις Kalliros
- Τουρνά Ε. 2015. *Χρηματοοικονομική Λογιστική*. Εκδόσεις Kalliros
- Κορρές Γ. 2015. *Επιχειρηματικότητα και Ανάπτυξη*. Εκδόσεις Kalliros

ΔΙΑΔΥΚΤΙΟ

- Χρίστος Ζαχαριάδης (Οκτώβριος 2015 – Ιανουάριος 2016). Διαχείριση Λειτουργιών Αλυσίδας Προμηθειών και Αποθεμάτων. Ανακτήθηκε από : https://czachariades.weebly.com/uploads/4/2/4/3/42431615/handouts_inventory_management_ii_part_1.pdf
- Δρ. Σταύρος Τ. Πόνης. Προμήθειες και Εφοδιαστική Αλυσίδα. Ανακτήθηκε από: <https://ocw.aoc.ntua.gr/modules/document/file.php/MECH127/%CE%A0%CF%81%CE%BF%CE%BC%CE%AE%CE%B8%CE%B5%CE%B9%CE%B5%CF%82.pdf>
- academics.epu.ntua.gr. Διαχείριση αποθεμάτων. Ανακτήθηκε από : <http://academics.epu.ntua.gr/LinkClick.aspx?fileticket=mEY1iLtj6RE%3D&tabid=380&mid=838>
- Υπουργείο Οικονομικών: Λογιστικά πρότυπα, Καθορισμός μεγέθους οντοτήτων. Ανακτήθηκε από : <http://www.opengov.gr/minfin/?p=4844>
- capital.gr (Ιανουάριος 2018). Forbes 100+: Αυτές είναι οι μεγαλύτερες ελληνικές επιχειρήσεις . Ανακτήθηκε από : <https://www.capital.gr/epixeiriseis/3265055/forbes-100-outes-einai-oi-megalutes-ellinikes-epixeiriseis>
- economistas.gr (Νοέμβριος 2019). IOBE: Ανεργία και λουκέτα στις κατασκευές έφερε η κρίση. Ανακτήθηκε από : https://www.economistas.gr/epiheiriseis/15590_iobe-anergia-kai-loyketa-stis-kataskeyes-efere-i-krisi
- ekyklades.gr. (Φεβρουάριος 2016). Τι σημαίνει και ποιες επιπτώσεις έχει η καθυστέρηση εξυπηρέτησης των υποχρεώσεων προς τους προμηθευτές; Τι πρέπει να κάνω; Ανακτήθηκε από : <https://www.e-kyklades.gr/articles/article.jsp?context=103&categoryid=40254&articleid=40288>
- esea.gr . Νομικές μορφές επιχειρήσεων. Ανακτήθηκε από : <http://esea.gr/ιδρυση-μμε/νομικές-μορφές-επιχειρήσεων/>
- euretirio.com. Απογραφή. Ανακτήθηκε από : <https://www.euretirio.com/apografi/>
- humantec.gr (Ιανουάριος 2018). Εύρεση προμηθευτών. Ανακτήθηκε από : <http://humantec.gr/el/how-to/scm/supply/anixnefsi-kai-entopismos-dynitikon-promithefton>
- iefimerida.gr (Δεκέμβριος 2018). ICAP: Οι leaders της ελληνικής οικονομίας - Οι εταιρείες με τη μεγαλύτερη κερδοφορία το 2017. Ανακτήθηκε από : <https://www.iefimerida.gr/news/466558/icap-oi-leaders-tis-ellinikis-oikonomias-oi-etairies-me-ti-megalyteri-kerdoforia-2017>
- naftemporiki.gr (Μάρτιος 2003). Στο 20,7% η συμβολή των κατασκευαστικών στο ΑΕΠ το 2004. Ανακτήθηκε από : <https://m.naftemporiki.gr/story/65710>

- taxhorizon.club. Γενικό λογιστικό σχέδιο. Ανακτήθηκε από : <http://www.taxhorizon.club/el/tools-8/γενικό-λογιστικό-σχέδιο-82/ομάδα-1η-παγιο-ενεργητικο-121>
- wikipedia.org (Απρίλιος 2020).Κοστολόγηση. Ανακτήθηκε από : <https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%9A%CE%BF%CF%83%CF%84%CE%BF%CE%BB%CF%8C%CE%B3%CE%B7%CF%83%CE%B7>